
Поради щодо роботи Суботньої школи

Еллен Уайт

УДК 86.376
У 13

У 13 Еллен Уайт

Поради щодо роботи Суботньої школи. – К.: Джерело життя,
2024. – 144 с.

Еллен Уайт (1827 – 1915) – письменниця, чії праці вважаються найчисленнішими серед перекладених американських авторів і видані більш як 160 мовами. Вона написала понад 100 000 сторінок на різноманітні духовні та практичні теми. Натхнена Святим Духом, Еллен Уайт звеличувала Христа і вказувала на Святе Письмо як на основу віри кожної людини.

Щоб отримати додаткову інформацію про автора, видавців або про те, як ви можете підтримати це служіння, будь ласка, зв'яжіться з Ellen G. White Estate за електронною адресою mail@whiteestate.org. Ми вдячні за вашу зацікавленість і бажаємо вам Божого благословення під час читання.

Передмова

Під час невинного розширення своєї діяльності адвентисти сьомого дня відчують постійну підтримку Господа, Який через Свою вісницю дав настанови, підбадьорення й поради, що стосуються всіх найважливіших напрямків цієї діяльності, зокрема й поради щодо організації роботи Суботньої школи. Рекомендації щодо роботи Суботньої школи можна знайти не лише в перших томах «Свідчень для Церкви», а й в інструктивних статтях, які вийшли з-під пера Еллен Уайт і протягом багатьох років публікувалися в журналі «Працівник Суботньої школи». У 1900 році багато із цих статей об'єднали й опублікували в невеликій книзі «Свідчення щодо роботи Суботньої школи». Протягом майже сорока років працівники Суботньої школи в усьому світі, які трудилися над розвитком і вдосконаленням цієї важливої організації до її нинішнього високого рівня, зверталися за цінними порадами до цього невеликого видання.

Після публікації «Свідчень щодо роботи Суботньої школи» у працях Е. Уайт з'явилися додаткові настанови щодо цього напрямку діяльності адвентистів сьомого дня. Потреби, які вимагають задоволення, щодо роботи Суботньої школи в усьому світі вказують на те, що настав час зібрати останні поради, що регулюють діяльність цього відділу, та об'єднати їх з тими, котрі містяться в першій книзі. І кни-

[4]

га «Поради щодо роботи Суботньої школи» – це гідний результат цих старань.

Матеріали, що містяться в цьому доповненому виданні, об'єднані по темах у шість розділів, кожен з яких містить підзаголовки, щоб полегшити роботу тих, хто вивчає цю книгу або використовує як довідник. Ця книга стане безцінною допомогою для служителів і вчителів Суботньої школи, служителів Церкви і працівників конференцій у їхніх зусиллях для створення, розвитку та зміцнення класів Суботньої школи. Вона стане невід'ємною частиною навчального матеріалу на курсах з підготовки вчителів, а кожен член Церкви зможе вивчати її з великою користю для себе.

Відділ Суботньої школи Генеральної Конференції щиро вдячний Опікунській раді літературної спадщини Еллен Уайт за вклад у підготовку цього збірника. Як і раніше, ми присвячуємо цю книгу армії служителів і вчителів Суботньої школи, чия праця стане ефективнішою у міру їхнього прагнення відповідати стандартам, які встановив для нас Дух Господній.

Відділ Суботньої школи Генеральної Конференції

Розділ 1

[5]

Важливість і мета роботи Суботньої школи

[6]

Важлива робота

Робота Суботньої школи надзвичайно важлива, і всі, хто цікавиться істиною, повинні докладати зусиль, щоб зробити її успішною (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 109).

Дивовижна сила для добрих діл

Наші Суботні школи – це біблійні товариства, і у священній роботі навчання істин Божого Слова вони здатні досягнути значно більшого, ніж зробили досі. Якщо добре організувати її роботу, Суботня школа володіє дивовижною силою і може здійснити велику роботу, хоч нині (написано 1889 року) вона не така, якою могла і мала б стати. Вплив, який справляє Суботня школа, має удосконалювати і примножувати Церкву, але в жодному разі не можна допустити, щоб вона відволікала увагу учнів від інтересів Церкви. Суботня школа являє собою найцінніше місіонерське поле, і якщо навіть тепер помітно її добрі плоди, то це лише початок того, чого ще можна досягнути (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 29).

[10]

Божі знаряддя

Я відчуваю глибоку зацікавленість роботою всіх Суботніх шкіл у нашій країні, оскільки вважаю їх Божим знаряддям для виховання нашої молоді й навчання їх біблійних істин. Як батьки, так і вчителі мають невпинно прагнути зацікавити молодь питаннями, які мають вічне значення. Суботня школа – це широке місіонерське поле, тому в цій важливій роботі потрібно виявляти значно більше місіонерського духу, ніж у минулому (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 35).

Найефективніший засіб для здобуття душ

Суботня школа має стати одним із найважливіших і найефективніших засобів у справі приведення душ до Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 20).

Неоціненний вплив

Можна багато зробити задля навчання, морального й релігійного виховання нашої молоді за допомогою функціонування добре організованої Суботньої школи. Слід приділяти якомога більше часу й уваги її роботі, адже її сприятливий вплив на нашу молодь неможливо переоцінити (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 14, 15).

Перетворювальна сила

[11]

Суботня школа – це важлива сфера місіонерської діяльності, і не лише тому, що вона дає знання Божого Слова як молодим, так і літнім людям, а й тому, що пробуджує у них любов до його святих істин і бажання вивчати їх самостійно. Та найголовніше, що вона навчає дотримуватися святих принципів у своєму житті (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 109, 110).

Сила для Церкви

Робота Суботньої школи охоплює широке поле діяльності, яке необхідно старанно обробляти. Потрібно надихнути нашу молодь цілковито присвятити себе Господеві й стати інструментом у Його руках. У Суботній школі мають бути старанні, вірні працівники, які пильнуватимуть і помічатимуть тих, кого веде Святий Дух, а також співпрацюватимуть з Божими ангелами в здобутті душ для Христа. Працівникам Суботньої школи довірені священні обов'язки, і саме Суботня школа має стати місцем, де завдяки живому зв'язку з Богом чоловіки й жінки, молодь і діти підготуються, аби стати підтримкою і благословенням для Церкви. Вони повинні допомагати Церкві рухатися вгору та вперед, дедалі більше зміцнюючись у силі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 92).

Широке й важливе поле діяльності

Керівники та працівники Суботньої школи мають перед собою дуже важливе й широке поле, яке потрібно обробляти. Їм необхідно хреститися Святим Духом Божим, Який дасть пораду, як використовувати найкращі методи й реалізувати найбільш мудрі плани, щоб зробити свою роботу успішною. Господь підтримає їхні зусилля, адже молодь викуплена кров'ю Єдинородного Божого Сина. Господь любить цю молодь і віддав Ісуса на смерть, щоб «кожний, хто вірить у Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). [12]

Потрібно продовжувати навчати й виховувати. Учителі мають частіше молитися за дітей і молодь, а також разом з ними, щоб вони пізнали: «Ось Агнець Божий, що на Себе бере гріх світу!» (Івана 1:29). Вони повинні навчати молодь коритися Богові й допомогти їм зрозуміти, чого від них очікує Ісус. Справляйте добрий вплив, щоб зацікавити молодих людей досліджувати Боже Слово. Трудіться заради їхніх душ, щоб вони самі стали старанними пра-

цівниками і використовували свої таланти, аби передати іншим те, що самі отримали (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 83).

Гідні тривалого служіння

[13] Суботня школа має стати місцем, де учні знаходять коштовні камені істини, очищають і захищають їх від хибних уявлень, а потім поміщають у гідну оправу Євангелія. Безцінні самоцвіти істини, здавалося б, давно втрачені, тепер потрібно повернути Божим дітям. Теми про виправдання вірою і праведність Христа потрібно глибоко досліджувати в наших школах, щоб діти й молодь могли зрозуміти ці важливі істини, аби вчителі й учні пізнали шлях спасіння. Священні й вічні принципи, пов'язані з Планом спасіння, давно забуті, але їх потрібно повернути на належне місце в Плані спасіння, щоб вони з'явилися у всій повноті небесного світла і пронизали моральну темряву, яка огортає світ.

Нехай молодь прислухається до слів мудреця: «Усім своїм серцем довірся Господеві, – і не покладайся на власний розум» (Притчі 3:5). Нехай молоді люди спокійно, обережно і з молитвою ходять перед Богом, на жодну мить не втрачаючи зв'язку з Ним, і водночас докладають усіх своїх зусиль, користуються всіма своїми можливостями з вірою, що Господь допоможе їм реалізувати присвячені Йому здібності й таланти. Перш ніж зробити наступний крок, нехай вони запитують: «Чи це Господній шлях?» Покора – це відмітна риса тих, хто має справжню мудрість, і незалежно від величини їхніх досягнень, вони не стануть самовпевненими та хвалькуватими.

Господь закликає молодих чоловіків і жінок підготуватися до наполегливої праці в Суботній школі протягом всього життя. Епізодичні зусилля не допоможуть творити добро й не зроблять вас успішними працівниками на Божій ниві. Завдяки невтомності в добрих ділах ви станете Божими співпрацівниками. Щодня ви повинні пам'ятати, що ви

Божі слуги. Будьте старанними у повсякденній праці. Стежте, щоб стежки для ваших ніг були прямими, аби кульгаве не збочило з правдивої дороги через ваші неправильні вчинки, але радше щоб виправилося (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 52, 53).

Щедра нагорода

Кожен, хто трудиться на ниві Суботньої школи чи на ниві стриманості, обов'язково пожне рясний урожай – і не лише наприкінці світу, а й у нинішньому житті. Намагаючись просвітити і благословити інших, працівник удосконалюватиме й розширюватиме власні погляди. Що більше зусиль ми докладаємо, щоб з любов'ю пояснити людям істину, то зрозумілішою вона ставатиме для нас самих. Істина завжди відкривається з новою красою і силою для розуміння того, хто глибоко досліджує її і тлумачить (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 108). [14]

[15]

Розділ 2

[16]

Школа вивчення Біблії

[17]

Досліджуйте Боже Слово

Жоден чоловік, жінка чи дитина не здатні досягнути християнської досконалості, нехтуючи вивченням Божого Слова. Коли ми досліджуємо Святе Письмо старанно і ретельно, ми виконуємо повеління Христа: «Дослідіть Писання! Адже ви думаєте через них мати вічне життя, а вони свідчать про Мене» (Івана 5:39). Таке дослідження дає учневі змогу добре розглянути Божественний Взірець, адже Слово свідчить про Христа. Щоб наслідувати Взірець, потрібно часто й уважно дивитися на Нього. Щойно людина дізнається про Викупителя, вона постійно знаходить вади у своєму характері. Її неподібність до Христа настільки велика, що вона не здатна бути Його послідовником, якщо не відбудуться докорінні зміни у її житті. І все ж таки людина продовжує дослідження, бажаючи уподібнитися до свого величного Взірця. Вона пізнає Образ і Дух свого улюбленого Вчителя, а пізнаючи, перетворюється, «дивлячись на Проводиря і Вершителя віри...» (Євр. 12:2).

[18]

Звернене до серця Боже Слово має життєдайну силу, і яке б виправдання не вигала людина, нехтуючи вивчення цього Слова, у такий спосіб вона нехтує і Божі вимоги. Характер такої людини погіршується, а її слова та вчинки стають ганьбою для істини. Апостол Павло говорить нам:

«Усе Писання богонатхненне й корисне для навчання, для докору, для виправлення, для виховання в праведності, щоби Божа людина була досконала, на всяке добре діло готова» (2 Тим. 3:16, 17). Один із Божих пророків вигукує: «...Від моїх роздумів вогонь посилювся» (Псал. 39:4). Якби християни старанно досліджували Писання, то значно більше сердець запалало б від безцінних істин, які в ньому відкриті. Їхні надії набули б чітких обрисів завдяки дорогоцінним Божим обітницям, які розсіпані, ніби перли, у Святому Письмі. Під час роздумів над історією патріархів, пророків, мужів віри, які любили й боялися Бога й ходили з Ним, серця горітимуть духом, який надихав цих гідних людей. Коли розум зосереджується на чеснотах і благочесті святих мужів давнини, тоді Дух, Який надихав їх, запалить полум'я любові та святого піднесення в серцях тих, які прагнуть уподібнитися до них характером.

Не нехуйте уроками Суботньої школи

Учень Суботньої школи повинен відчувати таке саме палке бажання досліджувати істини Святого Письма, як він прагне досягти успіху у вивченні інших наук. Якщо чомусь треба приділяти менше часу, то нехай це будуть поточні уроки. Повеління нашого Спасителя щодо вивчення Біблії необхідно виконувати кожному чоловікові, жінці й дитині, які сповідують Його Ім'я.

Місія вчителів Суботньої школи – навчати Святого Письма, а не повторювати, як папуга, те, що вони самі не намагалися зрозуміти. «А вони свідчать про Мене» – Викупителя, у Якому зосереджені всі наші надії на вічне життя. Якщо вчителі не наповнені Духом істини і не бажають пізнати те, що відкрито в Божому Слові, як же тоді вони зможуть представити істину в привабливому світлі тим, за кого відповідальні?

[19]

Христос молився за Своїх учнів так: «Освятити їх істиною Своєю! Твоє Слово – то істина» (Івана 17:17). Якщо ми бажаємо бути освяченими через пізнання істини, що містить-

ся в Божому Слові, то нам необхідно правильно розуміти Його волю, яка відкрита в ньому. Ми повинні досліджувати Святе Письмо, а не просто пробігти очима розділ за розділом, не намагаючись збагнути написане. Натомість ми маємо добувати коштовні камені істини, які збагатять розум і зміцнять душу, захистивши її від підступів і спокус найбільшого ошукавця.

Нікчемні виправдання недбалості

Батьки знаходять нікчемні виправдання своїй незацікавленості у вивченні Біблії зі своїми дітьми, адже вони самі не досліджують її глибоко. Батьки, як і матері, під будь-яким приводом відмовляються дисциплінувати власний розум. Вони не шукають насамперед Царства Божого і Його праведності, але підносять тимчасове над духовним і вічним. Нехтування Бога і Його Слова – це той приклад, який батьки подають своїм дітям, формуючи їхній розум відповідно до земних стандартів, а не за високим стандартом, який встановив Христос.

Деякі батьки проводять свій час у розвагах, розмовах про земне і в такий спосіб виганяють Бога зі своїх думок і сердець. Наскільки ж корисніше стати вірними учнями Христа, досліджувати Святе Письмо, аби бути готовими на всяке добре діло та вміти тлумачити Слово, яке дав Бог для того, щоб спрямовувати наші кроки до берегів вічності.

[20] Матері часто бідкаються, що в них немає часу навчати дітей і давати їм настанови з Божого Слова. Проте ці самі матері знаходять час для зовнішнього прикрашання, для оздоблення одягу складками, рюшами та строчками. На їхніх сукнях і сукнях їхніх дітей можна побачити непотрібні прикраси. А внутрішню красу розуму і культуру душі нехтують так, ніби це щось другорядне порівняно з модним вбранням. Намагаючись наслідувати звичаї та моду, матері й діти позбавляють свій розум духовної їжі.

Уся сім'я має об'єднатися для вивчення Біблії

Батьки й матері, ми благаємо вас повернутися до виконання давно забутих обов'язків. Самі досліджуйте Біблію і допомагайте вашим дітям вивчати її. Якщо ви не робили цього в минулому, працюйте старанно тепер. Не сподівайтесь, що діти самі пізнають біблійні істини, читайте з ними, у простоті навчайте їх того, що знаєте, і самі будьте стараними учнями в школі Христа. Прийміть тверде рішення, що цю роботу не можна нехтувати. Матері, одягайте себе і дітей у скромне вбрання, чисте й акуратне, але без зайвих яскравих прикрас. Коли ви навчитеся одягатися просто і скромно, тоді не зможете виправдатися, що ви новачки й не знаєте Святого Письма. Виконуйте повеління Христа: «Дослідіть Писання», і тоді ви самі духовно зміцнитеся та зможете навчати своїх дітей, і вони не підуть на урок Суботньої школи непідготовленими. [21]

Багато молодих людей говорять, що в них немає часу вивчати уроки. Та чим же вони займаються? Деякі використовують кожную вільну хвилину, щоб заробити більше. Якби цей час, коли вони змушені працювати, був присвячений вивченню Біблії і вони втілювали в життя її уроки, то заощадили б значно більше тієї суми, яку отримали за понаднормову працю. Вони б обійшлися без непотрібних прикрас і розваг та берегли б гостроту розуму, щоб пізнати таємницю благочестя. «Початок мудрості – страх Господній» (Притчі 1:7). Проте ці молоді люди, які називають себе християнами, задовольняють бажання свого серця. Тож Бог дав випробувальний термін для ознайомлення з дорожніми істинами Біблії, але вони присвячують його читанню вигаданих історій.

Складно позбутися сформованої звички, але це може і повинен зробити кожен, хто хоче жити у вічності. Надмірне захоплення читанням художньої літератури призводить до руйнування розуму. Уява стає хворобливою; сентиментальність полонить розум; виникає незрозуміла тривога, потяг до нездорової розумової поживи, яка постійно виво-

- [22] дить розум із рівноваги. Нині в психіатричних лікарнях перебувають тисячі людей через втрату душевної рівноваги внаслідок читання романів, що призвело до спорудження повітряних замків і сповненої любовних переживань сентиментальності. Біблія – це Книга книг. Вона дає вам життя і здоров'я, заспокоює нерви, зміцнює розум і вказує на непокитні життєві принципи.

Копайте глибше в пошуках скарбів істини

Учень Суботньої школи повинен бути стараним і серйозним, глибоко копати і з величезною цікавістю відшукувати дорогоцінні перли істини, які містяться в щотижневих уроках. Не можна нехтувати доступні їм нині привілеї і можливості для глибокого дослідження Святого Письма. Бог бажає, щоб люди, котрі називають себе Його послідовниками, озброїлися біблійними доктринами. А коли і де буде змога здобути знання, як не в юності і не в Суботній школі? Батькам у жодному разі не можна ставитися до цієї справи легковажно (*Review and Herald*. 28 листопада 1878р.).

Порівнюйте текст із текстом

- «Дослідіть Писання» – таке було повеління Вчителя. Чимало втратили ті, хто не виконував цього завіту. Коли ми досліджуємо Боже Слово, ангели перебувають поруч і спрямовують яскраві промені світла на його священні сторінки. Святе Письмо звертається до людини, яка має змогу вибирати між правильним і неправильним. Говорячи з нею через натхненні сторінки, Господь застерігає, докоряє, благає і підбадьорює. Розум повинен постійно наповнюватися величними істинами Божого Слова, інакше він ослабне.
- [23] Ми можемо знайти істину в різних публікаціях, але недостатньо покладатися на думки інших людей. Ми повинні досліджувати самотійно, вивчати основи нашої віри, порівнюючи тексти Писання. Візьміть Біблію і на колінах бла-

гайте Бога просвітити ваш розум. Якби ми щодня вивчали Боже Слово старанно та з молитвою, то побачили б прекрасні істини в новому, чистому та яскравому світлі (*Review and Herald*. 4 березня 1884 р.).

Біблія написана для простих людей

Кожна Божа дитина повинна бути обізнаною в Писаннях і вміти на прикладі здійснених пророцтв показати, на якому етапі історії цього світу ми перебуваємо. Біблія написана і для простих людей, і для вчених, вона доступна всім для розуміння. Величні істини, які лежать в основі обов'язку людини перед її ближніми та її Творцем, ясно відкриті. І ті, хто справді бажає пізнати істину, не повинні сумніватися в цьому. Коли ми стоїмо на перехресті чотирьох доріг, складно вибрати одну, якою слід іти. Проте нам не потрібно сумніватися, адже наша дорога ясна. Істина – наш провідник. Вона для нас ніби хмарний стовп у денний час і полум'яний стовп уночі.

Ті численні суперечливі погляди щодо того, чого навчає Біблія, виникають не внаслідок незрозумілих текстів у самій Книзі, а через засліплення й упередження з боку тлумачів. Люди ігнорують ясні твердження Біблії заради того, щоб дотримуватися свого перекрученого обґрунтування. Пишаючи своїми інтелектуальними досягненнями, вони не помічають простоти істини. Вони відкидають джерело живої води заради того, щоб пити з отруйного струмка хибних уявлень (*Review and Herald*. 27 січня 1885 р.). [24]

Заміна Біблії белетристикою

Як літні, так і молоді нехтують Біблію. Вони не досліджують її, не роблять законом їхнього життя. Особливо молоді винуваті в цій недбалості. Більшість із них знаходять час для читання інших книг, але не вивчають щоденно Книгу, яка вказує на шлях до вічного життя. Порожні

історії читаються уважно, тимчасом як Біблія знехтувана. Ця Книга – це наш провідник до піднесеного, святого життя. Молодь вважала б її найцікавішою Книгою, яку вони будь-коли читали, якби їхня уява не була зіпсована читанням художньої літератури (Поради батькам, вчителям та учням. С. 139).

Дух дослідження – неодмінна умова

[25] «Ти ж тримайся того, чого ти навчився і що тобі довірено, пам'ятаючи, від кого ти навчився. І ти змолоду знаєш Святе Писання, яке може тебе зробити мудрим для спасіння через віру в Ісуса Христа. Усе Писання богонатхненне й корисне для навчання, для докору, для виправлення, для виховання в праведності, щоби Божя людина була досконалою, на всяке добре діло готова» (2 Тим. 3:14-17).

Ще є чимало дорогоцінних істин, які потрібно відкрити людям у цей час небезпеки й темряви, однак рішучий намір сатани полягає в тому, щоб завадити світлу істини засяяти в серцях людей. Якщо ми бажаємо прийняти те світло, яке вже передбачено для нас, ми повинні виявити своє бажання через старанне дослідження Божого Слова. Дорогоцінні істини, які довгий час залишалися незрозумілими, відкриваються у світлі, яке виявить їхню священну цінність. Адже Бог прославить Своє Слово, щоб воно з'явилося в такому світлі, у якому ми його ще ніколи не бачили. Однак ті, хто заявляє про любов до істини, повинні докласти максимальних зусиль, щоб пізнати глибини Слова, прославити Бога і просвітити Його народ. Зі смиренними серцями, що підкорилися Божій благодаті, ви повинні братися за дослідження Біблії і бути готовими прийняти кожен промінь Божественного світла, ідучи дорогою святості.

У дусі учня

Досліджуючи Писання, не намагайтеся тлумачити тексти так, щоб вони узгоджувалися з вашими упереджени-

ми уявленнями, приходьте як вірний учень, щоб зрозуміти основні принципи віри Христа. З живою зацікавленістю й палкою молитвою пізнавайте глибини Божого Слова, виявляйте такий самий дух, як Натанайл, коли він ревно молився Господу, щоб пізнати істину. Світло осяє кожного ревного шукача істини, як воно освітило Натанайла. Ісус побачив його, коли він схилився в молитві під смоківницею, і поки Натанайл усе ще просив світла, прийшов вісник і покликав його, щоб відвести до Джерела всього світла.

[26]

«Пилип знаходить Натанайла та й каже йому: Ми знайшли Того, про Кого писали Мойсей у Законі й пророки, – Ісуса з Назарета, сина Йосипа! А Натанайл сказав йому: Чи може бути щось доброго з Назарета?» Упередження й недовіра раптом виникли в серці Натанайла, але Пилип не намагався сперечатися з ним. Він сказав: «Іди – і подивися. Побачив Ісус Натанайла, який ішов до Нього, і каже про нього: Ось справжній ізраїльтянин, у якому немає підступу! Каже йому Натанайл: Звідки мене знаєш? А Ісус у відповідь йому сказав: Ще до того, як закликав тебе Пилип, Я бачив тебе, як ти був під смоківницею. Відповів Натанайл і сказав йому: Равві, Ти – Син Божий, Ти – Цар Ізраїлю!» (Івана 1:45-49).

Як легко було переконати Натанайла! І з яким задоволенням Ісус дивився на його щирі віру! «Ісус у відповідь сказав йому: Ти повірив, бо Я сказав тобі, що бачив тебе під смоківницею? Ще більше від цього побачиш! І Він сказав йому: Знову й знову запевняю вас: відтепер побачите відкрите небо й Божих ангелів, які піднімаються і опускаються над Людським Сином!» (Івана 1:50, 51). Бог ніколи не заохочує недовіри, підозр і сумніву. Коли Він говорить, Його Слово потрібно визнавати й виконувати у щоденних справах. І якщо серце людини підтримує живий зв'язок з Богом, вона впізнає голос, що приходить згори.

[27]

Уникайте суперечок

Хоч необхідне ретельне дослідження Божого Слова, щоб дорогоцінна істина була знайдена та вийшла на світло,

ми повинні остерігатися, аби дух протиборства не панував у наших обговореннях на уроці Суботньої школи. Висловлюючи думку, через яку можлива розбіжність у поглядах, ті, хто прагне зрозуміти Святе Письмо, повинні виявляти Христову благодать. Потрібно всім дати свободу відкрито досліджувати істину, щоб кожен міг пізнати її. Серед учнів Суботньої школи має царювати дух дослідження, і тоді більш досвідчені зможуть зрозуміти різні докази, шукатимуть нові промені світла і зможуть оцінити все, що Бог посилає Своему народові. Світло, яке Бог бажає послати Своїм дітям, ніколи не з'явиться, якщо Він не побачить старанного дослідження Слова істини.

[28] Світ переповнений відступництвом, усілякими хибними уявленнями, які здатні ввести в оману, тому необхідно, щоб і учні, і вчителі знали істину. Потрібно шанувати Боже Слово, впізнавати голос Господа в написаних текстах, виконувати Його настанови і жити кожним словом, що виходить з Божих уст. Ті, хто виконує Божу волю, повинні знати, чи від Бога те або інше вчення, адже жоден обман не затьмарить їхній розум. Бог закликає усіх – і літніх, і молодих – старанно досліджувати Його Слово, щоб вони змогли знайти осяйні діаманти істини. Служителів і народ, учителів та учнів – усіх Господь запрошує зайнятися вивченням Біблії.

Дорогоцінне світло має засяяти з Божого Слова, і нехай ніхто не наслідуються диктувати, що потрібно, а чого не потрібно говорити людям, проповідуючи вістку, яку дав Бог. Чинити так означає вгадати Божого Духа. Яким би авторитетним не було його становище, ніхто не має права ховати світло від людей. Коли приходить вістка від Господа Його народові, ніхто не може знехтувати дослідження її вимог. Ніхто не може дозволити собі бути байдужим і самовпевненим, говорячи: «Я знаю істину. Я задоволений своєю позицією. Я для себе все вирішив і не зміню своєї думки, що б не сталося. Я не буду слухати цього проповідника, оскільки знаю, що в його проповіді немає істини». Унаслідок прямування таким шляхом багато популярних

церков залишилися в напівтемряві, адже до них не дійшли небесні вістки.

Плекайте постійне бажання навчатися

Бог закликає працівників Суботньої школи, котрі обіймають відповідальні посади, відкинути егоїзм, самовпевненість і зарозумілість. Якщо трапляється вістка, якої ви не розумієте, докладіть зусиль і вислухайте пояснення вісника, порівнюючи текст із текстом, щоб дізнатися, чи узгоджується вона з Божим Словом. Якщо ви вважаєте, що певні думки не ґрунтуються на Біблії, а вашу позицію щодо цього питання неможливо заперечити, тоді наведіть свої переконливі аргументи, адже ваша позиція не похитнеться через контакт із хибним уявленням. Немає жодної чесноти або мужності, якщо ви ведете постійну боротьбу в темряві, заплющуючи очі, щоб не дивитися, закриваючи вуха, щоб не чути, робите закам'янілим серце в неучтві й невір'ї, щоб не впокоритися і не визнати, що отримали світло щодо певних питань істини. [29]

Уникати вивчення істини – це не той спосіб, за допомогою якого можна виконати повеління Спасителя постійно досліджувати Писання. Хіба можна вважати пошуком схованого скарбу таке становище, коли ви вважаєте купою сміття результати чиеїсь кропіткої праці, уважно не вивчивши їх? А раптом у колекції ідей, які ви відразу відкинули, усе ж таки є дорогоцінні камені істини? Невже люди, які самі майже нічого не знають, уникатимуть будь-якої зустрічі, де вони матимуть змогу дослідити вістки, відкриті іншим людям у процесі такої роботи? Невже вони уникатимуть цього тому, що вважатимуть, ніби погляди проповідників можуть не збігатися з їхнім розумінням істини? Так чинили євреї в часи Христа, і тому до нас звучить застереження не чинити так само і не йти за тими, хто полюбив темряву більше, ніж світло, адже в них було лукаве серце, повне невірства, щоб відступити від живого Бога. Серед тих, хто вважає, що знає все, немає надто ста- [30]

рих або надто розумних, щоб не навчатися від найбільш покірних вісників живого Бога (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 62-66).

Учитель сам має навчатися

«Уникай молодечих пожадань, настирливо шукай праведності, віри, любові, миру з тими, які кличуть до Господа від чистого серця. А нерозумні й необґрунтовані суперечки обминай, знаючи, що вони породжують сварки» (2 Тим. 2:22, 23). Ті, котрі бажають стати вчителями дітей і наставниками молоді, повинні багато чого навчитися, здобуваючи як теоретичні знання, так і практичні навички, щоб стати успішними працівниками для Бога. Вони повинні зростати у благодаті й пізнанні нашого Господа і Спасителя, досягаючи міри зрілості – повноти Христа. Зростання в благодаті – це свідчення того, що ви перебуваєте в Христі, як галузка, яка росте на лозі. Якщо ви перебуваєте в Ньому, то матимете силу, щоб глибоко пізнати духовну істину, адже це досліджується духовно.

[31] «Написав вам, юнаки, оскільки ви сильні, і Боже Слово перебуває у вас, і ви перемогли лукавого» (1 Івана 2:14). Бог закликає молодих чоловіків і жінок якнайкраще застосовувати довірені їм здібності. Він бажає, щоб ви розвивали працьовитість, звичку навчатися, максимально використовували таланти, які Він довірив вам. Бог прийме ваше служіння і розвиток ваших талантів, але Він не може дивитися зі схваленням на вашу неактивну, посередню працю. Кожна сфера Божої роботи потребує прояву найкращих здібностей. Вона вимагає, щоб ви скористалися усякою доступною допомогою та спрямували ваші найшляхетніші пориви для поширення істини. Піднесений, священний характер цієї роботи вимагає найвищих розумових і духовних сил, щоб гідно представити істину тим, які перебувають у темряві та в смертній тіні.

Якщо ви покликані бути вчителем у будь-якій сфері Божої роботи, то ви також покликані залишатися учнем у

школі Христа. Беручи на себе священну відповідальність навчати інших, ви водночас берете на себе обов'язок досконало вивчати кожен предмет, який збираєтеся викладати. Якщо в Суботній школі ви досліджуєте тему з Божого Слова з вашими учнями, то вам потрібно пояснити основи вашої віри так ясно, щоб ваші учні переконалися в їхній істинності. Ви повинні старанно досліджувати і порівнювати свідчення зі Святого Письма з вістками, які Він посилає Церкві, щоб знати, де істина, і вміти спрямувати на дорогу праведності тих, хто надіється на вас.

Слухайте неупереджено

Коли вас просять вислухати обґрунтування доктрини, яку ви не розумієте, не висловлюйте своїх негативних думок, доки не дослідите її уважно і не переконаєтеся, звернувшись за порадою до Божого Слова, що вона непослідовна й не має достатньої аргументації. Якби в мене була змога, я виступила б перед усіма учнями Суботньої школи в країні та звернулася б до них із закликом вивчати Святе Письмо в пошуках істини та світла. Бог має дивовижне світло, яке може стати доступним для Його народу просто зараз, і ви повинні бути старанними у своїх дослідженнях і ставити перед собою мету не меншу, ніж цілковите пізнання кожного аспекту істини, щоб у день Господній ви не були серед тих, хто не жив кожним словом, що виходить з Божих уст. [32]

З великою обачністю треба розглядати важливі питання, які стали незрозумілими через неуважне вивчення Божого Слова. Дослідження Біблії вимагає мобілізації розумових зусиль і найбільш посвячених здібностей. Небезпечно закриватися від нового світла, дарованого Церкві. Відмовляючись слухати через упередження щодо вістки або вісника, ви не виправдаєте свій учинок перед Богом. Засудження того, чого ви не чули або не розумієте, не звеличить вашу мудрість в очах тих, котрі неупереджені у своєму дослідженні істини. Говорити з презирством про тих, кого Бог послав з вісткою істини, – це безумство. Якщо наша молодь бажає здобути необхідну освіту,

- [33] щоб трудитися в Божому винограднику, їм слід пізнати Господню стежку й жити кожним словом, що виходить з Божих уст. Вони не повинні думати, що вся істина відкрита і що Безмежний більше не має світла для Свого народу. Якщо вони будуть переконані в цьому, то ризикують відкинути дорогоцінні камени істини, які можна знайти, коли люди звертають свою увагу на дослідження багатой копальні Божого Слова.

Особисте дослідження

- Ті, котрі взяли за роботу вчителя або були покликані обійняти іншу відповідальну посаду, не повинні задовольнятися результатами чужих досліджень, а мають самі пізнавати істину. Якщо вони не сформують звички досліджувати різні аспекти істини самотужки, то почнуть поверхово ставитися як до життя, так і до пізнання. Слід цінувати погляди ваших друзів і колег, але ви не повинні покладатися тільки на них, не маючи власних чітких уявлень. Вам необхідно аналізувати істини, у які вас спонукають повірити, доки ви не переконаєтеся, що в них немає омани. Ви багато втрачаєте, якщо не звіряєте кожен аспект вашої віри із Законом і Свідченням пророків, оскільки ви не бачите й не цінуєте істину такою, якою вона є. О, якби вся наша молодь цінувала той привілей, який дав Бог! Його воля полягає в тому, щоб ви зверталися до Джерела всього світла й отримували просвітлення Його Духом (це світло одержить кожен покірний шукач істини), і тоді ви дізнаєтеся, що Дух і Слово не суперечать одне одному,
- [34] і зрозумієте, що пізнали істину. Яку впевненість дає це знання! Тоді ви зможете говорити із силою, проголошуючи істину і знаючи, що ви не пішли за хитрими вигадками (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 58-61).

Обітниця про злиття більшого світла

Нове світло завжди зливатиметься на Слово Боже, призначене для тих, хто має живий зв'язок із Сонцем Правди. Нехай ніхто не думає, що вся істина вже відкрита. Старан-

ний шукач істини, який невинно молиться, помітить дорогоцінні промені світла, які ще засяють зі Слова Божого. Розкидано ще багато дорогоцінних каменів істини, які потрібно зібрати й передати у власність Божого Останку. Проте світло дається не просто для зміцнення Церкви, а щоб проливатися на тих, хто перебуває в темряві. Божий народ повинен звіщати чесноти Того, Хто їх покликав із темряви до дивного Його світла. Христос сказав про Свій народ: «Ви – світло для світу» (Матв. 5:14), а призначення світла – сяяти, освітлювати й розсіювати темряву.

О, нехай учителі й учні будуть такими, якими бажав їх бачити Бог, коли Він віддавав Своє життя задля того, щоб вони змогли стати синами і дочками Божими й отримали вінець безсмертної слави! (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 53, 54).

Нове значення знайомих текстів

Щойно шукач істини розгортає Біблію, щоб із благоговінням прочитати Божі слова, маючи щире бажання дізнатися, що говорить Господь, він отримає світло та благодать і побачить дивовижні скарби Божого Закону. Він буде ставитися до Закону Єгови не як до ярма рабства, а як до милостивих повелінь Того, Хто все знає і співчуває. Він поспішить виконати Його вимоги. Божий Дух відкриє великі істини, які нехтували і знецінювали протягом віків, і знайомі тексти раптом засяють гранями нового значення. Кожну сторінку осяє Дух істини. Біблія більше не запечатана Книга. Найдорожчі істини відкриті. Зацікавлені чують живі слова, і сумління пробуджується й починає свою роботу в людських серцях (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 30). [35]

Відхилення від біблійних орієнтирів

Багато людей знає так мало про Біблію, тому вони не вкорінені у вірі. Вони усувають старі орієнтири й потрапляють у бурхливий потік омани погляди і лжевчень.

Фальшива наука руйнує основу християнських принципів, і ті, котрі колись були у вірі, відхиляються від біблійних орієнтирів і руйнують свої взаємини з Богом, хоч досі ще претендують називатися Його дітьми (*Review and Herald*. 29 грудня 1896 р.).

Молодь, яка здатна протистояти єресі

[36] Біблійні уроки, які викладають у наших школах, мають значно більше значення, ніж багато хто розуміє. У близькому майбутньому цим дітям доведеться зіткнутися з єрессями і вигадками, які примножуються в християнському світі. Настанови для молоді мають бути простими, але володіти глибиною і досконалістю. Наша робота має витримати випробування судного дня. Нині молодь повинна зодягнутися в благодать Христа, аби протистояти і подолати зло, яке переповнює суспільство. Вони матимуть змогу скористатися всіма здобутими знаннями та впливом і потребуватимуть мудрості згори, щоб чинити опір потоку зла, що захлеснув усе навколо. Є багато прихильників хибних уявлень і небіблійних доктрин. Устрій світу веде їх до того, щоб вони забули Бога і зневажали Його повеління. Божий Закон потоптаний ногами нечестивих. Кожна молода людина відповідальна перед Богом за надані можливості й за дорогоцінне світло, яке сяє для неї зі сторінок Святого Письма (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 22).

Бар'єр від спокуси

Необхідна жива зацікавленість у наповненні розуму біблійними істинами. Здобуте дорогоцінне знання зведе бар'єр навколо душі. І хоч вона стикатиметься зі спокусами, та непохитно довірятиме Ісусові, через пізнання Того, Який покликав їх у Своє Царство і славу (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 12).

Божественна допомога в пошуку істини

Потрібно досліджувати Божу істину аспект за аспектом, адже вона невичерпна. Як учителі, так і учні мають виявляти зацікавленість, аби дізнатися, що сказав Господь. Протягом багатьох років Божий голос промовляв до нас: [37] «Не зупиняйтеся, обговорюйте, дійте». Вивчайте кожен аспект істини, щоб ви самі могли відрізнити істину від омани. Нехай учні досліджують самі, пізнаючи Божі глибини. Нехай ця робота здійснюється в Духові Христа. Не стримуйте ентузіазму учнів.

Пошук істини у Святому Письмі потребує великої покори розуму і розкаяння серця, а також серйозного прагнення до Бога. Божі ангели допомагатимуть у дослідженні тим, хто шукає істину з покірним духом (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 55, 56).

Служіння без душевної віддачі

Багато з тих, хто називає себе християнами, вірять Божому Слову не більш ніж наполовину. Вони не досліджують Його серйозно, а натомість марнують дорогоцінний час на читання романів та оповідань. Самого лише розуміння Божого Слова на рівні інтелекту недостатньо, аби вплинути на життєві звички, адже стан серця визначає спосіб життя. Коли вчителі Суботньої школи виклали уроки про зовнішнє одкровення, їхня робота лише почалася, і вони не повинні припиняти свою працю, допоки не усвідомлять, що небесні принципи закарбувалися не тільки у свідомості учня, а й у його серці (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 57, 58).

Вивчення з молитвою

Ми повинні докладати всіх розумових зусиль у вивченні Святого Письма, щоб досягнути Божі глибини настільки, наскільки здатні на це смертні. Проте нам не слід забувати, що послух і покіра – це справжній дух учня. Неможли- [38]

во впоратися з труднощами щодо розуміння Біблії такими самими методами, які використовуються для розв'язання філософських проблем. Ми не повинні вивчати Біблію із самовпевненістю, з якою багато хто поринає у сферу науки, а маємо з молитвою покладатися на Бога і мати щире бажання пізнати Його волю. Прагнучи отримати знання від Творця, ми повинні впокорити свій дух і приготуватися слухати Вчителя. Інакше злі ангели так засліплять наші уми і зроблять закам'янілими серця, що істина не справить на нас жодного впливу.

У Святому Письмі міститься чимало уривків, які вчені люди називають таємничими або ж оминають як неважливі, однак той, хто навчений у школі Христа, знайде в них утіху й пораду. Однією з причин, чому багато богословів не має глибокого розуміння Божого Слова, полягає в тому, що вони заплющують свої очі на істини, якими не бажають керуватися у своєму житті. Розуміння біблійних істин залежить не так від здатності розуму до дослідження, як від цілеспрямованості та щирого прагнення до праведності.

Ніколи не вивчайте Біблію без молитви. Тільки Святий Дух допоможе нам зрозуміти важливість простих для розуміння ідей і збереже від неправильного тлумачення істин, які важко збагнути. Завдання небесних ангелів – приготувати серце для того, щоб ми досягнули Боже Слово, зачарувалися його красою, зважали на його застереження, отримали натхнення і зміцнилися завдяки його обітницям. Нам потрібно приєднатися до прохання псалмиста: «Відкрий мої очі, щоб я міг побачити дивовижні властивості Твого Закону!» (Псал. 119:18). Спокуси часто здаються нездоланими, адже через нехтування молитвою і вивченням Біблії, спокушений не в змозі відразу пригадати Божі обітниці й зустріти сатану, зодягнувшись у всю Божу зброю біблійних істин. Проте ангели перебувають поруч із тими, хто бажає навчатися Божественного; і в час великої скорботи вони нагадають їм саме ті істини, які необхідні (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 121, 122).

Божий метод передачі знань

День за днем Ісус здобував знання із великої бібліотеки живої і неживої природи. Він, Творець усього, за Чиїм владним словом виникли пагорби і долини, річки й дерева, тепер став Сином Людським. Він пізнавав те, що власною рукою закарбував на листку, і на квітці, і на дереві. Притчі, за допомогою яких упродовж Свого служіння Ісус любив викладати уроки істини, показують, наскільки відкритим був Його дух для свіжого впливу природи і з якою насолодою Він протягом років, про які не говорить Святе Письмо, засвоював духовні уроки з усього, що оточувало Його в щоденному житті. Для Ісуса значення Слова й Божі діла відкривалися поступово, коли Він роздумував, намагаючись осягнути першопричину всього.

Кожна дитина може здобувати знання так само, як Ісус: із витворів природи і сторінок святого Божого Слова. [40] Коли ми намагатимемося познайомитися з нашим Небесним Отцем через Його святе Слово, ангели наблизяться до нас, наш розум зміцниться, а характер буде облагороджуватися й очищуватися, і ми станемо більше схожими на нашого Спасителя. Споглядаючи красу і велич витворів природи, ми прагнемо до Бога. Коли серце благоговіє, а дух підкорений, тоді душа отримує силу завдяки зв'язку з Безмежним через Його дивовижні діла. Спілкування з Богом у покірній молитві розвиває та зміцнює розумові й моральні здібності, а роздуми про священне збільшують духовний потенціал.

Той, хто присвячує душу, тіло й дух Богові й очищає свої думки завдяки послуху Божому Закону, постійно відчуватиме приплив нових фізичних і розумових сил. Серце прагнучиме до Бога, і в ревній молитві він проситиме про здатність помічати служіння й роботу Святого Духа. Не ми повинні користуватися Святим Духом, а Він використовує нас, формуючи та вдосконалюючи кожную нашу здібність.

Як приготуватися до майбутніх випробувань

[41] Слугам Христовим не потрібно заздалегідь готувати промову для виступу на суді, де вони опиняться за свою віру. Вони мають готуватися щодня, зберігаючи у своїх серцях дорогоцінні істини Божого Слова, наповняючись ученням Христа і молитвою зміцнюючи свою віру. І коли їх приведуть на суд, Святий Дух нагадає їм саме ті істини, які досягнуть сердець слухачів.

Саме тоді, коли потрібно, Бог раптово освітить знання у їхній пам'яті, здобуті старанням дослідженням Святого Письма. Та якщо вони відмовилися наповнювати свій розум дорогоцінними істинами, не читали слів Христа, ніколи не відчували сили Його благодаті під час випробування, тоді вони не можуть сподіватися на допомогу Святого Духа. Вони повинні щодня служити Богові зі щирою любов'ю, а вже потім покладатися на Нього (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 105 – 107).

Щоденне вивчення Біблії

Суботня школа дає батькам і дітям змогу вивчати Боже Слово. Та щоб отримати найбільшу користь із занять у Суботній школі, як батьки, так і діти повинні присвячувати час вивченню уроків і прагнути здобути ґрунтовні знання подій і фактів, а також духовних істин, задля засвоєння яких ці факти призначені. Ми маємо насамперед закарбувати в розумі молоді, наскільки важливо пізнати сенс кожного тексту Святого Письма.

[42] Батьки, щодня приділяйте трохи часу для вивчення уроку Суботньої школи зі своїми дітьми. Якщо необхідно, відмовтеся від зустрічі з друзями, але не жертвуйте часом, присвяченим для дорогоцінних уроків священної історії. Батьки, як і діти, отримають користь від цього вивчення. Вивчайте напам'ять дедалі більше важливих уривків з Біблії, пов'язаних з уроком, сприймаючи це не як завдання, а як привілей. Хоч спочатку пам'ять, можливо, буде слабкою,

та згодом вона зміцниться і ви насолоджуватиметеся накопиченням дорогоцінних слів істини. І ця звичка виявиться найціннішою підтримкою релігійного зростання.

Якби той час, який марнується на плітки, плекання гордості або потурання апетиту, з таким самим запалом присвячувався б вивченню Біблії, яким успішним було б служіння в Суботній школі! Та коли батьки більше непокояться про те, щоб модно одягнути своїх дітей, аніж наповнити їхній розум істинами Божого Слова, то незабаром і самі діти навчатися ставитися до одягу й зовнішності як до важливішого в житті, ніж до питань, які стосуються їхнього спасіння...

Систематично вивчайте Святе Письмо у своїх сім'ях. Нехтуйте все тимчасове. Відмовтеся від усілякого зайвого шиття і непотрібних продуктів на столі, але переконайтеся, що душа наповнюється хлібом життя. Неможливо оцінити ті добрі плоди, які приносить година або навіть пів години вивчення Слова Божого в радісній, товариській атмосфері. Дозвольте Біблії тлумачити саму себе: вивчаючи будь-яку тему, шукайте тексти й порівнюйте все, що сказано щодо певного питання в різні часи і в різних обставинах. Не переривайте домашнє заняття через дзвінки або відвідувачів. Якщо гість прийшов під час заняття, запросіть його взяти участь у ньому. Покажіть, що ви вважаєте важливішим здобувати знання з Божого Слова, а не світські задоволення чи вигоду (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 10, 11).

[43]

Запам'ятовування уроку

Можливості суботи як засобу інтелектуального розвитку неоціненні. Нехай урок Суботньої школи буде вивчений не шляхом квапливого перегляду посібника в суботу вранці, а за допомогою ретельного дослідження за тиждень наперед у післяобідній суботній час із наступним щоденним повторенням і пошуком прикладів упродовж тижня. У такий спосіб матеріал уроку закарбується

в пам'яті, і цей скарб ніколи не буде повністю втрачений (Виховання та освіта. С. 251).

Наша щоденна духовна їжа

[44] Нам необхідно усвідомити ці слова Христа: «Дух оживляє, а тіло ніяк не допомагає. Слова, які Я вам сказав, є дух і життя» (Івана 6:63); тобто Святе Слово, прийняте і втілене у практичному житті. Суть духовного життя в тому, що Христос – світло й життя храму душі, як кров є життям для тіла. Усі, хто вивчає Слово, подібні до тих, хто живиться Словом, наповнюються Христом... Як тілесні потреби необхідно задовольняти щоденно, так необхідно щодня вивчати Боже Слово – споживати його, засвоювати і втілювати в життя. У ньому містяться всі поживні речовини, необхідні для здоров'я душі. Нехтування Словом призводить до голодування душі. Згідно зі Святим Письмом, блаженна людина та, яка роздумує вдень і вночі над істинами Божого Слова. Ми повинні насичуватися Словом Божим. Ставлення віруючого до Слова – важливе питання. Використовуючи Слово для задоволення наших духовних потреб, ми їмо листя дерева життя, яке для оздоровлення народів. Вивчайте Слово, втілюйте його на практиці, адже воно – ваше життя (Еллен Уайт. Лист 4, 1902).

Співпраця сім'ї та Суботньої школи

І хоч надзвичайно важливо, щоб учитель докладав зусиль з мудрістю і терпінням, місіонерську роботу не можна повністю перекладати на Суботню школу та служителя Церкви, натомість її основа і підтримка – це робота, що здійснюється в сім'ї. Батькам доручена священна відповідальність та обов'язок, і вони покликані виконувати свій обов'язок і нести свою відповідальність у Божому страху, пильнуючи за душами своїх дітей, адже вони муситимуть дати звіт.

Домашня місіонерська робота знехтувана. Батьки, які мають найвагоміші причини для серйозного христия-

янського піклування про спасіння своїх дітей, байдужі до своїх обов'язків і легковажно ставляться до потреб своїх домашніх. Чоловіки й жінки переклали свою відповідальність як батьків на працівника Суботньої школи або служителя Церкви. Проте кожне знаряддя має своє призначення, і батьки, які нехтують свій обов'язок, будуть зваженими на вазі й виявляться надто легкими. [45]

Повеління Христа, дані з хмарного стовпа дітям Ізраїлю, визначають обов'язок батьків, і він чіткий і зрозумілий. Це повеління дано для настанови і користі. «Нехай ці слова, які я сьогодні тобі заповідаю, будуть у твоєму серці... Ти прив'яжеш їх, як знак, до своєї руки; вони будуть пов'язкою над твоїми очима» (Втор. 6:6, 8). Що б ізраїльтяни не робили, вони мали пам'ятати цю заповідь Господа. Вона мала бути прив'язаною до їхніх рук, тобто справляти вплив на кожну справу у їхньому житті. Вона мала стати пов'язкою над їхніми очима, тобто слід було обдумувати істини Божих Заповідей і керуватися їхніми принципами. «Прищеплюй їх своїм синам, переповідай їх, сидючи у своєму домі й мандруючи дорогою, лягаючи та встаючи... Напишеш їх на одвірках свого дому та на своїх воротах» (Втор. 6:7, 9).

Навчайте скромності й покори

Вказівка, яку Божий Син дав Мойсеєві для настанови дітей Ізраїлю, важлива й актуальна і нині, і сучасним батькам потрібно прислухатися до неї так само, як і Божий народ у давнину. Релігія має пронизувати кожен аспект домашнього життя, якщо ми бажаємо побачити ті плоди, які Бог передбачив для тих, хто йтиме Його дорогою. Гордість, зарозумілість і зухвалість – це найбільш поширені риси сучасних дітей, і це прокляття нашого віку. Коли я на кожному кроці бачу ці нехристиянські, огидні прояви, а потім бачу батьків і вчителів, які прагнуть виставити на показ здібності та вміння своїх дітей і учнів, у мене болить серце, адже я знаю, що це прямо протилежна лінія поведінки від тієї, яку задумав Бог. [46]

Батьки та вчителі, які черпають свої знання з Біблії, які керуються в думках і діях її святими принципами, не повинні блукати на заборонених стежках. Дітей потрібно навчати найбільш священних уроків скромності й покорі як удома, так і в Суботній школі. Їх потрібно навчати відповідальності перед Господом згідно з високими вимогами Божого Закону. Викладені уроки повинні бути такими, щоб допомогти їм стати корисними членами суспільства в цьому житті й зайняти гідне місце в майбутньому безсмертному Царстві.

[47] «Любитимеш Господа Бога свого всім своїм серцем, і всією своєю душею, і всією своєю думкою!» (Матв. 22:37). «Нехай ці слова, які я сьогодні тобі заповідаю, будуть у твоєму серці. Прищеплюйте їх своїм синам, переповідай їх, сидючи у своєму домі й мандруючи дорогою, лягаючи і встаючи» (Втор. 6:6, 7). Ці слова чітко визначають обов'язок батьків і вчителів, і якщо вони виконуватимуть це повеління, то обов'язково побачать найкращі результати.

Результати батьківських невдач

Як би відрізнявся біблійний літопис історії Ізраїлю, народу, до якого так прихильно ставився Господь, якби вони виконували повеління, які їм дав Син живого Бога із хмарного стовпа. Проте вони не дотримувалися цих настанов. Їм не вдалося навчити своїх дітей Божих вимог, і ось сумні наслідки: Бог відкинув цей народ. Вони настільки знехтували Божу мудрість, що, коли з'явився Великий Учитель, Ісус, Викупитель світу, вони вигукували: «Розіпни Його!» Людські традиції шанувалися більше, ніж Божі Заповіді. Фальшиві звичаї і людські вигадки зайняли місце чистого Божого вчення. До того, що мало б стати частиною їхнього буття, вони ставилися як до чогось незначного й нецінного.

Христос прийшов у цей світ, щоб на власному прикладі показати істинну релігію і звеличити принципи, які повинні панувати в серцях і вчинках людей. Однак неправда так міцно обплутала тих, хто отримав таке яскраве світло, що вони більше не сприймали його як світло і не бажали поступи-

тися традиціями заради істини. Юдеї відкинули Небесного Вчителя, вони розп'яли Господа слави, аби зберегти власні звичаї і традиції. Той самий дух панує у світі й сьогодні. Люди не хочуть досліджувати істину, адже бояться, що їхні традиції знеціняться і доведеться змінювати спосіб життя. Людству притаманна постійна схильність помилятися й перебільшувати значення людських ідей і знань, тимчасом як вони не помічають і не цінують Божественне й вічне. [48]

Вістка Христа відкинута

Для неупереджених слова Христа були неначе світло з небес. «Ніколи ще жодна людина не говорила так, як Цей Чоловік» (Івана 7:46). Коли Великий Учитель описував захопливі реалії вічного майбутнього, діла цього тлінного світу тьмяніли. З яким захопленням приймали істину ті, хто молився про світло! Проте горді й самовдоволені відкинули Його вістку (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 35-39).

Батьки як вихователі

Дім має стати школою виховання, а не місцем для монотонної роботи. Вечорами потрібно дорожити як цінним часом, коли можна навчати дітей дороги праведності. На жаль, як багато дітей позбавлені таких настанов! Їх не виховують удома, аби вони досягнули Божі істини, і не привчають любити праведність і чинити справедливо. Їх потрібно терпеливо наставляти, щоб вони зрозуміли закони, якими керуються, та усвідомили мотиви своїх вчинків. Їм потрібно розвиватися відповідно до законів Небес і цінувати істину, якою вона є в Ісусові. Тільки так вони зможуть приготуватися до життя серед ангелів і встояти в присутності дорогого Викупителя. [49]

У кожній людській душі можна посіяти насіння надії та праведних прагнень, і молодь зможе побачити привабливість дороги святості. Імовірно, виникне необхідність вжити рішучих заходів, щоб підготувати молодих людей,

навчити і вдосконалити, зробивши їх корисними членами суспільства. Як мало людей усвідомлює цінність талантів, якими Бог наділив їх! Як мало батьків і вихователів усвідомлює, що повноцінний розвиток розуму і серця можливий лише завдяки живому зв'язку з Джерелом усієї істини, влади та святості! Істина безмежна, і якщо Божий Дух наповняє і веде ваш розум, ви дедалі більше зміцнюватиметеся, помічаючи, що ваша стежка стає дедалі яснішою, аж поки не настане світлий день.

До землі чи до небес?

[50] І хоч ми маємо здатність учитися й пізнавати істину, не забуваймо, що ми можемо рухатися як уперед, так і назад. Ми можемо як опускатися, так і підніматися. Чимало душ балансує між дорогою до Небес і шляхом до пекла. Існують підступні й оманливі фактори впливу, які відводять душі від Бога й усього, що з Ним пов'язане. Необхідно, щоб кожна людина з раннього віку до юності та зрілості перебувала під чиеюсь доброзичливою опікою. Передусім ті, котрі усвідомлюють небезпеку зла і знають ту любов і зацікавленість, яку Бог відчуває до кожної душі, повинні зробити своєю справою пильнування за душами як за тими, за які повинні дати звіт.

Батьки мають заповідати своїм домашнім прямувати Господньою дорогою, як це робив Авраам. Якщо цього не зробити, сатана з радістю візьме на себе батьківську опіку й навчить дитину так, як йому заманеться. О, як часто цю роботу залишають йому! Нехай батьки виконують свій обов'язок перед дітьми і формують їхні характери відповідно до Божественного Зразка. Нехай із живою вірою і цілковитим довір'ям до Бога батьки виконують призначену їм роль, а Господь виконає Свою. Тоді до Церкви приєднаються тисячі дітей, які нині без Бога і без надії блукають у світі.

Навернення молоді

Коли справа навернення молоді ляже великим тягарем на плечі батьків і вчителів, тоді вони постійно докладатимуть зусиль, щоб дисциплінувати характер і спрямовувати свої вподобання й бажання в небесне русло. Кожна душа здатна вдосконалюватися на основі праведних принципів. Кожна душа може досягнути висот, глибин і широт пізнання духовного і стати придатною для вищого життя. Коли батьки, роблячи перші кроки в цьому напрямку і дбаючи насамперед про прославлення Бога, будуть формувати власні, якомога простіші та природніші звички в харчуванні, манері одягатися, у способі життя, тоді у їхньому домі запанує порядок і діти не залишаться без уваги, навпаки, батьки присвячуватимуть свій час їхньому вихованню й розвитку. [51]

Вплив, який справляється на дітей, і коло їхнього спілкування мають бути найбільш позитивними. Батьки, які беруться за цю роботу в благоговійному страху і Божій любові, звертатимуть увагу на кожне слово, щоб потім не почути нічого такого, що могло б їх засмутити, коли їхні розмови повторюватимуть діти. Вони намагатимуться компенсувати слабкості, неосвіченість і недоліки своїх дітей високими моральними настановами, щоб вони вирости сильними й чистими, з добрими звичками, які є запорукою здоров'я й щастя. З таким вихованням вони накопичать ті знання, які вдосконалять характер гармонійністю й силою.

Нехтування небезпечне

Якщо молодь не виховують батьки, опікуни і служителі, вони швидко переконаються, що можуть робити це самі. Пізнання зла увійде в розум з різних джерел, і, можливо, це зло ніколи до кінця не викориниться. Коли батьки нехтують своїм обов'язком закладати основу характеру їхніх дітей, використовуючи найкращі моральні принципи для збудування їхнього характеру, ці прогалини заповнить ворог Бога й людини, і молодь стане байдужою до чеснот та істини. Дім

[52] повинен стати найприємнішим місцем у світі. Що таке зовнішнє і штучне порівняно зі справжнім і природним? Господь дав дітям здібності, які потребують найдбайливішого розвитку як з боку батьків, так і вчителів.

Ті, кому Бог доручив відповідальність виховувати молодь, повинні співпрацювати з Ним у розвитку дорогоцінних дарів розуму й серця, аби вони здобули такі знання, які наділять їх більшою силою і стануть здобутком, який можна взяти із собою у майбутнє безсмертне життя...

Найважливіша робота

Формувати характер дитини – це найважливіша робота, і найголовніше в ній – представити розуму дитини Христа в Його незрівнянній любові, щоб Його образ і святі риси затьмарили принади цього світу. Молодь повинна побачити не лише теорію, якою б логічною вона не була, а люблячий характер і славу Христа. Їх потрібно навчити бачити багатства вічного світу, аж поки вони не надихнуться, не оживуть духом і не будуть здобуті для вічності. Любов Ісуса має бути рушійною силою в цій роботі. Вона спонукає до дії, стримує і полонить (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 101-105).

Батьки в Суботній школі

[53] Суботня школа надає чудові можливості й привілеї для молодих. Батьки повинні високо цінувати ці переваги й демонструвати це своїм дітям. Якщо вони не виявляють зацікавленості щодо школи самі, то їм не варто очікувати її і від своїх дітей. І діти, і батьки можуть бути учнями в Суботній школі. Вони повинні прагнути постійно вивчати Святе Письмо. Інші книги мають бути другорядними порівняно зі Словом Божим. Христос сказав: «Дослідіть Писання! Адже ви думаєте через них мати життя вічне, а вони свідчать про Мене» (Івана 5:39). Усім нам потрібно краще ознайомитися із пророцтвами і здобути глибше

пізнання практичних уроків Христа. Якщо ми просто читаємо Біблію без зацікавленості, то не зможемо пізнати істини, які містяться в ній.

Вивчайте урок щодня

Батьки повинні досліджувати Святе Письмо зі своїми дітьми. Вони повинні ознайомитися з уроками самі, щоб потім могли допомогти своїм дітям засвоїти їх. Щодня потрібно приділяти певний час для вивчення уроків, але не просто механічно повторювати слова без розуміння їхнього значення, а сягати самої основи й засвоїти основні принципи уроку. У дуже багатьох випадках за байдужість дітей відповідальні батьки. Вони байдужі, а діти переймають такий самий дух. Якщо батьки показують, що вони надають важливого значення Суботній школі, шануючи її і приділяючи їй особливу увагу, то здебільшого і діти будуть наслідувати їхній приклад. [54]

Навчіть дотримуватися суботи

Між батьками й іншими членами родини не має бути жодних розбіжностей щодо проведення суботнього дня, адже священні години суботи потрібно віддавати на Божу славу. Вони мають прокидатися із сонцем, щоб мати достатньо часу для приготування до Суботньої школи без поспіху і роздратування. Якщо все приготувати напередодні, то буде достатньо часу для повторення уроку, що вивчався протягом тижня. Тоді і батьки, і діти зможуть іти в школу з упевненістю, що вони добре засвоїли уроки.

Любов Христа до дітей

Ісус завжди виявляв зацікавленість до дітей. Він не прийшов у наш світ дорослим чоловіком, а немовлям. Якби Він цього не зробив, то діти не мали б Його прикладу для наслідування. Христос був дитиною і мав дитячий досвід.

[55]

Він відчував розчарування і пройшов випробування, як і земні діти. Ісус знав спокуси, які чатують на дітей і підлітків. Проте у Своему дитячому та юнацькому житті Христос був Взірцем для всіх дітей і молоді. У дитинстві Він займався корисними справами. У юності Ісус займався теслярським ремеслом зі Своїм батьком і слухався Своїх батьків, Своїм життям подаючи приклад усім дітям і молоді. Якби Христос ніколи не був дитиною Сам, сучасна молодь могла б подумати, що Він не здатний співчувати їм. Проте Він був на їхньому місці, і всі діти й молодь можуть побачити в Ісусові того, до Кого можна принести всі свої скорботи й розчарування. У Ньому вони знайдуть Друга, Який допоможе їм.

Ісус любить маленьких дітей. Коли матері приносили своїх дітей до Христа, учні намагалися не пускати їх. Проте Ісус заборонив їм, сказавши: «Облиште дітей і не забороняйте їм приходити до Мене, бо для таких є Царство Небесне» (Матв. 19:14). Потім Він зібрав їх у Свої люблячі обійми та благословив. Можна лише пожаліти тих батьків і вчителів, які не мають любові або терпіння до дітей, бо вони не мають розуму Христа. Ті, хто намагається залучити дітей до занять у Суботній школі, здійснюють добру роботу, і Вчитель схвалив би її. Розум навіть маленьких дітей здатний усвідомити чимало з того, що стосується вчення Христа, і дитина може навчитися любити Його від усієї своєї щирої душі. Учителі й батьки повинні сіяти на всякому місці, де є вода, і якщо будуть вірні, то згодом зберуть урожай душ, навернених до Бога. І коли навколо величного білого престолу вони побачать ті душі, заради яких вони трудилися, з вінцями, зодягнених у біле, із золотими арфами, вони усвідомлять, що їхні зусилля не були даремні. Слова «гаразд, рабе добрий і вірний» пролунають у їхніх вухах, немов ніжна музика (Ознаки часу. 23 червня 1881 р.).

[56]

Знайдіть час для вивчення уроку

Чимало дітей посилаються на нестачу часу як на причину, чому вони не вивчають уроки Суботньої школи. Та якби вони цікавилися уроками, то непідготовлених було б

зовсім небагато. Деякі присвячують час розвагам та огляду визначних місць, інші ж – непотрібному прикрашанню суконь, щоб задовольнити свою гордість і марнославство. Дорогоцінні години, що так надаремно витрачаються, – це Божий час, за який вони повинні дати Йому звіт. Години, витрачені на непотрібне прикрашання або на розваги й порожні розмови, як і інша діяльність, будуть представлені на суді (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 8).

Батьки повинні допомагати дітям

Батьки повинні вважати своїм священним обов'язком пояснювати своїм дітям закони й повеління Бога, а також пророцтва. Вони мають навчати й виховувати дітей удома й цікавитися уроками Суботньої школи. Навчаючись разом з дітьми, батьки демонструють, що надають важливого значення біблійним істинам, викладеним в уроках, і допомагають пробудити в дітях прагнення пізнавати Біблію (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 111).

Нехай батьки виконують свою роль, не лише допомагаючи дітям у їхньому навчанні, а й самі ознайомлюються з матеріалом уроків. Біблія – це наш підручник. Батьки, учителі й учні повинні стати краще пізнати в дорогоцінні істини, які містяться і в Старому, і в Новому Завітах (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 14).

Заняття в Суботній школі важливіші, ніж у загальноосвітній

[57]

Батькам треба навіть більше стежити за тим, щоб їхні діти вивчали біблійні уроки, аніж уроки в загальноосвітній школі. Уроки Святого Письма потрібно вивчати досконаліше, ніж звичайні шкільні уроки. Якщо і батьки, і діти не вбачають необхідності більше уваги приділяти Суботній школі, то дітям краще залишатися вдома, адже Суботня школа не стане для них благословенням. Батькам і дітям потрібно співпрацювати з керівником і вчителя-

ми, у такий спосіб засвідчуючи, що вони цінують працю, здійснену заради них. Батьки повинні особливо цікавитися релігійним вихованням своїх дітей, щоб вони мали глибоке знання Святого Письма (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 8).

Старанне вивчення щедро винагороджується

[58] Старанність єврейських учнів (Даниїла і його друзів) було щедро винагороджено. Вони докладали старанних зусиль, щоб здобути знання, і Господь дав їм небесну мудрість. Здобуті знання допомогли, коли вони потрапили у скрутне становище. Господь Бог Неба не компенсуватиме недоліків, які є наслідком розумової і духовної ліні. Коли представники людського роду використовуватимуть свої здібності, щоб здобувати знання та глибоко мислити; коли вони як головні свідки Бога та Його істини здобудуть перемоги в дослідженні основних доктрин, які стосуються спасіння душі, аби прославити Бога Небес як Вседержителя, тоді навіть царі та судді у парламентах, радах і судах визнають, що Бог, Який створив небо й землю, – це єдиний істинний і живий Бог, Автор християнства та всієї істини, Який встановив суботу як сьомий день, коли закладав основи землі, під веселі співи ранішніх зір, коли всі Божі сини радісно вигукували гімни радості (Основи християнської освіти. С. 374, 375).

Розділ 3

[59]

Засіб здобуття душ для Христа

[60]

Найвища мета

[61]

Мета роботи Суботньої школи має полягати в наверненні душ до Христа. Якщо Суботня школа не веде дітей та юнаків до Христа, отже, це погана школа, нехай навіть вона має бездоганну організацію та найкраще оснащена. Якщо душі не тягнуться до Христа, то під впливом формальної релігії вони стають дедалі більш нечутливими. Учитель повинен стукати у двері серця тих, хто потребує допомоги. Якщо учні відгукнуться на заклики Духа і відчинять двері сердець, щоб Ісус зміг увійти, тоді Він відкриє їхній розум і вони зможуть збагнути Божі діла. Робота вчителя проста, але якщо вона виконується в Дусі Христа, то Святий Дух робить її більш глибокою та ефективною.

Значне місце в діяльності вчителя Суботньої школи має займати індивідуальна робота. Необхідність такої роботи ще не визнана й гідно не оцінена. Із серцем, сповненим вдячності за Божу любов, якою наділена душа, учитель повинен працювати ніжно й ревно задля навернення своїх учнів до Бога.

Спочатку власне спасіння, а потім служіння

[62]

Які докази ми можемо надати цьому світові, що Суботня школа – це не просто формальність? Нашу роботу су-

дитимуть за її плодами. Суботню школу будуть оцінювати, зважаючи на характер і роботу учнів. У наших Суботніх школах християнська молодь повинна мати певні обов'язки, щоб, виконуючи їх, вони розвивали свої здібності й отримували духовну силу. Нехай спочатку молодь віддасть себе Богові, а потім організуйте роботу так, щоб першим їхнім досвідом була допомога ближнім. Така робота сприятиме розвитку їхніх талантів і дасть їм змогу навчитися планувати і реалізовувати ці плани для добра своїх друзів. Нехай молодь шукає спілкування з тими, хто потребує допомоги, а не веде порожні розмови. Нехай вони демонструють християнський характер і як Божі співпрацівники здобувають душі тих, хто ще не посвятив себе Богові...

Завзяття пропорційне привілею

У наших зусиллях допомогти молоді ми не виконуємо вимог нашого обов'язку. Ми отримали велике світло, але нам бракує завзяття й ревності, у нас немає сили духу, пропорційного до тих привілеїв, якими ми насолоджуємося. Ми повинні піднятися над моторошною атмосферою невір'я, якою ми оточені, і наблизитися до Бога, щоб і Він наблизився до нас.

[63] Ми повинні виховувати молодь, щоб вона навчилася працювати задля спасіння душ. А готуючи молодь для цієї роботи, ми також повинні навчитися працювати успішніше і ставати ефективними знаряддями в Божих руках задля навернення наших учнів. Ми повинні наповнитися духом ревної праці і триматися за Христа, адже Він – наша єдина сила. Нам слід розширити межі свого мислення, щоб ми правильно розуміли все те, що стосується вічного життя. Благодать Христа має пом'якшити і підкорити наші серця, щоб ми стали справжніми вихователями.

Нехай керівники та вчителі запитують себе: «Чи вірю я Божому Слову? Чи віддаю я себе Тому, Хто віддав Своє життя за мене, зазнавши жорстокої смерті на хресті, щоб я не загинув, але мав життя вічне? Чи віримо ми в те, що Ісус

приваблює душі навіть тих навколо нас, котрі живуть без покаяння і не відповідають на Його заклик?» Тоді в щирому каятті душі нехай вони скажуть: «Учителю, я здобувати-му душі з усією силою мого впливу. Я вірю в Тебе, адже Ти єдиний можеш торкнутися серця і підкорити його життєдайною силою Святого Духа» (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 47-50).

Найважливіший урок

Якщо молодь, наділена силою, спрямує усі свої зусилля на дослідження Біблії, то їхній розум наповниться цінними знаннями, які сяятимуть, мов світло, для тих, з ким вони спілкуються. Суботня школа має стати місцем, де ті, хто про-сувається вперед у Божественному пізнанні, матимуть змогу вносити свіжі ідеї, зміцнюючи віру Божого народу.

Коли всі, котрі називають себе християнами, стануть християнами в думках і вчинках, тоді Суботня школа біль-ше не буде формальним служінням. Тоді вчителі зрозумі-ють урок, який Христос виклав Никодимові, і навчатимуть, особливо підкреслюючи його важливість для людської долі. Ісус сказав учителеві Ізраїлю: «Знову й знову запевняю тебе: коли хто не народиться згори, то не може побачити Божо-го Царства!» (Івана 3:3). Людина не зможе зрозуміти суть Небесного Царства й уявити його духовну природу, якщо не народиться згори. Так Христос говорив Никодимові: «Ти потребуєш не навчання, а внутрішнього оновлення. Тобі не так потрібно задовольнити свою цікавість, як нове серце. І допоки ця зміна не відбудеться, оновивши все всередині, тобі не буде жодної користі для спасіння від нашого обго-ворення Моєї влади, Моєї роботи, Моєї місії як Того, Хто має небесні повноваження».

Знати і передавати істину іншим

Урок, який Христос виклав Никодимові, важливий для кожного вчителя та працівника Суботньої школи, кожної

[65] молодій людині і навіть дитині. Для нас важливо знати основні положення віровчення, але найважливіші знання, які потрібно здобути, – це практичний досвід, що означає народитися згори. У роботі нашої Суботньої школи не вистачає світла життя. У всіх видах служіння потрібні чоловіки й жінки, які навчилися біля ніг Ісуса, що таке істина і як її представити іншим. Щоб стати вихователями нашої молоді в Суботній школі, потрібні святі й покірні люди, які перебувають у Христі.

Найбільша потреба

Никодим прийшов до Господа з наміром провести з Ним довгу дискусію про другорядні питання. Проте Ісус відкрив перед ним перший принцип істини й показав, що його найбільша потреба – це покора серця, відкритий до навчання дух і нове серце, і якщо він бажає увійти в Боже Царство, то повинен народитися згори. Хіба ті, які обіймають відповідальні посади в Суботній школі, не дратувалися і не сердилися, якби я сказала їм, що їм також потрібно народитися згори? Никодим здивувався, що Христос розмовляв з ним, не виявляючи поваги до його становища як учителя в Ізраїлі, тому він не був готовим прийняти істину і відповів Ісусові словами, сповненими іронією. «А Никодим Йому каже: Як може людина, будучи старою, народитися? Чи може вона вдруге увійти в утробу своєї матері й народитися?» (Івана 3:4). Як і багато інших, Никодим продемонстрував, що, коли разюча істина доходить до свідомості, тілесна людина не приймає того, що від Божого Духа. У такої людини немає нічого, що б відгукувалося на духовне, адже духовне досліджується духовно. Проте, хоч Никодим і не зрозумів Його слів, Ісус не втратив терпіння і не розчарувався, а намагався викласти істину найбільш [66] доступно. Переконаливо, зі спокійною величчю, Ісус повторив Свої слова, щоб Никодим переконався в Божественній істині: «Знову й знову запевняю тебе: коли хто не народиться від води й Духа, не може увійти до Божого Царства!

Народжене від тіла є тілом, а народжене від Духа є духом. Не дивуйся з того, що Я сказав тобі: Вам потрібно народитися згори» (Івана 3:5-7).

Як джерело живої води

Кожен істинний християнин – це джерело живої води, що постійно отримує невинні потоки благодаті, освіжається й освіжає тих, хто поруч із ним. Божі співпрацівники виявляють місіонерський дух, адже вони постійно отримують, щоб постійно передавати іншим світло та благословення Небес. Ті, котрі відкривають свої серця, щоб прийняти багато, зможуть багато віддати *[цей абзац із видання «Працівник Суботньої школи» за серпень 1892 р. пропущено у «Свідченнях щодо роботи Суботньої школи»]*.

Сумно усвідомлювати, як багато формальної і непотрібної роботи виконується в Суботній школі та як так мало свідчень про моральне перетворення душ учнів і вчителів! Коли над серцем працює Божий Дух, ми побачимо багатьох, котрі ревно шукають насамперед Царства Божого і Його праведності. Тоді земні питання матимуть належне їм другорядне значення, а небесне стане головним у серцях Божих дітей (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 72 (Працівник Суботньої школи. Серпень 1892 р.)).

[67]

Чого Божа справа потребує найбільше?

Що являє собою релігійний досвід тих, хто бере участь у роботі Суботньої школи? Світло істини засяяло в розумі й серцях учителів та учнів, щоб вони поширювали його на тих, хто живе без Христа. Вістку спасіння потрібно передати тим, хто ще не відкрив своїх сердець, щоб прийняти небесний дар. Потрібно спонукати тих, хто здається байдужим, звернути увагу на істину. Якби всі відчували відповідальність за душі, заради яких помер Христос, якою б сильною була їхня зацікавленість у справі задля спасіння душ! Як мало б наші думки зосереджувалися на догоджанні

собі, на зовнішності й розвагах! Як мало грошей витрачалося б на задоволення, якби ми усвідомлювали важливість інвестування наших коштів у Божу справу, для якої важлива кожна зекономлена копійка.

Моліться, щоб Святий Дух наповнив ваші серця, і тоді ви візьмете ярмо Христа і понесете Його тягар, наблизившись до Ісуса. Наші погляди надто обмежені, нам потрібне ширше бачення, щоб ми враховували всі потреби Божої справи.

[68] Справа найбільше потребує посвячених молодих чоловіків і жінок, які відчують особисту відповідальність за просування роботи і які співпрацюватимуть з Богом, щоб пролити світло на моральну темряву цього світу (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 57).

Вплив істини

Якщо істина, заповідь за заповіддю і правило за правилом, закарбується в серці, вона справить належний вплив на людей. Біблія містить глибокі принципи, які дав Бог, щоб вести чоловіків і жінок, молодь і дітей до Небес крізь конфлікти земного життя. Молитва Христа звучала так: «Освятити їх істиною Свою! Твоє Слово – то істина» (Івана 17:17). Та якою б навченою не була молодь завдяки дослідженню Біблії, їхня природа така: якщо істина не практикується в щоденному житті, тоді кожна спроба стати кращими й облагородитися буде безрезультатною. Батьки несуть серйозну відповідальність за те, щоб співпрацювати з вчителями Суботньої школи.

Є серця, яких Господь торкнувся Своїм Святим Духом. Лише коли серце підкорилося, Божя благодать починає працювати в душі; і в серці не залишається місця для боротьби за верховенство, гордість зникає і панує таке відчуття любові Христа, яка спонукала Його віддати Своє життя за грішників, що зникає бажання до самозвеличення. Навернений бачить, що його Викупитель прожив скромне життя в покорі, і він бажає йти слідом за Ним. У його серці пробуджується місіонерський дух; ступаючи обережно й покір-

но, згідно зі своєю вірою, навернений не зупиниться, доки не долучиться до роботи зі здобуття душ для Христа. Він багатиме, щоб кожен пізнав красу любові Спасителя (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 25). [69]

Запитання для кожного вчителя й учня

Вивчаючи Святе Письмо, виявляючи безкорисливу зацікавленість до інших, роблячи те, що до вподоби Спасителеві, ви зростатимете в благодаті й пізнанні нашого Господа. Нехай кожен учитель та учень запитують себе: «Що я можу зробити такого, що можна вважати добрим служінням Тому, Хто помер, щоб я міг жити?» Наш Учитель дає таку відповідь: «Знаходьте і спасайте те, що загинуло!» Ви повинні працювати, як Христос: із терпінням, зацікавленістю, рішучістю, не занепадати духом, адже ви трудитеся для вічності, вірячи, що Ісус може зробити чимало завдяки людським здібностям, присвяченим на служіння Йому. Якого більшого привілею ми могли б забажати, аніж бути Божими співпрацівниками, якнайкраще використовуючи довірені нам сили для виконання цієї роботи?

Коли молоді чоловіки і жінки будуть розважливими й розвиватимуть благочестя і посвячення, тоді їхнє світло засяє для ближніх, а Церква отримає живу силу. Було б добре призначити годину для вивчення Біблії і заохотити молодь, навернених і ненавернених, збиратися разом, щоб молитися і ділитися досвідами. Молоді потрібно давати можливість для вираження своїх почуттів. Було б добре спочатку обрати розумного лідера, того, хто говоритиме небагато, але підбадьорюватиме і спонукатиме інших до активної бесіди, час від часу промовляючи кілька слів для підтримки та зміцнення молоді на початку їхнього релігійного досвіду. Після того як учні здобудуть трохи досвіду, нехай один із них візьме на себе обов'язки лідера, а потім хтось інший, і в такий спосіб виховуйте працівників, гідних Божого схвалення (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 48, 49). [70]

Обіцянка сили і мудрості

Нехай істинний, чесний християнський працівник отримує підтримку та продовжує трудитися, пам'ятаючи, що кожен отримає нагороду відповідно до своєї праці. Працюйте, споглядаючи Божу славу. Не відмовляйтеся виконувати обов'язки через те, що ви усвідомлюєте свою слабкість і неефективність. Бог може дати вам силу і мудрість, якщо ви вірні Йому та залишаєтеся покірними. Нехай ніхто не відмовляється працювати через лень, але нехай ніхто й не поспішає, нав'язуючи свої послуги, коли вони не потрібні.

Обов'язок працювати для інших

Нехай кожен істинний працівник дякує Богові за змогу працювати для Вчителя. Не втрачайте нагоди чинити добро і використовувати таланти від Бога, щоденно шукаючи Його благодаті, щоб ви мали успіх у добрих ділах.

[71]

Втрачені можливості для добрих вчинків у минулому можуть засмутити вас і спонукати уважно стежити, щоб мати змогу стати благословенням для інших. Скільки разів наставляв час для роботи, а працівника не було на своєму місці! Можна було сказати слова, щоб підтримати і зміцнити слабкі душі, які боролися зі спокусою, проте вони так і не були сказані. Можна було докласти цілеспрямованих особистих зусиль і спасти душу від смерті, покривши безліч гріхів, але ніхто не спробував цього зробити. Недбалим доведеться відповідати за свою недбалість у день Господній. Найцінніше – це кров Христа, яка очищає від усякого гріха. Викупна любов Христа має спонукати нас використати кожен можливість, щоб робити добро. Кожна така можливість надзвичайно цінна, якщо використовується на Божу славу. Ті, котрі женуться за земними багатствами, постійно й уважно стежать, як би досягти бажаного. Тож і Христові працівники повинні ставитися не менш ревно до здобуття душ для Нього. Вони стануть співпрацівниками Христа, якщо наслідуватимуть

Його приклад і робитимуть добро для всіх, хто потрапляє до сфери їхнього впливу.

Заради Христа, нехай учителями та працівниками у вашій Суботній школі будуть чоловіки й жінки, які люблять і бояться Бога, які усвідомлюють відповідальність свого становища, адже вони пильнують за душами та повинні дати звіт Богові за вплив, який справляють на довірених їм людей.

Віра в Божі обітниці

[72]

Наша віра має зростати, бо інакше ми не зможемо відновити Божественний образ, любити Бога й коритися Його вимогам. Нехай щира молитва лунає з наших уст: «Господи, додай мені віри! Дай мені Божественної мудрості, адже без Твоєї допомоги я не можу робити нічого». Прийдіть у покорі й поклоніться перед Богом, розгорніть перед Господом ваші Біблії, у яких містяться Божественні обітниці, і покладіться на них. Заклучіть завіт з Богом, пообіцявши виконувати Його вимоги, і скажіть Йому, що ви будете вірити, навіть не маючи інших доказів чи підстав, окрім обітниць. У цих словах немає самовпевненості. Та якщо ви не почнете наполегливо працювати, не будете впевненими й рішучими, сатана скористається ситуацією, і ви залишитеся в невір'ї і темряві.

Божі слова й обітниці – це єдина основа нашої віри. Приймайте Боже Слово як істину, як живий голос, що промовляє до вас, і добре виконуйте кожну вимогу. Господь вірний Своїм обітницям. Він підтримує зусилля вчителів і керівників Суботньої школи. Благословення, які ми отримуємо від Бога, обмежені слабкістю нашої віри. Господь не відмовляється обдаровувати нас, адже Він – невичерпне Джерело сили. Ми повинні плекати лагідність і святість у своєму серці. Ми можемо щоденно отримувати багато доказів Його любові й милосердя, якщо зречемося власного «я» і докладатимемо зусиль, щоб робити добро іншим. Я благаю працівників Суботньої школи зодягнутися у всю Божу зброю, і, як вірні воїни Ісуса Христа, довести

Йому свою вірність. Бог винагородить будь-яку роботу, що здійснюється для Його слави (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 26-29).

[73]

Заняття мають бути одухотворені

Щоб виконати Божу волю, ми повинні досліджувати Його Слово, тоді ми будемо знати доктрини і застосовувати всі довірені нам здібності. Ми повинні бути невтомними в молитві, палкими у простому та щирому служінні Богові. Учителі Суботньої школи повинні бути спрагли праведності й Божественної істини, щоб передавати її Дух тим, які перебувають під їхньою опікою, і спонукати своїх учнів до пошуку істини, неначе це захований скарб. Ми не хочемо, щоб заняття в Суботній школі проводилися так, що наші учні стануть лицемірами, оскільки такі люди не можуть працювати для поширення істинної релігії. Приділяйте більше уваги пошуку Бога, щоб Дух Божий перебував серед вас. Будь-які претензії недоречні в роботі Суботньої школи, а її формальна діяльність нічого не варта, якщо Божий Дух не пом'якшує і не перетворює серця вчителів та учнів (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 67).

Індивідуальний підхід

[74]

У будь-якому справжньому навчанні суттєво важливою є особистість. Христос, навчаючи людей, індивідуально підходив до них. Він навчав дванадцятьох за допомогою особистого контакту і спілкування. У приватній розмові, часто тільки одному слухачеві, Він викладав Своє найдорогоцінніше повчання. Шанованому рабинові під час нічної бесіди на Оливній горі, знехтуваній жінці біля криниці в Сихарі Він відкрив Свій найбагатший скарб, оскільки розпізнав у цих слухачах чутливе серце, відкритий розум, сприйнятливий дух. Навіть натовп, який так часто утруднював його кроки, не був для Христа безликою масою людей. Він промовляв безпосередньо до

кожного розуму, звертався до кожного серця. Він спостерігав за обличчями Своїх слухачів, помічаючи в них просвітлення, швидкий сприйнятливий погляд, які свідчили, що істина досягла душі; і тоді у відповідь у Його серці бриніла струна радості...

Сьогодні в освітній роботі існує потреба в такій самій особистій зацікавленості, у такій самій увазі до індивідуального розвитку. Багато молодих людей, на перший погляд безперспективних, щедро наділені талантами, котрі не використовуються. Їхні здібності залишаються прихованими через брак проникливості з боку їхніх педагогів. Не в одному хлопцеві та не в одній дівчині, зовні таких самих непривабливих, як і грубо обтесане каміння, можна знайти дорогоцінний матеріал, який витримає перевірку полум'ям, бурею і тиском. Справжній педагог, не випускаючи з уваги те, ким можуть стати його учні, розумітиме цінність матеріалу, над яким трудиться. Він виявлятиме особисту зацікавленість у кожному учневі, намагаючись розвинути всі його здібності. Він заохочуватиме кожную спробу діяти згідно з правильними принципами, якою б недосконалою вона не була (Виховання та освіта. С. 231, 232).

Роль учителя в класі

Нашими вчителями мають бути навернені чоловіки й жінки, які знають, що означає «боротися з Богом», які не матимуть спокою, аж поки серця дітей не навернуться, щоб любити, дякувати і прославляти Бога. Хто стане ревним працівником для здобуття душ у наших Суботніх школах? Хто працюватиме з кожним учнем окремо, розмовлятиме і молитиметься, особисто звертатиметься до кожного, благаючи його віддати своє серце Ісусові, щоб навершення стало любими пахощами для Христа? Коли ми дивимося на широке поле вчительської роботи і бачимо, як мало її цінують, нам хочеться важко зітхнути і вигукнути: «Хто візьме на себе ці серйозні обов'язки і стежитиме за душами як ті, котрі повинні дати звіт?» Ми представники Христа на Зем-

[75]

лі. Як ми виконуємо нашу місію? Представники Христа перебуватимуть у щоденному спілкуванні з Ним. Їхні слова будуть ретельно підібрані, їхня мова – приправлена благодаттю, їхні серця – сповненими любові, їхні зусилля – щирими, ревними, наполегливими, щоб спасти душі, заради яких помер Христос. Нехай усі роблять якнайбільше задля спасіння дорогих дітей і молоді, і згодом вони з радістю почують слова Ісуса: «Гаразд, рабе добрий і вірний!.. Увійди в радість свого пана!» (Матв. 25:23) У чому ця радість? У погляданні викуплених святих, спасених кров'ю Ісуса Христа, завдяки їхній роботі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 15).

Відвідування вдома

[76] Учителі та працівники кожного відділу й класу Суботньої школи, я звертаюся до вас у Божому страху і говорю вам: якщо ви не маєте живого зв'язку з Богом, якщо ви рідко схиляєте коліна перед Ним у ревній молитві, ви не зможете здійснювати свою роботу з небесною мудрістю і здобувати душі для Христа. Божий працівник повинен зодягнутися в шати покори. Господь визнає і поблагословить ревного працівника, який має дух, відкритий до навчання, шанобливу любов до істини та праведності. Якщо ви маєте саме такі риси, то будете піклуватися про ваших учнів, докладаючи особливих зусиль для їхнього спасіння. Ви наблизитеся до них із ніжною прихильністю й любов'ю, відвідуючи їх удома, дізнаєтеся про їхній справжній духовний стан у розмові про їхній досвід знайомства з Божественним, і ви понесете їх на руках вашої віри до престолу Отця (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 68, 69).

«Паси ягнята»

Даючи Своє доручення Петрові, Спаситель спочатку повелів йому: «Паси ягнята Мої!» (Івана 21:15), а згодом заповів: «Паси вівці Мої!» (Івана 21:16, 17). Ці слова Хри-

ста звернені до всіх Його рабів: «Пасіть ягнята Мої!» Коли Ісус застерігав Своїх учнів, аби вони не погордували жодним із цих малих, Він звертався до всіх учнів усіх віків. Його любов і турбота про дітей – це дорогоцінний приклад для Його послідовників. Якби вчителі Суботньої школи відчували таку любов, яку вони мали б відчувати до цих ягнят з отари, то вони привели б ще багато кого до кошари Христа. Якщо випаде нагода, повторюйте дітям історію про любов Христа. У кожній проповіді залишайте трішки місця для настанови. Служитель Христа може знайти вірних друзів серед цих малих, і його слова будуть для них, «як золоте яблучко в срібній оправі» (Притчі 25:11) (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 113).

Не нехтуйте дітьми

[77]

Тимчасом як уже дещо зроблено задля релігійного виховання й навчання молоді, усе-таки ще багато чого бракує. Чимало дітей потребує підбадьорення й допомоги. Досі не здійснюється та особиста праця, яка потрібна в цій справі. Не лише служителі знехтували серйозну роботу спасіння дітей; рядові члени громад будуть змушені відповісти перед Учителем за свою байдужість і нехтування обов'язком.

Господь не прославляється, коли на дітей не звертають необхідної уваги. Їх потрібно виховувати, дисциплінувати й терпляче наставляти. Недостатньо приділяти їм трохи уваги, недостатньо просто промовити кілька слів підбадьорення. Вони потребують старанної, молитовної, дбайливої праці. Серце, сповнене любові та співчуття, досягне сердець молоді, яка здається легковажною і безнадійною (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 114, 115).

Спрямовуйте малу отару

Наші керівники та вчителі Суботньої школи повинні часто молитися. Як добре насіння дає гарні паростки, так своєчасно сказане слово благотворно впливає на юні уми

й скеровує стопи малюків правильним шляхом. І навики, помилкове слово може спрямувати їх на шлях загибелі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 112).

Зберіть малюків

[78] Зберіть малюків, молодь та літніх і дайте їм завдання: відкривати таємниці, які не змогли досягнути земні мудреці, хоч і володіли величезним розумом. Важливі істини Божого Слова призначені для покірних та охочих навчатися біля ніг Божественного Вчителя. Ісус звеселився Святим Духом і сказав: «Славлю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти це від премудрих та розумних і відкрив те немовлятам. Так, Отче, бо то було Тобі до вподоби» (Матв. 11:25, 26).

Не дозволяйте застарілим ідеям ставати на заваді вашій праці. «Поле – це світ» (Матв. 13:38). Біблійне вчення ясно викладено на кожній сторінці Божого Слова, і все ж таки ворог має силу засліплювати розум самодостатніх так, що найясніші та найпростіші істини стають незрозумілими. Нехай наші діти навчаються істини. Нехай вони озброються об'явленням Божого Слова. Нехай вони розповідають істини, записані у Святому Письмі. Нехай служитель за кафедрою, до чиїх уст доторкнулося вугілля з небесного жертівника, говорить слова життя, які прокладуть собі шлях до сердець і душ тих, котрі, хоч і володіють світською мудрістю, не розуміють мудрості згори.

[79] Запитання «що таке істина?» потрібно ставити з рішучою зацікавленістю. Ми повинні виконувати Господнє повеління й рухатися далі від світла до ще більшого світла. Не може бути такого, щоб Христові воїни стояли на місці безтурботно й бездіяльно. Необхідно постійно вдосконалюватися. Боже провидіння крок за кроком веде нас шляхом послуху. Нехай батьки та вчителі закарбовують у розумі дітей, що Господь випробовує їх у цьому житті, аби дізнатися, чи будуть вони підкорятися Йому з любов'ю і пошаною. Ті, котрі не бажають бути слухняними Христу тут, не коритимуться Йому й у вічному світі. Господь прагне підготува-

ти праведників до життя в небесних оселях, які Ісус пішов приготувати для тих, хто любить Його (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 31, 32).

Релігійний досвід дітей

Релігія допомагає дітям краще вчитися і сумлінніше працювати. Дванадцятирічна дівчинка просто засвідчила про те, що вона християнка: «Я не любила вчитися, а любила гратися. У школі я лінувалася і часто пропускала уроки. Тепер я вчу кожен урок дуже добре, щоб порадувати Бога. Коли вчителі не дивилися на мене, я бешкетувала і жартувала, щоб привернути увагу дітей. Тепер я хочу радувати Бога гарною поведінкою і дотриманням шкільних правил. Я поводитися егоїстично вдома, мені не подобалося виконувати доручення й ображалася, коли мама кликала мене під час гри, щоб допомогти їй з хатніми справами. Тепер допомагати мамі й показати їй свою любов – для мене справжня радість».

Не навчайте дітей, сподіваючись, що в майбутньому, коли вони стануть достатньо дорослими, то покаються і повірять в істину. Якщо їх правильно наставляти, навіть малі діти можуть правильно розуміти свій стан як грішників і шлях спасіння через Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 112).

[80]

Дитячі серця найбільш сприйнятливі

Учителям Суботньої школи потрібно ходити з Богом, ступаючи обережно й постійно перебуваючи в молитві. Вони повинні трудитися як ті, хто має дати звіт. У них є змога здобувати душі для Христа, а що довше молодь залишатиметься нерозкаяною, то запекліше вона буде опиратися Божому Духові. Імовірно, з плином часу знизиться чутливість до духовного, зменшиться сприйнятливість до впливу релігії. Щодня сатана працює над тим, щоб закувати молодих людей у гріх непокори, обплутати духом

нерозкаяності, і ймовірність їхнього навернення в християнство стає дедалі нижчою. Зрештою, який же звіт дадуть байдужі вчителі? Чому моральна нестійкість за-
сліплює душу вчителя і позбавляє його бажання докласти належних зусиль для навернення дорогоцінних душ молоді й дітей? Чому не дозволити Святому Духові створити таку атмосферу в душі, яка прожене моральну темряву і принесе небесне світло для інших? (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 44, 45).

Сила хриstopодібної ніжності

[81] Господь Ісус Христос ставиться з безмежною ніжністю до тих, кого Він викупив ціною Своїх страждань у плоті, щоб вони не загинули з дияволом і його ангелами, а щоб Він міг вважати їх Своїми обраними. Вони належать Ісусові, адже Він викупив їх завдяки Своїй любові, і Він дивиться на них із невимовною прихильністю і дає тим, які вірять у Нього, приємні пахощі Його праведності. Необхідні тактовність, мудрість, людська любов і свята прив'язаність до дорогоцінних ягнят отари, щоб спонукати їх побачити й оцінити їхній привілей поклас-
тися на чуйне керівництво вірних пастирів. Божі діти мають виявляти лагідність і чуйність Ісуса Христа.

Учитель може прив'язати цих дітей до свого серця Христовою любов'ю, що перебуває у храмі душі як приємні пахощі, запах життя – на життя. Завдяки благодаті Христа вчителі можуть стати Божими співпрацівниками, щоб просвітлювати, підносити, підбадьорювати і допомагати очистити душу від морального розтління. Тоді Божий образ закарбується в душі дитини, і благодать Христа перетворить її характер (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 87).

Добрий ґрунт для підготовки працівників Христа

Християнські вчителі й учні відповідальні перед Богом за даровані милостиві привілеї, адже вони повинні бути Божими співпрацівниками й рішуче свідчити про силу Божої спасенної благодаті перед обличчям землі та Небес. [82] Успіх і вплив Божих працівників будуть прямо пропорційні їхньому моральному зростанню й чистоті. Істинні християнські вчителі розпізнають суть уроку Суботньої школи, оскільки їхній розум буде відкритий для розуміння Доброї вістки. Вони дозволять своєму світлу засяяти для тих, кого ще не зігривають чудові промені істини. Потрібно відчинити двері серця, щоб прийняти світло, яке сяє зі Слова. Один християнський учень, який приймає Боже Слово, може стати провідником благословення для своїх друзів. Він може принести користь іншим, якщо терпеливо, з добротою і зацікавленістю вивчатиме урок з тими, які не цікавляться Божими ділами, і його пояснення буде простим і ясным. Ця робота потребуватиме мудрості згори, щоб знайти ненав'язливий підхід до тих, котрі найбільше потребують допомоги, і вести їх до Христа, тобто туди, де можна задовольнити потреби душі...

Не дозволяйте новонаверненій людині лінуватися, знайдіть їй роботу у винограднику Вчителя. Запропонуйте працю відповідно до її здібностей, адже Господь дав роботу кожному. Співпрацюймо з Господом у кожному виді діяльності й застосовуймо кожен засіб, за допомогою якого можна розвинути здібності всіх, хто бере участь у роботі Суботньої школи. Жителі світу стають під стяги двох своїх лідерів. Христос, Князь життя, і сатана, князь темряви, закликають дорослих і молодь до служіння. Робота християнського вчителя полягає в тому, щоб докладати ревних зусиль, аби кількість послідовників Христа постійно зростала. Він має запрошувати кожную душу стати під закривавлений стяг Князя Еммануїла (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 50, 51). [83]

Роль Суботньої школи в підготовці місіонерів

Практика місіонерської праці засвідчила: яким би великим не був талант проповідника, він не в змозі врятувати її від провалу, який майже неминучий, якщо організаційну роботу нехтують, якщо людей не вчать працювати, проводити зібрання, виконувати свої функції, знаходити вдалий підхід до людей. До того ж багато потрібно здійснити в роботі Суботньої школи, щоб спонукати людей усвідомити свій обов'язок і виконувати свою роль. Бог закликає їх працювати для Нього, і служителі повинні спрямовувати їхні зусилля (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 256).

Підготовка до біблійної роботи

Відкривати людям Біблію, ідучи з дому в дім з біблійними читаннями, – велика праця, вона корисна для діяльності Суботньої школи і робить очевидним той факт, що викладати в ній повинні люди, які присвятили себе Богові, розуміють Святе Письмо і вміють правильно викладати Слово істини. Ідея проводити біблійні читання виникла на Небесах, і вона відкриває шлях для того, щоб залучити сотні молодих чоловіків і жінок до місіонерської діяльності та здійснювати важливу роботу, яку інакше було б неможливо виконати.

[84] Доступ до Біблії відкритий. Її можна принести в будь-який дім, і її істини можна запропонувати сумлінню кожної людини. Існує чимало тих, котрі, подібно до шляхетних верійців, щоденно досліджуватимуть Писання самостійно, щоб побачити, так воно чи ні. Христос сказав: «Дослідіть Писання! Адже ви думаєте через них мати вічне життя, а вони свідчать про Мене» (Івана 5:39). Ісус, Викупитель світу, просить людей не лише читати, а й «досліджувати Писання». Це велична й важлива робота, і вона доручена нам, а виконуючи її, ми отримаємо величезну користь, адже послух повелінню Христа не залишиться без нагороди. Він увінчає особливими знаками Своєї прихильності за цей

вияв вірності у прямуванні за світлом, відкритим у Його Слові (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 29, 30).

Ставлення до християн з інших церков

Не робіть уроки Суботньої школи нецікавими та млявими. Залиште в людей враження, що Біблія і лише Біблія – це правило нашої віри; нехай вони зрозуміють, що слова та вчинки людей не можуть бути критерієм для наших доктрин і дій. Нашим дітям потрібно викласти серйозний урок, який полягає в тому, що вони повинні звільнитися від егоїзму і фанатизму. Навчайте їх, що Христос помер, аби спасти грішників, і що з людьми, які не сповідують нашу віру, потрібно працювати з величезною ніжністю і стриманістю, оскільки їхні душі цінні в Божих очах. Ні до кого не можна ставитися з презирством. Не має бути жодного фарисейства, жодної самоправедності.

[85]

Серед людей, з якими ми контактуємо, є чимало справжніх християн, котрі сповідують іншу віру й живуть відповідно до отриманого світла. І Бог ставиться до них з більшою прихильністю, ніж до тих, котрі мають яскраве світло, але не живуть згідно з ним, демонструючи відповідні вчинки.

Дух терпимості

Одного разу учні зустріли чоловіка, який здійснював роботу в ім'я Христа. Тоді Іван, повідомляючи про це Ісусові, сказав: «...Ми заборонили йому, бо він не ходить з нами» (Марка 9:38), але Христос докорив Своїм послідовникам, що «хто не проти нас, той за нас» (вірш 40).

Шлях, Істина і Життя чітко виявляться у словах, дусі й поведінці тих, хто вірить в Ісуса й навчається в Нього. Батьки та вчителі мають виявляти найніжнішу зацікавленість і прихильність до невіруючих. Вони ніколи ні словом, ні вчинками не повинні ранили душу, викуплену кров'ю Христа. Якщо старші виявлятимуть холодний, грубий, неспів-

[86]

чутливий дух, діти чинитимуть так само, і їхні характери не будуть формуватися за Божественним зразком. Ми повинні терпляче виховувати дітей і молодь, аби вони відчували: бути місіонерами – це Боже повеління, щоб вони не стали егоїстичними, обмеженими й нетерпимими, а натомість розширювали свій світогляд. Якщо всі працюватимуть з любов'ю і виявлятимуть християнську тактовність, то здобудуть душі та принесуть дорогоцінні снопи Вчителю.

Прагніть до високих ідеалів

Одне можна сказати напевно: серед адвентистів сьогомого дня, як у церкві, так і в Суботній школі, надто слабо виявляється дух любові. Працівники й учні ставлять перед собою надто низькі цілі. Усім бракує широких горизонтів, високих і святих прагнень, щоб дихати найчистішою атмосферою. Молоді чоловіки й жінки повинні вийти з наших Суботніх шкіл і коледжів з бажанням стати місіонерами для Бога. Їм потрібне найкраще навчання й релігійна підготовка. Також вони потребують чеснот, що походять від Бога, які підготують їх до складних і відповідальних посад. Інтелектуальне й духовне зростання має бути таким самим помітним, як і розвиток фізичних сил. Молодь повинна відчувати необхідність бути сильною і розвинутою як інтелектуально, так і духовно. Багатьом не вдається здобути цю силу не тому, що їм бракує здібностей, а тому, що вони не спроможні докласти своїх рішучих і старанних зусиль. Вони повинні максимально використовувати свої можливості, стати помічниками і нести тягарі й частину відповідальності тих, котрі виснажені й обтяжені. Найважливіше в місіонерській роботі – підготувати працівників, які вирушать у поле й будуть проповідувати Євангеліє (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 32-34).

Розділ 4

[87]

Учитель і його робота

[88]

Найвища з усіх наук

[89]

Проповідувати Ісуса Христа, і то розп'ятого, у кожному виді місіонерської діяльності означає значно більше, ніж обмежений розум може досягнути. «Він же був зраний за наші гріхи, був катований за наші провини. Завдяки перенесеному Ним стражданню, нам подаровано мир, – Його ранами ми оздоровлені!» (Ісаї 53:5). «Того, Хто не знав гріха, Він зробив за нас гріхом, щоб ми в Ньому стали Божою праведністю» (2 Кор. 5:21). Ось що має стати суттю нашої роботи. Якщо хтось думає, що він здатний навчати в Суботній школі або в загальноосвітній, то йому спочатку потрібно навчитися мати страх Господній, який є початком мудрості (Основи християнської освіти. С. 272).

Підбір учителів

Неприпустимо, щоб запропоноване дітям і молоді навчання було поверховим. Учителі повинні робити все від них залежне як ті, хто стоїть на захисті істини, щоб підвищити стандарти. Неможливо зробити нічого гіршого для Суботньої школи, аніж поставити працівниками молодих чоловіків і жінок, які не мають серйозного позитивного релігійного досвіду... Не знижуйте стан-

[90]

дартів у Суботній школі. Учителями ваших дітей мають бути ті, чий приклад і вплив стане благословенням, а не прокляттям. У вчителів вони повинні постійно бачити взірець чесноти, чистоти та святості, характерної для християнського способу життя. Дитячі уявлення про нього не повинні плутатися; не допускайте немудрого ставлення до цих питань. Не заохочуйте ні в усній, ні в письмовій формі людей, які негідні з погляду моралі, чиє минуле життя демонструє брак сумління й чесності. Вони можуть бути кмітливими, дотепними й розумними, але якщо їхні серця не наповнені Божим Духом і якщо вони не мають доброго характеру, то їхній вплив вестиме вниз, а не до Неба і завдасть шкоди, де б такі люди не перебували і чим би вони не займалися.

Ми потребуємо чоловіків і жінок, які ненавидять гріх і несправедливість, які мають духовний зір, щоб помічати потреби Божої справи та працювати посвячено, безкорисливо, зацікавлено, розчинивши своє «я» в Ісусові. Нам потрібні молоді люди, гідні Божого схвалення, які мають практичну побожність, чиє сумління гостро відчуває і реагує на небезпеку; це мають бути чоловіки і жінки, які не будуть звеличувати себе й намагатися приховати потворність душі під плащем благочестя, які, відчуваючи слабкість і недосконалість свого характеру, віддадуть свої безпомічні душі Ісусові Христу. Самовпевнені люди, які вважають, що їхня поведінка бездоганна, продемонструють дуже недосконалу роботу. Апостол сказав: «Бо коли я немічний, – тоді я сильний» (2 Кор. 12:10). Відчуваючи свою слабкість, він вірою вхопився за Ісуса Христа і Його благодать...

Кожен працівник Суботньої школи, який перейшов від смерті до життя завдяки перетворювальній благодаті Христа, відкриє своє серце для глибокого впливу Божого Духа. Невірними рабами є ті, хто намагається керувати іншими й робить вигляд, що спрямовує душі на дорогу святості, тимчасом як їхні життя позначені гордістю, любов'ю до задоволень і хвастощами. Життя

таких людей не відповідає їхньому покликанню, їхній вплив – це образа для Бога. Їм необхідне рішуче навернення. Їхні серця настільки наповнені сміттям, що в них немає місця для благородної, піднесеної істини. Храм душі потрібно очистити, омити, адже в їхніх серцях скоріше перебуває сатана, а не Бог.

Надзвичайно важливо виявляти обережність, призначаючи чоловіків і жінок на відповідальні посади. Ви повинні мати інформацію про їхнє минуле життя й характер, який сформувався до цього моменту. Краще вам об'єднати свої класи під керівництвом богобоязливих працівників, аніж збільшувати кількість учителів, вплив яких не відповідає святому характеру істини, котру ми сповідуємо, оскільки він призведе до моральної деградації (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 22-26).

Найважливіші риси

[92]

Тим, чий обов'язок – підбирати вчителів, потрібно остерігатися й не залучати до роботи людей, які не відповідають вимогам і не зможуть справляти позитивний вплив. Як поводить себе вчитель? Чи він пунктуальний? Чи він охайний? На це потрібно звертати увагу, оскільки ці риси обов'язкові для вчителя. Як він може вимагати від класу оволодіння необхідними навичками, якщо вони не бачать перед собою прикладу пунктуальності, охайності й порядку? Якщо вчителя немає на своєму місці, тоді учні розважаються, а згодом він, задихавшись, поспіхом вривається в клас із запізненням. Такий учитель своєю поведінкою призведе учнів до постійних запізнень і безладу (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 95, 96).

Урівноважений розум, гармонійний характер

Учитель, який викладає будь-який предмет, повинен мати врівноважений розум і гармонійний характер. Не

довіряйте цю роботу молодим жінкам і чоловікам, котрі не мають уявлення, як поводитися з людськими душами. Вони так мало знають про силу благодаті над серцем і характером, що їм потрібно перевчатися й засвоїти нові уроки християнського життя. Вони не навчилися підкоряти власну душу й характер Ісусові Христу й підпорядковувати кожний задум на послух Йому.

[93] У процесі роботи з дітьми й молоддю доводиться стикатися з різними характерами... Багато із цих дітей не мали належної підготовки вдома, на жаль, їм не приділяли достатньо уваги. Деяким дозволяли робити, що заманеться, тимчасом як в інших вишукували недоліки, і вони занепадали духом. До них виявляли надто мало доброти і не підбадьорювали, говорили надто мало слів схвалення. Вони успадкували недоліки батьків, до того ж на формуванні характерів позначилося виховання цих неідеальних батьків, які керувалися не любов'ю, а егоїзмом і роздратуванням. Матеріал, з якого закладався фундамент характеру дитини, був неякісним.

Немає важливішої роботи, ніж виховання й навчання молоді та дітей. Учителям, які працюють на цій ділянці Господнього виноградника, потрібно насамперед навчитися володіти собою, тримати свій настрій і почуття під контролем, коритися Святому Божому Духові. Вони повинні довести, що мають не односторонній досвід, а врівноважений розум, гармонійний характер, щоб їм можна було довіряти як щирим християнам, які самі навчаються в головного Вчителя (Основи християнської освіти. С. 266, 267).

Одяг і поведінка

[94] Кожен учитель Суботньої школи повинен бути послідовником Христа, і не слід запрошувати на посади тих, хто не проявив себе як учень Ісуса й не довів своїм послідовним життям, що він християнин, адже потрібно, щоб спочатку хтось навчив їх основних принципів

любові до Бога та страху Господнього. «Без Мене, – говорить Христос, – не можете робити нічого» (Івана 15:5). Яку цінність мала б робота вчителя, який нічого не знає про силу Христа з власного досвіду? Було б великою помилкою пропонувати такій людині стати вчителем Суботньої школи, але ще більшою помилкою було б дозволити класу перебувати під впливом учителя, який своїм одягом і поведінкою зрікається Христа, хоч заявляє, що служить Йому.

Серця вчителів Суботньої школи мають зігріватися та зміцнюватися Божою істиною, щоб вони були не лише слухачами, а й виконавцями Слова. Вони повинні житися від Христа, як галузки живляться від лози. Краплі небесної благодаті мають спадати на них росою, аби їхні серця стали подібними до квітів, бутони яких розпускаються і розливають пахощі вдячності, ніби квіти в Божому саду. Учителі повинні бути старанними дослідниками Божого Слова і завжди показувати, що вони вивчають щоденні уроки в школі Христа і тому здатні передавати іншим світло, яке вони отримали від Великого Вчителя, Світла для світу.

Учителі мають відчувати покладену на них відповідальність і використовувати кожную можливість для вдосконалення, щоб досягти найвищої майстерності в служінні, результатом якого буде спасіння душ. І вчителі, й учні повинні усвідомити важливість старанності й наполегливості у вивченні Божого Слова. Вони мають постійно спілкуватися з Богом і тоді не потраплять у тьма дрібних спокус, зможуть здолати ліню та апатію. Християнські працівники не повинні лінуватися й потурати власним бажанням (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 54, 55).

[95]

Представник істинної релігії

Істинно навернений працівник Суботньої школи не буде дотримуватися звичаїв та норм цього світу, а від-

даватиме перевагу моральній чистоті. Він подаватиме приклад, який відповідатиме його сповіданню, відділившись від світу і не схвалюючи його світський дух і спосіб життя. Він не відступиться від свого непохитного наміру бути одне із Христом, ні на йоту не поступиться своєю позицією вірності Богові на противагу гордості, егоїстичній гонитві за розвагами, витрачання коштів для потурання своїм бажанням або любові до показного. Ні, істинно навернений працівник буде прикладом у душі, поведінці й одязі.

Працівнику Суботньої школи, до яких ідеалів ти будеш прагнути: Христа чи світу? Чи ти скажеш: «Я візьму хрест і піду за Ісусом»? Чи будеш ти в Нього навчатися лагідності в переконанні, серйозності в настанові та слугувати наочним прикладом піднесених принципів істини, демонструючи в житті та в характері все, що здійснила для тебе релігія Христа? Невже ми всі не прислухаємося до настанови апостола: «Але зодягніться Господом Ісусом Христом і турботу про тіло не перетворюйте на пожадливості» (Римл. 13:14)?

[96] Для молоді необхідно представляти істинну релігію. Така релігія доведе свою життєдайну силу та вплив, який проникає усюди. Вона виникає зі щирої побожності, безперервно розвивається, супроводжується відчуттям радості й постійного оновлення. Ось та релігія, яку молодь має бачити, якщо ми бажаємо привести її до Христа. Така релігія залишить на душі свій Божественний відбиток, а той, хто сповідує її, оновиться Божою благодаттю як розумово, так і фізично.

Вихователі та вчителі наших Суботніх і загальноосвітніх шкіл, спробуйте сповідувати таку релігію протягом одного року, намагаючись наблизитися до ідеалів Христа, і ви побачите, чи зможете сказати: «Господь здійснив дивовижне для нас, бо багато душ було доставлено Вчителю, ніби цінні снопи для небесної комори» (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 45, 46).

Самоаналіз

Господь хотів би, щоб учителі Суботньої школи випробовували себе, чи люблять вони Бога. Досвід усіх, хто працює на Божій ниві, включатиме перевірки від Господа для випробування характеру. Учителі повинні постійно навчатися та прагнути до глибшого розуміння, правильного судження про Божі діла. Небезпечно, коли вчителі стають самовпевненими й не усвідомлюють власних недоліків. Мислення таких вчителів обмежене, вони зупиняються в духовному розвитку, не формують навичок, а дедалі більше зосереджуються на своєму «я». Вони не допускають Ісуса у своє серце та у свої переживання. Учитель повинен розвивати свої здібності, мовлення, говорити чітко, працювати над дикцією. Потрібно також розвивати розумові здібності, адже вчитель, який не має гармонійного світогляду, не тільки не може нічого пояснити, а навіть зрозуміти основні положення нашого віровчення. Якщо в учителя немає таких рис, як щире благочестя, чистота, самозречення, готовність терпіти незручності, то він непридатний для великої і серйозної роботи. Обов'язок учителя – перевіряти власні сили й дух і зрозуміти своє справжнє становище перед Богом за допомогою ретельного дослідження... [97]

Приклад учителя

Якщо людина, яка бере на себе обов'язки вчителя, не має для цього достатньої підготовки, але розуміє відповідальність свого становища, вона зробить усе, щоб добре навчитися нової професії. Вона буде виховувати в собі благоговіння, життєрадісність і непохитність. Поведінка вчителя має сприяти тому, щоб учні серйозно й шанобливо ставилися до Бога. Викладаючи учням теоретичний матеріал, ви можете говорити просто й доступно, але коли йдеться про Бога, про Христа, про Його страждання й воскресіння, тобто про те, що є реальним

для вас, ваші слова мають підносити розум учнів високо над земним світом і спонукати їх відчутти близьку присутність Безмежного.

[98] Суботня школа не місце для учнів, які торкаються лише поверхових аспектів, роздумують швидко й легковажно про вічні та глибокі істини, вищі за небеса й ширші за світи. Поведінка класу відображатиме характер учителя, з яким вони постійно спілкуються. Якщо вони грубі й не бачать у такій поведінці нічого поганого, якщо вони нешанобливі, то для цього є причина, тому слід з'ясувати, у чому вона полягає.

Богобоязливий, але життєрадісний

Учитель може відчувати благоговійний страх перед Богом і водночас залишатися життєрадісним. Йому слід позбутися легковажності й досліджувати Божі глибини. Будь-яке удаване вираження почуттів буде неприродним. Нехай в учнів буде враження, що релігія – це реальність, що вона бажана, оскільки приносить мир, спокій і щастя. Нехай релігія не асоціюється з холодом і байдужістю. Нехай мир і слава Христової присутності в душі спонукають обличчя виражати Його любов, а уста – промовляти слова вдячності та хвали.

Божественне світло сяє на обличчях тих, хто перебуває в постійному спілкуванні з Богом. Діти не люблять суворості й печалі. Їхні серця відгукуються на гарний настрій, життєрадісність і любов. І хоч учителеві потрібно бути впевненим і рішучим, він не повинен бути суворим і вимогливим диктатором. Йому необхідний авторитет, заснований на почутті власної гідності, без цього його діяльність не буде успішною. Діти швидко помітять будь-яку слабкість або недолік у характері вчителя. Велику роль відіграє і стиль поведінки. Слова, які промовляє учитель, не сприятимуть правильному формуванню дитячих характерів, якщо вони не бачитимуть взірця у його характері. Правильний християнський ха-

ракти, виявлений у повсякденному житті, справить на формування характеру учня значно більший вплив, ніж усі повчання і часто повторювані уроки. З Божої волі ми, представники людства, настільки тісно пов'язані між собою, що несвідомо запозичуємо в інших манери, звичаї та звички. І не можна допустити, щоб хоч один із цих малих звернув зі шляху, який прокладений для тих, кого викупив Господь. Нехай учитель володіє практичним благочестям, щоб у ньому виявилися характер і любов Ісуса. [99]

Суботня школа – не розважальний захід, де діти сміються та граються, хоч, якщо все правильно організувати, вона може включати і розваги. У Суботній школі діти й підлітки здобувають освіту, досліджують Біблію, відкриваючи її істини рядок за рядком, заповідь за заповіддю. Це місце, де на дітей має зливатися світло істини. Не всі, хто викладає у класах Суботньої школи, відповідають вимогам. Нехай кожен учитель усвідомить, що він повинен знати більше, краще познайомитися зі своїми учнями, знати найкращі методи викладання. І коли він зробить усе можливе, йому доведеться ще багато попрацювати (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 95-98).

Вплив учителя

Характер і життєвий досвід визначають, яким буде наш вплив на ближніх. Щоб переконати інших у силі Христової благодаті, ми повинні відчувати її силу у власних серцях і житті. Євангеліє, яке ми проповідуємо для спасіння душ, має бути тим Євангелієм, за допомогою якого спасаються наші душі. Лише завдяки живій вірі в Христа як особистого Спасителя можливо зробити відчутним наш вплив у скептично налаштованому світі. Якщо ми хочемо витягнути грішників зі стрімкого потоку, який несе їх до загибелі, наші ноги мають міцно стояти на Скелі – Ісусові Христі. [100]

Ознака християнства – це не зовнішній знак, не носіння хреста або вінця, а те, у чому виявляється єдність людини з Богом. Спостерігаючи, як завдяки силі Його благодаті перетворюється характер людини, світ має переконатися, що Бог послав Свого Сина як Викупителя, щоб спасти його. Жоден інший вплив, який оточує людську душу, не має такої сили, як вплив безкорисливого служіння людям. Люблячий і гідний любові християнин – це найвагоміший аргумент на користь Євангелія (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 115, 116).

Не втрачайте терпіння в роботі зі свавільними

Пам'ятайте, що ви не здатні читати серця. Ви не знаєте мотивів, що спонукали до тих дій, які здаються вам неправильними. Багато хто не отримав належного виховання. Їхні характери зіпсовані, вони нечуйні, відлюдкуваті та здаються непорядними. Проте благодать Христа може перетворити їх. Ніколи не відштовхуйте таких людей, не дозволяйте зневірі або відчаю поселитися в їхніх серцях і не говоріть: «Ви розчарували мене, і я більше не намагатимуся допомогти вам».

[101] Лише кілька слів, сказаних необдуманно, роздратовано, хоч нам здається, що люди заслужили їх, можуть розірвати нитки впливу, які мали б прив'язати їхні серця до наших.

Послідовне життя, довготерпіння, незворушний дух під час провокацій, – це завжди найпереконливіші аргументи й найсерйозніший заклик. Пам'ятайте, що ваші можливості й переваги не випали на долю інших, тому завжди будьте мудрим, турботливим, ніжним учителем.

Для того щоб на воску залишився чіткий і глибокий відбиток, ви не робите різких рухів, натомість обережно ставите печатку на пластичний віск і спокійно й рівномірно притискаєте її, поки віск не затвердіє. Так само поведіться з людськими душами. Безперервність хрис-

тиянського впливу – це секрет його сили, і він залежить від стійкості й наполегливості, з якими ви демонструєте характер Христа. Допомагайте тим, хто припустився помилки, розповідаючи їм свої досвіди. Покажіть, як терпіння, доброзичливість і готовність допомогти з боку ваших друзів і колег додавали вам мужності й надії, коли ви припускалися серйозних помилок.

До самого судного дня ви не дізнаєтеся про вплив доброго, чуйного ставлення до непослідовних, нерозумних і негідних. Стикаючись із невдячністю й невиконанням священних обов'язків, ми прагнемо показати свою образу або обурення. Цього й очікують винні, вони до цього готові. Проте лагідна стриманість, терпіння застають їх зненацька й часто пробуджують їхні найкращі спонування та прагнення до благородного життя (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 117).

Терпимість до інших

[102]

Усі наші життєві зв'язки вимагають від нас прояву самовладання, стриманості та співчуття. Ми настільки сильно відрізняємося вдачею, звичками й вихованням, що наші погляди теж різняться. Ми судимо по-різному. Наше розуміння істини, наші уявлення про спосіб життя не зовсім однакові. Немає і двох людей, чий досвід був би однаковим. Випробування одного не є випробуванням для іншого. Обов'язки, які одна людина вважає легкими, для іншої – занадто складні.

Людська природа така вразлива, настільки схильна до помилкових уявлень, що кожному слід бути обережним в оцінюванні інших. Ми мало знаємо про вплив наших вчинків на життєвий досвід наших ближніх. Те, що ми робимо або говоримо, може здаватися нам незначним, та якби наші очі відкрилися, ми побачили б, що внаслідок цих дій або слів були серйозні наслідки на добро або на зло.

Самовдосконалення

Навколо молоді так багато людей з поганим характером, так багато обману, тому необхідно, щоб слова, ставлення й поведінка вчителя відображали тільки піднесене й істинне. Діти швидко помічають удаваність або будь-яку іншу слабкість чи недолік. Учитель не зможе завоювати повагу своїх учнів жодним іншим способом, окрім як демонструючи власним характером ті принципи, яких він намагається їх навчити...

[103] Однак професійність учителя залежить не так від кількості його позитивних рис, як від того рівня, до якого він прагне. Справжній учитель не задовольняється банальними думками, неактивним розумом або слабкою пам'яттю. Він постійно прагне досягти вищої мети й шукає кращих методів. Його життя – це безперервне зростання. Для роботи такого вчителя характерні свіжість, жива енергія, яка пробуджує і надихає його учнів...

Потрібні вчителі, які швидко помітять і скористаються кожною нагодою творити добро. Ті, хто поєднує ентузіазм і справжню гідність, уміють контролювати і здатні навчати, можуть надихнути, пробудити енергію, наділити мужністю й життєлюбністю.

Переваги вчителя можуть бути обмеженими, наприклад, він не володіє великим літературним даром, та якщо він любить свою роботу й має справжнє розуміння людської природи, якщо він бажає вдосконалюватися і готовий працювати ревно й наполегливо, то розуміє потреби своїх учнів і за допомогою свого чуйного, люблячого духу надихне їх іти слідом за ним. Він постійно буде вести їх вперед і вгору.

Діти й молодь, якими опікується вчитель, відрізняються одне від одного поведінкою, звичками й вихованням. Деякі з них не мають чіткої мети або незмінних принципів. У них потрібно пробудити усвідомлення їхніх обов'язків і перспектив...

Той, хто розуміє можливості та привілеї своєї роботи, не дозволить жодним перешкодам стати на шляху його ревних зусиль для самовдосконалення. Він багатиме та зробить усе, щоб досягти найвищого рівня досконалості. Він сам прагнутиме стати взірцем для своїх учнів (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 118, 119). [104]

Умови для розвитку здібностей

У нас мають бути посвячені вчителі, які люблять Бога понад усе та своїх ближніх, як самих себе. Господь створив оптимальні умови для того, щоб учителі щосуботи відточували свою майстерність, щоб вони могли ставити чіткі цілі своєї роботи: як тимчасові, так і вічні. У наших школах потрібні молоді чоловіки й жінки, які мають живу побожність, не дешевий поверховий досвід, а глибоке внутрішнє благочестя, яке є результатом щоденного навчання в школі Христа. Це потрібно для того, щоб поділитися з іншими дорогоцінними уроками, які вони засвоїли, спілкуючись із Христом.

Ті, хто задовольняється дотриманням чіткого розпорядку, виконанням нецікавих обов'язків, не досягнуть мети й не впораються з роботою учителя Суботньої школи. Та якщо ті, котрі займаються цією важливою Божою справою, є християнами в повному значенні цього слова, виконують Господню роботу з благоговінням і працюють з любов'ю до душ, за які помер Христос, то вони обов'язково стануть Божими співпрацівниками...

Учителі мають подавати приклад

Учителі повинні подавати молоді правильний приклад, якими мають бути дух, манери й одяг. Їм слід одягатися просто, а їхній дух має бути покірний, як у дитини, але водночас чистий і піднесений, бо вони перебувають у Божій присутності, щоб представляти ха- [105]

рактер Христа своїм учням. У душі посвячення й вірності Богові, з лагідністю у серці їм треба дивитися на своїх учнів, пам'ятаючи слова Ісуса: «Стережіться, щоб ви не погордували жодним із цих малих, бо кажу вам, що їхні ангели на небі повсякчас бачать обличчя Мого Небесного Отця» (Матв. 18:10)...

Якби вчителі завжди пам'ятали, що саме Святий Дух повинен відкривати душі проблиски небесного і що, коли вони працюють у Дусі Христа, цей Небесний Посланець закарбовує в розумі Божественну істину; якби вони завжди усвідомлювали, що ангели перебувають навколо них і що вони стоять на святій землі, тоді робота в Суботній школі стала б значно ефективнішою. Учителі не були б позбавлені духовної благодаті й сили, якби відчували Божественну присутність; вони зрозуміли б, що є лише людськими посередниками, через яких Христос передає Своє небесне світло. Їхня праця була б сповнена ревності й сили, і вони знали б, що Святий Дух допомагає у їхніх немочах (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 41-43).

Взірець – Христос, а не людина

[106] Нехай учитель Суботньої школи не наслідує прикладу тих, котрі не зростають у пізнанні нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа, навіть якщо цей приклад подали служителі, які проповідують за кафедрою. Той, хто бажає, щоб його вважали Божим співпрацівником, не має наслідувати тон, манери або ідеї будь-якої іншої людини. Він повинен навчатися в Бога і наповнюватися небесною мудрістю. Бог наділив кожного працівника даром розуму й інтелекту, і відповідно до ваших здібностей ви повинні віддати ваші таланти торговцям (Матв. 25:27). Господь не бажає, щоб Його працівник був просто тінню іншої людини, якою він захоплюється. Учитель повинен зростати до міри зрілості – повноти Христа, а не рівнятися на обмеженого, схильного

помилятися смертного. Ви повинні зростати в благодаті, а де ж знайти цю благодать? Тільки в Христі – Боже-стvenному Взірцеві.

Тож нехай кожен дивиться на Христа і копіює Боже-стvenний Взірець. Нехай кожен працівник максимально напружить свої сили, щоб працювати відповідно до Божого задуму. Нехай він навчається в школі Христа, щоб мудро наставляти інших. Людям, котрі довірені вчителів Суботньої школи, знадобляться мудрість і досвід, які Бог може дати послідовникові Христа. Нехай учитель навчиться Христової лагідності й покори серця, щоб він міг стати справжнім учителем і здобувати учнів для Христа, аби вони стали вірними місіонерами на великому полі під час жнив (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 76, 77).

Любов спонукає до дії

У нашу працю з навернення душ ми вкладаємо за-надто мало співчуття. Ми не вмовляємо, не домагаємося прихильності, не зацікавлюємо, але це необхідно, щоб душі примирилися з Богом. Якщо ми будемо про-повідувати істину такою, якою вона є в Ісусові, до релігії не ставитимуться як до нудної праці, а як до насолоди. Нехай учителі привносять у свою роботу сонячне світло та вдячність, нехай віддають їй серця, сповнені ніжності та Христового співчуття. Нехай вони наповнюють серця учнів духом безкорисливої любові, адже це той дух, який пронизує Небеса. Невже працівники Суботньої школи не позбудуться гордості й самолюбства і не стануть щирими й ревними виконавцями Слова? «Зодягніться Господом Ісусом Христом і турботу про тіло не перетворюйте на пожадливість» (Римл. 13:14). Справжня віра не сумнівається в Христові й породжує беззастережну покору, погоджуючись слідувати за Ним, куди б Він не йшов. Коли внаслідок цілеспрямованих зусиль усе відбудеться саме так, тоді

[107]

чимало душ навернуться до Бога, багато дорогоцінних снопів буде принесено до Вчителя.

Батьки та вчителі повинні прагнути закарбувати в умах дітей важливість спасіння від раннього віку. Вони повинні навчати дітей, що Бог – це їхній Небесний Отець, що Його любов до них виявляється в дарі Його Єдинородного Сина і що Спаситель виявив Свою любов до них, прийшовши в наш світ, щоб померти заради кожного. Якщо ці уроки викладати з любов'ю та ніжністю, вони залишать незабутнє враження в розумі й серцях молоді. Як зображення та предмети відбиваються від поверхні дзеркала, коли на них проливається сонячне світло, так само ці теми віддзеркалюватимуться в розумі, коли їх освітлюватиме любов Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 100, 101).

Простота і чуйність

Наскільки ж важливі уроки, коли дітям і молоді в Христовій простоті відкривається значення Святого Письма. Нехай учитель залишить удома всі свої суворі й зарозумілі слова, а із собою візьме лише найпростіші, які легко сприймуть молоді.

Та щоб стати успішним учителем, недостатньо лише простих методів навчання, вам потрібно принести із собою в Суботню школу чуйність і любов. Діти розпізнають ці риси й відгукнуться на їхній вплив. Чоловіки й жінки – це просто дорослі діти. Хіба ми не реагуємо на слова й погляди, які виражають справжню чуйність і любов? Ісус, Божественний Учитель, запевняв Своїх учнів у Своїй любові до них. Він прийняв людську природу тільки для того, щоб показати людям милосердя, любов і доброту Бога, Який непокоївся про спасіння та щастя Своїх створінь. Саме задля цього помер Христос. Промовляючи Свої найніжніші слова співчуття, Він радів з усвідомлення того, що мав намір зробити значно більше, ніж люди могли попросити або подумати. Щодня

Своїми благословенними ділами Він показував, якою великою була Його ніжність і любов до грішного роду. Його серце було невичерпним джерелом співчуття, з якого спрагле серце могло черпати воду життя.

[109]

Коли Ісус промовляв до людей, вони були вражені Його вченням, бо Він навчав їх як Той, Хто має владу, а не як книжники. Книжники потрудилися над тим, щоб утвердити свої теорії, і їм доводилося працювати, щоб підтверджувати їх і зберігати свій вплив на розум людей через нескінченне повторення вигадок і фальшивих передань. Найкращі моделі освіти являли собою здебільшого монотонні безглузді церемонії і повторення порожніх догм. Учення Ісуса впроваджувало найвагоміші ідеї та піднесені істини в найбільш зрозумілий і простий спосіб, і «багато людей слухали Його з насолодою» (Марка 12:37). Такий стиль навчання треба впроваджувати в наших Суботніх школах. Божественне світло виходить від Ісуса, чудового Вчителя, і Божественна слава Його характеру й любов мають освітлювати душі дітей і молоді. Отже, завдяки прекрасній простоті дітей можна привести до «Агнця Божого, що на Себе бере гріх світу!» (Івана 1:29) (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 39, 40).

Щоразу пропонуйте нові теми

Душа має бути подібною до скарбниці, сповненої коштовностей. За кафедрою, у Суботній школі, на молитовних зібраннях і в суспільстві нам потрібні нові теми, які можна викласти іншим. Ми повинні наслідувати приклад Ісуса, Який був досконалим Учителем. Він навчав людей, відкриваючи їм характер живого Бога. Спаситель сказав: «Вічне життя є те, щоби знали Тебе, єдиного істинного Бога, і Того, Кого Ти послав, – Ісуса Христа» (Івана 17:3). Це важлива тема, яку потрібно закарбувати в серцях молоді, адже вони повинні знати про батьківський характер Бога, щоб їх можна було

[110]

спонукати підкорити земні інтереси вічним. Якщо вони споглядатимуть характер Господа, у їхніх серцях виникне сильне бажання поділитися з ближніми красою і силою істини.

Перетворювальна сила релігії

О, якби кожен чоловік, жінка й дитина закарбували в серцях істину, щоб вона виявлялася в дусі, словах, характері та вчинках! Сила істини, що освячує, повинна вести кожного, хто викладає у Суботній школі або обіймає будь-яку посаду в наших установах, до здобуття такого досвіду, який дозволив би йому сказати: «Бо я знаю, Кому я повірив» (2 Тим. 1:12). Релігія Ісуса Христа має перетворювальну силу, і ця сила має виявлятися в нашій душі більшою покорою, серйознішою, живою вірою, щоб ми могли стати світлом для світу. Егоїстичне «я» має бути впокорене, а Христос піднесений. Чому ті, кому Бог доручає певну роботу у Своєму винограднику моралі, так легко підносяться?

[111]

Запитання, що торкаються серця

Чому багато хто вважає, що відповідальна посада звеличує людину? Чому вони стають такими самодостатніми, тимчасом як цілковито залежать від викупної Жертви? Чому декому так сильно бракує ніжності й сердечності в роботі? Це тому, що самодостатні не впали на Камінь і не розбилися. Ось чому так мало довіри до Бога, так мало ревного покаяння, так сильно бракує палкої молитви. Нехай кожен вихователь поставить собі ці запитання: «Чи отримав я Святого Духа, відколи повірив? Чи прийняв я Христа як свого особистого Спасителя?» Нехай на ці запитання буде дано серйозні відповіді.

Цінна кожна мить

Якщо ті, котрі зайняті Божою роботою, є християнами, їхні діла свідчитимуть про це. Вони представлятимуть Христа всім, з ким спілкуються. Учителі Суботньої школи не витрачатимуть часу на неважливі справи, бо вони усвідомлять, що кожна мить надто цінна, і її слід використовувати, старанно працюючи в Господньому саду. Робота Христа в Небесному святилищі, куди Він входить зі Своєю кров'ю, заступаючись за нас, повинна справляти глибокий вплив на наші серця, щоб ми усвідомлювали цінність кожної миті. Ісус завжди живий, щоб заступатися за нас, але навіть одну легковажно витрачену мить уже ніколи не повернути. Нехай учителі й учні зважають на те, що Христос ні на мить не перестає займатися Своєю серйозною роботою в Небесному святилищі. І, взявши Христове ярмо, піднявши тягар Христа, ви долучитеся до роботи, подібної до тієї, якою займається ваш живий Голова Церкви (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 85, 86). [112]

Зовнішність як дзеркало характеру

Учителі різних класів повинні прийняти кожную дитину у своє серце й оточити її увагою й турботою.

Неможливо виконувати цю роботу як для цього життя, так і для вічності, якщо вчитель не має близьких взаємин з Богом. Ісус сказав: «Дослідіть Писання! Адже ви думаєте через них мати вічне життя, а вони свідчать про Мене» (Івана 5:39). Не заохочуйте до поверхового підходу в дослідженні істини. Зробіть кожен аспект істини ясним і чітким для розуміння. Не заповнюйте розум учнів великою кількістю матеріалу, викладеного за один раз. Дорогоцінне Боже Слово має бути світильником на їхній стежці та світлом для їхніх ніг. Закарбуйте у їхніх серцях, що ходити у світлі – це їхній привілей. Це стежка миру, чистоти, святості, яку проклав Бог, щоб

нею ходили викуплені. Христос першим ступив на цю стежку. Він – справжній Пастир, і, йдучи за Ним, діти оминуть бездоріжжя й уникнуть небезпечних пасток.

[113] Зі Слова Божого діти обов'язково дізнаються, що всі, хто потрапляє на Небо, повинні мати досконалий характер, адже там вони зустрінуть свого Господа. У багатьох дітей і молоді характер відображається на обличчі. У рисах їхніх обличчя закарбована історія життя кожного. Справжні працівники повинні формувати в дітей прекрасний, чистий христоподібний характер, який перетворить їхню зовнішність. Якщо Христос живе в серці, ви зможете прочитати чистоту, вихованість, мир і любов у рисах обличчя. На інших обличчях злий характер залишає свій знак, який свідчить про егоїзм, хитрість, обман, лицемірство, ворожнечу й заздрість. Як важко істині вплинути на серця й обличчя власників такого характеру!

Розвиток характеру

Нині нам потрібно приділити особливу увагу вихованню характеру. Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі, думки, які піднесуть та облагородять усіх працівників Суботньої школи, щоб Ісус не соромився назвати їх Своїми співпрацівниками. Христос передав у розпорядження Своїх дітей усю духовну культуру. Якщо Ісус перебуває в душі, то серце наповнюється святою благодаттю Його Духа, що виявляється у перетворенні зовнішності. Якщо ви бажаєте, щоб краса та привабливість були відмітними рисами вашого характеру, тоді закарбуйте Божественний Закон на своєму серці й дотримуйтеся його (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 20-22).

Практична спрямованість уроків

Нехай учителі серцем і душею вникнуть у тему уроку. Нехай вони складають плани практичного застосування уроку та пробуджують інтерес у розумі й серцях дітей, якими вони опікуються. Нехай діяльність учнів включає розв'язання проблем біблійної істини. Учителі могли б організувати роботу так, щоб заняття не були прісними й нецікавими. [114]

Учителі ставляться до занять у Суботній школі не так серйозно, як потрібно. Їм слід наблизитися до сердець учнів, виявляючи кмітливість, чуйність, терплячість і рішучі зусилля, щоб зацікавити кожного питаннями спасіння душі. Ці заняття мають стати такими, якими їх хотів би бачити Господь, тобто часом, призначеним для глибокого засудження гріха, для перетворення серця. Якщо робота добре організована із застосуванням умінь і методів, гідних Христа, то вістка переконає душі, і учні запитуватимуть: «Що потрібно мені робити, аби спастися?» (Дії 16:30) (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 12, 13).

Помічники вчителя

Учителі докладають певних зусиль, щоб зацікавити дітей релігією, проте їх недостатньо. Заняття в Суботній школі потрібно зробити цікавішими. За останні роки загальноосвітні школи значно вдосконалили свої методи викладання. Щоб зробити складні уроки зрозумілими для юного розуму, використовуються наочні матеріали, малюнки й дошки. Саме так можна спростити біблійну істину та зробити її дуже цікавою для активного розуму дітей.

Батьків, до яких неможливо знайти жоден інший підхід, часто можна досягнути через їхніх дітей. Учителі Суботньої школи можуть навчати дітей істини, а ті принесуть її в домашнє коло. Проте, здається, дуже мало [115]

вчителів розуміє важливість цього напрямку роботи. Методи навчання, які успішно запроваджені в загально-освітніх школах, можна було б застосувати в Суботній школі так само ефективно. Вони можуть стати інструментами для приведення дітей до Ісуса та навчання їх біблійної істини. Це принесе значно більше користі, ніж релігійне пізнання, спричинене емоціями, адже вони минають так само швидко, як і виникають.

Любов Христа слід плекати. Потрібно більше віри в роботу, яку, як ми вважаємо, потрібно виконати до Приходу Христа. Необхідно більше самовідданої, жертвовної праці в правильному напрямку. Необхідно вдумливо, з молитвою вивчати, як працювати з найбільшою користю. Потрібно ретельно розробляти плани. Серед нас є люди, які вміють винаходити й застосовувати свої ідеї. Великі результати супроводжуватимуть цілеспрямовані й розумні зусилля (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 9).

Виявлені помилки

Суботня школа, якщо правильно організувати її роботу, – це один із чудових інструментів, які використовує Бог для приведення душ до пізнання істини. Урок погано спланований, якщо говорить тільки вчитель; натомість потрібно заохотити клас до цікавої бесіди, і тоді вони розкажуть усе, що знають. Наприкінці заняття нехай учитель за допомогою кількох коротких, точних тверджень або ілюстрацій закарбує урок у пам'яті учнів. У жодному разі вчителі не повинні механічно викладати матеріал, а потім сідати, дозволяючи дітям роздивлятися навкруги, перешіптуватися та гратися. Таке викладання не приносить користі, а часто і шкодить. Кожну мить можна використати з користю, якщо вчитель добре підготовлений. Активний розум дітей повинен постійно бути зайнятим. Їхні ідеї слід вислухати і виправити або схвалити, залежно від обставин. Проте

вчитель ніколи не повинен говорити: «Я вже закінчив», а потім сідати й мовчати до кінця уроку. Немає такого поняття: «Пройти весь урок» (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 18, 19).

Духовна лінь

Іноді на посади вчителів Суботньої школи запрошують людей, які не мають жодної схильності до викладання. Ці люди не відчувають щирої любові до дітей. Вони самі й наполовину не розуміють практичного значення істини. Як же вони можуть привести дітей і молодь до живого Джерела? Нехай самі вчителі черпають воду спасіння, тоді Божі ангели почнуть служити їм, і вони дізнаються, який підхід слід обрати відповідно до Господнього бажання, щоб повернути дорогоцінну молодь до віри в Ісуса. Для цього необхідні здібності, воля, наполегливість і такий дух, як у Якова, коли він боровся в молитві й вигукнув: «Не відпущу Тебе, поки не поблагословиш мене» (Буття 32:27). Коли Боже благословення спочине на вчителях, воно зможе злитися на тих, ким вони опікуються. Ніколи не доручайте молодь духовно лінивим людям, які не мають піднесених, святих прагнень, бо як у вчителів, так і в учнів виявиться той самий дух байдужості, фарисейства, форми без сили (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 13).

[117]

Суперечка в класі

Уроки в Суботній школі слід проводити так, щоб їхнє світло проникало в усі куточки серця й розуму. Щоб досягнути цього, учителі повинні перебувати під впливом Святого Духа, адже тільки тоді вони зможуть приборкати егоїзм, не промовлять жодного поспішного слова, не вчинять необдуманого, а Божа благодать керуватиме людськими зусиллями для спасіння душ. Саме цю велику мету зобов'язані поставити собі вчителі Су-

ботньої школи. Не слід перетворювати Суботню школу на арену боротьби думок; це не місце демонстрації розбіжностей у поглядах. Нехай такі заняття залишаться за стінами школи, а всередині має панувати гармонія і злагода. Якщо висуваються ідеї, сумнівні з погляду учнів, не допускайте виникнення войовничого духу й подальших дискусій і суперечок (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 51, 52).

Читання матеріалу з місця

[118] У деяких школах, на превеликий жаль, переважає традиція читати урок вголос прямо з місця. Такого не повинно бути. Час, який часто витрачається безцільно й навіть гріховно, слід присвячувати вивченню Святого Письма. Немає такої причини, з якої учителям чи учням можна вивчати уроки Суботньої школи менш ретельно й досконало, ніж уроки загальноосвітньої школи. Їх слід вивчати навіть краще, адже в них розглядаються теми, які значно важливіші. Легковажне ставлення до цієї справи засмучує Бога (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 10).

Поверховий підхід

Кожен учитель Суботньої школи повинен почуватися Божим місіонером. Він зобов'язаний використати свій вільний час та свої здібності для оволодіння знанням Божого Слова, щоб передавати його своїм учням. Учителі, якщо вони не навчаються, рано чи пізно втратять свою професійну придатність. Для успішної роботи їм необхідні нові ідеї, нові мудрі плани, тактовність. Робота вчителя має бути їхнім покликанням.

Учителеві не слід обмежуватися повторенням стандартних фраз; натомість він має досконало знати ідеї уроку. Кожному вчителю, перш ніж він стане перед класом, необхідно мати чіткий план того, що він має намір

робити в цей день або в цих обставинах. Читати перед класом вивчений напам'ять урок не означає викладати його, для цього вам знадобляться прості слова, а також просто і ясно сформульовані ідеї. Переконайтеся, що ваші учні розуміють вас. Якщо вони не в змозі осягнути ваші думки, то ваша праця марна. Не ковзайте по поверхні, а вникайте в суть. Біблія – це правило й керівництво для життя. Ясна істина повинна вступити в реальний контакт із розумом і серцями учнів, тоді вона [119] принесе плоди, адже результатом вашої праці стане розумне застосування вивченого (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 24).

Довгі й нудні коментарі

Учителі повинні уникати нудних коментарів. Учні швидше сприймуть коротко висловлені міркування. Якщо потрібно сказати багато, компенсуйте стислість частотою. Кілька важливих слів, що промовляються час від часу під час уроку, принесуть більше користі, ніж сказане все відразу. Довгі проповіді стомлюють слабкий дитячий розум. Як переїдання обтяжує шлунок і знижує апетит, викликаючи навіть відразу до їжі, так і довгі промови викликають у дітей відразу до духовних настанов. Розум людей може пересититися тривалими промовами. Для церкви й особливо для молоді треба працювати за принципом: наказ за наказом, правило за правилом, трохи тут, а трохи там. Дайте розуму час засвоїти ті істини, яких ви навчаєте. Дітей потрібно спрямовувати до Небес, але не ривками, а повільно й ніжно (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 107).

Що означає бути Божим співпрацівником?

«Молодь також заохочуй, щоби була стримана. У всьому самого себе подавай як приклад добрих діл: у

постійному навчанні, статечності, чистоті, у здоровому й бездоганному слові, щоб супротивник засоромився, не маючи нічого поганого про нас сказати» (Тита 2:6-8).

[120] Якщо в учителя Суботньої школи немає благочестя, якщо він нехтує щоденне спілкування з Богом, стиль його викладання можна назвати сухим і нудним. Його слова не матимуть сили досягти серцець його учнів.

Бути Божими співпрацівниками означає дещо більше, ніж просто ходити в Суботню школу, відвідувати богослужіння в церкві, брати участь у викладацькій роботі та свідчити про Христа під час релігійних заходів.

Бути Божими співпрацівниками означає відчувати, як серце виринає з грудей, палко бажаючи спасти грішні душі, за які помер Христос. Це означає, що всі ваші думки тільки про роботу, що ви постійно думаете про те, як зробити навчальний процес цікавішим, що ви знаходите способи, як за допомогою усіх ваших здібностей рухатися в тому самому напрямку, що й Христос, тобто залучати душі до служіння Богові та прив'язувати їх до Нього узами Його безмежної любові.

Робота, зіпсована неосвяченими зусиллями

Божі співпрацівники не бажають ухилятися від виконання священних обов'язків; до того ж вони готові важко працювати, терпіти поневіряння й докори. Вони готові зустріти відсіч, хоч витримати таке складно та принизливо для людської гордості. Однак Божі співпрацівники пам'ятатимуть, що Ісус терпів ганьбу, образи, неприйняття і смерть, щоб спасти те, що загинуло. Будь-яка праця на Божій ниві означає жертву й самозречення. Інакше кажучи, час, що витрачається на неважливі справи, треба приділяти для вивчення Святого Письма, щоб ви знали, як досягти успіху в роботі, яку ви маєте виконувати. Це означає, що ви повинні пізнати Божого Духа. Це означає, що

[121]

ви маєте невпинно молитися і серйозно обдумувати те, як використовувати всі свої здібності й ефективно просувати Божу справу.

Ви Божі працівники, яким доручено будувати Його Царство на землі, і вам слід зробити свій внесок у справу спасіння душ, за які Христос заплатив Своєю кров'ю. Чи можна тоді вважати несуттєвим той факт, що ви викладаєте в Суботній школі, не приготувавши серце до такої надзвичайно важливої роботи? Багато з тих, хто береться викладати, не мають серйозної зацікавленості цією справою і шкодять цій священній праці своїми неосвяченими зусиллями (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 67, 68).

Спокуса показати себе

У кожному класі, як у початкових, так і в старших, учителям слід постійно звертатися до великого Джерела світла за мудрістю, благодаттю і силою, аби впливати на серця учнів; потрібно пити із цього джерела, щоб розумно ставитися до викуплених Христовою кров'ю. Кожен учитель повинен бути покірним послідовником Того, Хто лагідний і покірний серцем. Ніхто не має навчатися або працювати заради того, щоб його вважали найкращим учителем або ж особистістю з надзвичайними здібностями, а для того, щоб вести душі до Христа. У процесі роботи виникатимуть спокуси втрутитися в усе, та якщо так вчинити, це зіпсує роботу, оскільки результатом будуть нудні й довгі коментарі, які не зацікавлять дітей і не принесуть користі їхньому розуму (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 35).

[122]

Служити всім серцем

Господь бажає, щоб у Суботній школі працювали вчителі, готові повністю присвятити себе цій справі, розвивати свої здібності й таланти та вдосконалюва-

ти все те, чого вже досягнули. Бог хотів би, щоб у Його Церкві були працьовиті християни, бо такі люди стикаються з меншою кількістю спокус, ніж нероби. Істинно віруючі в Христа стануть Божими співпрацівниками. Його Дух керуватиме ними, їхні почуття очистяться, пристрасті потраплять під контроль, і все це чудово позначиться на їхньому житті, у якому з'являться дорогоцінні плоди Божої слави, адже ті, хто щиро вірить у Христа, відображатимуть Його світло (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 53).

Спасіння душ – найвища мета

Обов'язки вчителя важливі та священні, але в його роботі немає нічого важливішого, ніж оточити молодих людей ніжною турботою, щоб вони побачили в особі вчителя свого друга. Завоювавши їхню довіру, ви зможете надалі легко керувати ними, контролювати й навчати їх. У своєму житті нам треба керуватися святими мотивами та християнськими принципами. Спасіння наших учнів – найважливіше завдання, виконання якого довірено богобоязливому вчителю. Він працівник Христа, і його особливі й рішучі зусилля мають бути спрямовані на спасіння душ від загибелі та здобуття їх для Ісуса Христа. Бог вимагатиме цього від учителів. Кожному треба жити благочестивим життям, берегти себе чистим, старанно виконувати кожен свій обов'язок. Якщо серце сповнене Божою любов'ю, почуття очистяться, а це найголовніше; молитви стануть палкими, і вчитель даватиме сумлінні застереження. А не буде цього – і душі ваших учнів опиняться в небезпеці. Краще менше часу витрачати на довгі промови або глибокі дослідження, а більше займатися цими обов'язками, які часто нехтують.

Наполегливість винагороджується

Учителі можуть виявити, що всупереч їхнім зусиллям у деяких їхніх учнів почне формуватися безпринципний характер. У багатьох випадках такі учні морально нестійкі через поганий приклад і відсутність дисципліни з боку батьків. Унаслідок цього вчителям, які роблять усе можливе, не вдається привести цих молодих людей до життя, сповненого чистоти та святості; учителі, які доклали стільки терплячих зусиль, праці й палких молитов, привчаючи їх до порядку, будуть розчаровані тими, на кого вони покладали такі великі надії. І до того ж вони почують докори батьків, ніби в них, учителів, не вистачило сил нейтралізувати вплив батьківського прикладу й невмілого виховання. Виконавши свій обов'язок, учитель отримає в результаті велике розчарування. Однак він повинен працювати далі, покладаючись на Божу допомогу, мужньо стоячи на варті й працюючи з вірою. Інші учні будуть спасенні для Бога і справлятимуть вплив для спасіння своїх друзів. Нехай усі служителі, учителі Суботньої школи й викладачі наших коледжів усіма своїми помислами, серцем і душею об'єднують свої сили для спасіння нашої молоді від загибелі (Основи християнської освіти. С. 116, 117). [124]

Звеличуйте Христа

Євангеліє – це Божя сила й мудрість, якщо його правильно представляють люди, які називають себе християнами. Образ розп'ятого за наші гріхи Христа має упокорити перед Богом кожную душу. Христос, Який воскрес із мертвих і вознісся на Небеса, наш живий Заступник перед Богом – ось наука спасіння, яку нам треба осягнути і якої слід навчати наших дітей та молодь. Христос сказав: «За них Я посвячую Себе, щоб і вони були освячені істиною» (Івана 17:19). Ось робота, яка споконвіку лежить на кожному вчителеві. У цій справі

[125]

не можна працювати абияк, і навіть навчання дітей у загальноосвітніх школах вимагає величезної Христової благодаті й упокорення свого «я». Людям дратівливим, легко збудливим, які звикли всіх засуджувати й погано думати про ближніх, слід підшукати якусь іншу роботу, де жодна з неприємних рис характеру не так згубно відбиватиметься на дітях і юнацтві, бо вони коштували Богові занадто дорого. Господь бачить у дитині ще не сформованого дорослого, який володіє силою та здібностями; ці майбутні чоловіки й жінки, якщо їх правильно формувати та вести, за допомогою небесної мудрості стануть Божими співпрацівниками. Через них зможе діяти Божественний вплив. Різкі слова й постійні докори збивають дитину з пантелику й аж ніяк не сприяють її перевихованню. Утримуйтеся від образливих слів. Підкоріть свій дух Ісусові Христу, і тоді ви навчитеся розуміти тих, хто опинився під вашим впливом (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 87, 88).

Цілі класи повинні навернутися

Як Божим працівникам, нам необхідно мати в собі більше від Ісуса й менше від свого «я». Ми повинні більше піклуватися про душі та щодня молитися, щоб Бог дав нам сили й мудрості для суботи. Учителі, частіше зустрічайтеся зі своїми класами, моліться з учнями та навчайте їх молитися. Нехай серце пом'якшиться, а молитви будуть короткі, прості, але щирі. Будьте небагатослівні, але ретельно підбирайте слова; нехай ваші учні дізнаються з ваших слів і на вашому прикладі, що Божя істина має укорінитися у їхніх серцях, інакше вони не витримають перевірки спокусою. Ми прагнемо бачити, як цілі класи навертаються до Бога та зростають корисними членами Божої Церкви (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 19, 20).

Не дозволяйте собі весь тиждень витратити свої сили й енергію на світські справи і залишатися без

енергії та моральної сили, необхідної для Христового служіння в суботу. Є серйозна робота, яку потрібно виконувати просто зараз. Ми не можемо жодної хвилини витратити для своїх корисливих цілей. Нехай усе, що ми здійснюємо, буде зроблено на Божу славу. Не припиняйте роботу доти, доки кожна дитина у вашому класі не засвоїть знання про спасенну благодать Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 14).

Найбільша радість

[126]

Для тих, хто призначений у Суботній школі на посаду вчителя, відкривається величезне поле діяльності з обробітку ґрунту, посіву насіння та жнив зрілих колосків. Що може дарувати більше задоволення, ніж співпраця з Богом у справі виховання дітей і молоді, навчання їх любові до Бога та виконання Його Заповідей? Ведіть ваших учнів із загальноосвітньої і Суботньої шкіл до Ісуса. Що може принести вам більшу радість, ніж бачити дітей і молодь, які йдуть за Христом, цим великим Пастирем, Котрий кличе, а вівці та ягнята чують Його голос і йдуть за Ним? Як багато сонячного світла здатне пролити на душу зацікавленого, відданого працівника знання того, що його наполеглива, терпляча праця для Бога не була даремна? Скільки щастя здатна дарувати можливість бачити світло радості в душах своїх учнів, радості від того, що Христос простив їхні гріхи? Чи існує для Божого співпрацівника більше задоволення, ніж бачити дітей і молодь, які сприймають Божого Духа у справжній досконалості характеру, у відновленні морального образу Божого; бачити дітей, які шукають мир, що походить від Князя миру? (Основи християнської освіти. С. 271).

Розділ 5

[127] Збір щотижневих місіонерських пожертв

[128]

[129] Вдячність за минулі досягнення

Ми дякуємо Богові за те, що Суботня школа робить значний внесок у просування багатьох цінних ініціатив. Діти й молодь віддали свої копійки, які, наче маленькі струмки, наповнили потік доброчинності. Дітей потрібно виховувати так, щоб вони могли здійснювати безкорисливі вчинки, що викликають тріумф на Небесах. Ще з раннього дитинства дітей слід навчати служіння Христові, а також самозречення (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 113).

Регулярність і систематичність пожертв

У питанні жертвовності не можна покладатися на емоційний порив. Бог дав нам конкретні вказівки щодо цього. Він встановив десятину й пожертвування як наш обов'язок. Його вимоги полягають у тому, щоб ми жертвували регулярно й систематично. Павло писав до коринтян: «Щодо збирання пожертвувань для святих, то робіть так само, як я постановив для галатійських Церков. Першого дня тижня нехай кожний із вас відкладає в себе, зберігаючи те, що може дати...» (1 Кор. 16:1, 2).

[130]

Нехай кожен регулярно перевіряє свій дохід, який є Божим даром, і відкладає десятину окремою сумою, призначеною для Господа. Цю суму в жодному разі не слід використовувати з будь-якою іншою метою, її необхідно витратити виключно на підтримку діяльності проповідників Євангелія. Відклавши десятину, розподіляйте дари й пожертвування, «зберігаючи те, що можете дати» (*Review and Herald*. 9 травня 1983 р.).

Систематичні щотижневі пожертвування

Пожертви маленьких дітей Бог приймає, адже вони Йому до вподоби. Їхня цінність визначається згідно з духом, який спонукає їх робити це. Бідна людина, дотримуючись постанови апостола й щотижня жертвуючи невеликі суми грошей, також поповнить скарбницю, і її дари Бог приймає, бо бідні приносять жертву не тільки таку саму, як їхні заможніші брати, а навіть більшу. План систематичної доброчинності надійно оберігає кожну сім'ю від спокуси витратити гроші на непотрібні речі; це стане особливим благословенням для багатих, захищаючи їх від марнотратства.

Щотижня Божі вимоги до кожної сім'ї пригадує кожен з її членів, які повністю виконують Божий план, і якщо вони відмовили собі у якихось непотрібних речах заради того, щоб покласти гроші в Божу скарбницю, уроки самозречення заради Божої слави закарбуються у їхніх серцях. Один раз на тиждень кожен член Церкви віч-на-віч стикається з тим, як він провів минулі сім днів, тобто чи міг він отримати дохід, якби заощадив кошти й не потурав своїм примхам. Його сумління зупиняє його. Він опиняється ніби перед Богом, а сумління заохочує або викриває його. Людина розуміє: якщо вона хоче зберегти душевний спокій і Боже заступництво, то повинна їсти, пити й одягатися лише на Його славу (Свідчення для Церкви. Т. 3. С. 412).

Велика честь

У Своїх мудрих планах Бог зробив так, що успіх Його справи залежить від особистих зусиль Його народу та від його добровільних пожертвувань. Приймаючи нашу співпрацю у здійсненні великого Плану спасіння, Він у такий спосіб удостоює нас великої честі. Служитель не може проповідувати, якщо його не послав Бог. Робота з поширення світла лежить не тільки на служителях. Кожна людина, ставши членом Церкви, зобов'язується бути представником Христа, утілюючи в життя ту істину, яку сповідує. Послідовникам Христа слід продовжувати справу, яку їм доручив Ісус перед вознесінням на Небеса (Свідчення для Церкви. Т. 4. С. 464).

Боже провидіння випереджає нашу щедрість

[132] Великі й малі потоки доброчинності мають текти не зупиняючись. Боже провидіння випередило нас, просуваючись значно швидше, ніж ми зі своїми поняттями про щедрість. На шляху до прогресу й виконання Божої справи перепонами стоять егоїзм, гордість, жадібність, марнотратство та любов до показного. На кожного члена Церкви, хоч би яким напрямком церковної діяльності він не займався, покладено серйозний обов'язок нести свій тягар. Якщо члени Церкви підуть за Христом, вони перестануть хвалитися, відмовляться від любові до модного одягу, красивих будинків і дорогих меблів. Адвентисти сьомого дня повинні разуче відрізнятися від світських людей, виховувати в собі значно більше покори, інакше Бог не прийме нас, незважаючи на наше становище чи характер роботи, якою ми займаємося. Ощадливість і самозречення забезпечать багатом людям зі скромним достатком кошти на доброчинність. Обов'язок кожного – навчитися в Христа, покірно йдучи дорогою самозречення, якою прямував Велич Небес. Усе життя християнина має бути життям самозречення,

щоб, почувши крик про допомогу, він завжди був готовий відгукнутися на нього.

Допоки сатана з неослабною енергією працює над руйнуванням душ, поки на будь-якій ділянці неосяжного поля жнив відчувається нестача працівників, доти і буде необхідність жертвувати на підтримку Божої справи на тому чи іншому напрямку. Ми допомагаємо в одній справі й у такий спосіб отримуємо можливість допомогти в іншій благородній справі. Самозречення, необхідне, щоб отримати кошти і вкласти їх у справу, яку високо оцінив Бог, допоможе сформувати такі звички й характер, які отримають схвалення і похвалу й дозволять нам вічно перебувати в присутності Того, Хто заради нас став убогим, аби ми збагатилися Його зубожінням (Свідчення для Церкви. Т. 7. С. 297). [133]

Коли ми втомлюємося жертвувати

«Що ж, – скаже хтось, – заклики жертвувати на Божу справу продовжують лунати. Я втомився, мені набридло віддавати. А вам?» Тоді дозвольте запитати вас: «А ви втомилися отримувати зі щедрих Божих рук?» Доки Він не перестане вас благословляти, доти ви будете зобов'язані повертати Йому ту частину, яка належить Йому. Господь благословляє вас, щоб і ви могли благословляти інших. Коли ви втомитеся отримувати, тоді зможете сказати: «Я втомився від такої кількості закликів жертвувати» (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 150).

Розширення роботи

Божому народові належить виконати величезну роботу, але вона має набути ще більших масштабів. Наші зусилля в усіх напрямках місіонерської діяльності повинні бути максимально всеосяжні. Перед Другим приходом Господа, Ісуса Христа, необхідно здійснити більш ефективну роботу, ніж та, яка вже виконана. Божий народ не має права

припиняти свою діяльність доти, доки не охопить увесь світ (Свідчення для Церкви. Т. 6. С. 23, 24).

Не просіть про скорочення витрат

[134] З кожної церкви повинні підноситися до Бога молитви про щедрість і відданість Йому. Брати й сестри, не просіть скоротити витрати на євангельську роботу. Доки є ті, хто потребує спасіння, наш інтерес не повинен слабнути. Церква не може скорочувати діяльність, не зрікаючись свого Господа. Не всі можуть вирушити за кордон для виконання місіонерських завдань, але всім до снаги віддати частину своїх коштів на розвиток закордонних місій (Свідчення для Церкви. Т. 9. С. 55, 56).

Зробимо все можливе?

У моїй душі все перевертається, коли я чую з усіх боків, з міст і сіл нашої країни, через Атлантичний океан і безмежний Тихий океан, як з морських островів доноситься «Македонський заклик»: «Прийдіть і допоможіть нам!» Брати й сестри, невже ви не відгукнетесь на цей крик душі й не скажете: «Ми зробимо все можливе, направимо місіонерів і надішлемо гроші. Ми відмовимо собі в розкоші, у зайвому прикрашанні наших осель, у гарному вбранні, обмежимо свої запити в їжі. Ми вкладемо довірені нам кошти в Божу справу і самих себе присвяtimo Його роботі». Потреби справи очевидні для нас, порожня скарбниця наших церков відчайдушно благає про допомогу. Один долар, принесений зараз, цінніший для християнської роботи, ніж десять доларів, які надійдуть колись у майбутньому.

Працюйте, брати, доки маєте змогу, доки триває день. Працюйте, бо «надходить ніч, коли ніхто не зможе робити» (Івана 9:4). Коли прийде ця ніч, ви не знаєте. Ось він, ваш шанс, не втрачайте його. Нехай ті, хто не може особисто брати участь у місіонерській роботі, жи-

вуть економно і роблять свій внесок – частину свого заробітку (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 732, 733).

Моліться за місії та жертвуйте

[135]

Брати та сестри, чи обіцяєте ви сьогодні перед Богом, що молитиметеся за працівників, які проповідують в інших країнах? Чи обіцяєте ви, що не тільки молитиметеся за них, а й підтримуватимете їх своїми десятинами та пожертвуваннями? Чи обіцяєте ви практикувати суворі обмеження, щоб мати змогу зробити максимальний матеріальний внесок для просування місіонерської роботи в далеких країнах? Керовані Божим Духом, ми просимо вас обіцяти Йому щотижня відкладати певну суму грошей для підтримки наших місіонерів. Бог допоможе вам і благословить вас у цій справі (*Review and Herald*. 11 листопада 1902 р.).

Пошук способів і коштів

Церква Ісуса Христа була створена на землі для місіонерських цілей, і Господь бажає бачити, як вся Його Церква шукає шляхи й засоби, що дозволяють будь-яким людям, багатим і бідним, почути проповідь істини. Не всі покликані особисто брати участь у місіонерській роботі за кордоном, але всі можуть допомогти їй своїми молитвами й дарами.

Один американський бізнесмен, серйозний християнин, у розмові зі своїм колегою зауважив, що працює для Христа 24 години на добу. «У всіх своїх ділових контактах я намагаюся представляти свого Господа. При нагоді я прагну привести до Нього інших. Цілий день я працюю для Христа. А вночі, поки я сплю, для Нього працює моя людина в Китаї» (Свідчення для Церкви. Т. 6. С. 29).

[136] Розвиток місіонерської роботи у своїй країні

Прояв щедрого духу самозречення заради успіху іноземних місій – це гарний спосіб просування місіонерства на батьківщині, адже процвітання роботи вдома більшою мірою залежить від опосередкованого впливу євангельської роботи, що здійснюється в далеких країнах. Лише задовольняючи потреби інших, ми доторкаємося серцями до Джерела будь-якої сили. Господь зауважує кожен прояв місіонерської ревності, яку демонструє Його народ щодо інших регіонів. Він бажає, щоб у кожному домі, у кожній церкві та в усіх центрах нашої роботи виявлявся дух щедрості в наданні допомоги закордонним місіям, де працівники, несучи світло тим, хто перебуває у темряві, борються проти значно більших сил противника. Пожертвуване заради того, щоб розпочалася робота на одному місіонерському полі, сприятиме посиленню роботи на інших полях (Служитель Євангелія. С. 465, 466).

Бог винагороджує вірних управителів

Бог зробив людей Своїми управителями. Власність, яку Він дав у їхні руки, – це ті кошти, які призначені для поширення Євангелія. Тим, хто на ділі виявиться вірним управителем, Він довірять ще більші переваги. Господь говорить: «Лише тих, котрі шанують Мене, вшаную і Я» (1 Сам. 2:30). «Бог любить того, хто дає з радістю» (2 Кор. 9:7). І коли Його народ із вдячним серцем приносить Йому свої дари і пожертвування («не з жалем чи з примусу»), тоді Його благословення супроводжуватимуть їх, як Він і обіцяв: «Принесіть усі десятини до храмової скарбниці, щоб у Моєму Храмі була пожива і таким чином випробуйте Мене, – говорить Господь Саваот, – хіба Я не відкрию вам небесних отворів і не зіллю на вас понадміру благословень!» (Мал. 3:10) (Патріархи і пророки. С. 529).

Що могло би бути?

Боже Слово випромінює світло, і рано чи пізно має настати пробудження, щоб ми почали надолужувати втрачені раніше можливості. Якщо всі чесно повертатимуть Богові те, що належить Йому, повертатимуть десятини й пожертвування, у світу з'явиться можливість почути зрештою вістку для теперішнього часу. Якби серця Божого народу наповнилися любов'ю до Христа, якби кожен член Церкви пройнявся духом самопожертви, якби всі продемонстрували виняткову серйозність, то місії, як за кордоном, так і всередині країни, не відчували б нестачі коштів. Наші ресурси поповнювалися б, відчинилися б тисячі дверей для корисного служіння, і нас запросили б увійти. Якби Божий народ здійснив задум Господа, принісши світові вістку милосердя, Христос уже прийшов би на Землю, а святим було б дозволено увійти в Боже місто (Свідчення для Церкви. Т. 6. С. 450).

Постійна нагорода для тих, хто жертвує регулярно

Якби всі, які називають себе Божими синами й дочками, сумлінно виконували свій обов'язок перед Богом і ближніми, повертаючи десятини і жертвування, кошти для підтримки всіх напрямків Божої роботи в усьому світі могутнім потоком ринули б у церковну скарбницю. Якщо вони будуть віддавати, Господь безперервно обдаровуватиме їх, щоб вони й надалі жертвували отримані від Нього кошти. Зникла б причина закликати до матеріальної підтримки Божої справи. Якби повеління повертати Господу належне Йому виконувалося регулярно й систематично, Бог винагородив би таку вірність. «Лише тих, котрі шанують Мене, вшаную і Я» (1 Сам. 2:30) (*Review and Herald*. 16 травня 1893 р.). [138]

Вищі мотиви, а не співчуття

Моральна темрява світу, який гине, спонукає християн докладати особистих зусиль, використовувати свої кошти, свій вплив, щоб уподібнитися до образу Того, Хто, маючи нескінченне багатство, усе ж таки заради нас став убогим, аби ми збагатилися Його зубожінням. Божий Дух не може перебувати з тими людьми, кому Він дав вістку Своєї істини, але яких треба просити стати співпрацівниками Христа, перш ніж вони усвідомлять свій обов'язок. Апостол зобов'язує нас жертвувати з вищих спонукань, ніж просте людське співчуття, бо почуття мінливі. Він заповідає нам безкорисливо трудитися, споглядаючи Божу славу (Свідчення для Церкви. Т. 3. С. 391).

Подолання природного егоїзму

[139] Від природи люди не схильні до щедрості, вони корисливі, жадібні й вважають за краще жити для себе. А сатана не втрачає нагоди, щоб показати переваги, які отримують ті, хто всі свої кошти використовує для задоволення егоїстичних потреб; він радіє, коли під його впливом люди ухиляються від свого обов'язку і крадуть у Бога десятини й пожертвування. Однак пробачення за це не буде нікому. «...Нехай кожний із вас відкладає в себе, зберігаючи те, що може дати...» (1 Кор. 16:2). Бідні й багаті, молоді брати і сестри, які отримують зарплату, – усі мають відкладати частину, бо вона належить Богові. Духовне благополуччя кожного члена Церкви залежить від особистих зусиль та цілковитої відданості Богові (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 382).

Дітей слід навчити щедрості

Наш великий супротивник безперервно впливає на молодь, заманюючи її в сіті самолюбства, гордості й марнотратства. Вони можуть так міцно обплутати розум і серця молодих, що не залишиться місця для любові до Бога. У такий спосіб ворог спотворює характер і перешкоджає розумовому розвитку молодих людей цього покоління. Обов'язок батьків – протистояти впливу сатани. Будь-який вплив, який справляється на молодих людей, щоб допомогти їм зберегти в серцях щиру покору та знання Божественної волі, допоможе вберегти їх від розпусного впливу нашого віку.

Одна з найбільш надійних перепон на шляху дедалі більшого потоку зла – формування звичок самозречення та щедрості. Дітей слід виховувати так, щоб вони з відразу ставилися до жадібності й егоїзму. Бог пред'являє до дітей священні вимоги, тому їх потрібно навчати наказ за наказом і правило за правилом визнавати ці вимоги та сумлінно виконувати їх.

[140]

Слід переконувати молоді й ніжні серця, що Бог безперервно посилає Своїм дітям, які перебувають на Його на утриманні, благословення у вигляді сонячного світла й дощів. Завдяки цьому пишним цвітом розквітає все живе, і земля віддає свої дари для задоволення потреб людини. Ці благословення надіслані нам не для заохочення нашої егоїстичної натури, щоб ми утримували в себе Божі щедроти й зосереджували на них усі свої прагнення, а щоб повертали їх Дарувальнику у вигляді дарів і пожертвувань. Це мінімальне вираження тих почуттів вдячності й любові, які ми відчуваємо до нашого щедрого Творця.

Великим недоглядом батьків є те, що вони не намагаються зацікавити своїх дітей роботою задля здійснення Божої справи. У багатьох сім'ях дітей, здається, зовсім не беруть до уваги, вважаючи їх безвідповідальними істотами. Деякі батьки навіть відмовляють Богові

у Його справедливому праві на десятини й пожертвування лише тому, що хочуть зібрати багатства для своїх дітей; вони навіть не думають, що цим відчиняють своїм дітям двері спокуси, які найчастіше ведуть до смерті. Вони позбавляють дітей необхідності напружувати сили, а з нею позбавляють стимулу до благородних прагнень.

[141] А якби дітей навчали трудитися для Бога, вони заробляли б кошти, які можна було б використати для доброчинності та просування Божої справи; та й сам факт, що вони вкладають гроші в Божу діяльність, стимулював би їхню зацікавленість. Малі дари дітей сприяли б просуванню Божої справи, а самі діти завдяки докладним зусиллям були б значно міцнішими у фізичному, розумовому й моральному планах. Удосконалюючись завдяки старанності й самозреченню, вони здобули б цінний досвід, який сприяв би їхньому успіху в цьому житті та гарантував спасіння у вічності (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 98-100).

Обмеження уявних потреб

Якби сьогодні люди зберігали прості звички й жили в гармонії із законами природи, як на початку Адам і Єва, то потреби людства були б повністю задоволені. Було б менше уявних потреб та більше нагод працювати для Бога. Однак егоїзм і потурання неприродному смаку призвели світ до гріха та злиднів через надмірності, з одного боку, і нестатки – з іншого (Бажання віків. С. 367).

Не потрібне нездорове стимулювання

Хто не випускає з поля зору вічних реалій, хто любить Господа всім серцем, душею і силою, а свого ближнього, як самого себе, той буде чесно і до кінця виконувати свій обов'язок, ніби завіса розсунулася і всі побачили, що працюють перед небесним Усесвітом. Дух християнської

щедрості зміцниться в процесі регулярних добровільних пожертвувань і не потребуватиме штучної стимуляції. Усі, у кому живе Дух Христа, будуть готові радісно віддавати свої дари в Господню скарбницю. Натхнені любов'ю до Христа і душ тих, за кого Він помер, вони відчують глибоку потребу сповна віддавати свою частину (*Review and Herald*. 16 травня 1893 р.). [142]

Велика кількість малих дарів

Батьки не навчили своїх дітей постанов Божого Закону, як заповідав Господь. Вони сформували в них егоїстичні звички, навчили дітей ставитися до їхніх днів народження і до свят як до приводу отримати подарунки, привчили дотримуватися світських традицій і звичаїв. Події, котрі повинні сприяти збільшенню знань про Бога та пробуджувати в серці вдячність за любов і милість, яка виразилася в тому, що Він ще на один рік зберіг їм життя, розглядаються лише як можливість принести задоволення самим собі та своїм дітям. Божа сила береже дітей кожен мить їхнього життя, проте батьки не вчать їх думати про це і висловлювати подяку Богові за Його милосердя. Якби в наш світський вік дітей і молодь правильно виховували, які слова поваги, хвали та вдячності Богові можна було б почути з їхніх вуст! Яка велика кількість малих дарів, дарів вдячності, була б прийнята з рук малолітніх і наповнила б Його скарбницю! Бога всі пам'ятали б, а не забували! (*Review and Herald*. 13 листопада 1894 р.).

Пожертвування з нагоди дня народження [143]

У давніх юдеїв існувало правило: з нагоди народження дітей робити пожертвування Богові згідно з Його постановою. А тепер ми спостерігаємо старання батьків зробити дітям подарунки в день їхнього народження. Батьки бачать привід для вшанування дитини, начебто

смертним належать почесні. У цьому сатана досяг свого, він змусив людських істот зосередити увагу на них самих, зробивши їх одержувачами дарів; унаслідок цього діти думають лише про себе, адже вони є об'єктами особливої прихильності. Те, що як пожертвування має повертатися Богові й використовуватися для благословення бідних і поширення світла істини в усьому світі, іде не за призначенням і часто завдає більше шкоди, ніж приносить добра, призводячи до марнославства, гордості й зарозумілості. У дні народження дітям слід пояснювати, що вони мають підстави бути вдячними Богові за Його любов і доброту, адже Він зберіг їм життя ще на рік. Цього дня можна викладати безцінні уроки. Життям, здоров'ям, їжею та одягом, а також надією на вічне життя ми завдячуємо Творцеві; і наш обов'язок перед Богом – визнати Його дари і своїми жертвуваннями виразити вдячність нашому Спасителеві. Такі подарунки з нагоди дня народження схвалюють Небеса (*Review and Herald*. 9 грудня 1890 р.).

Нагадування про Божу турботу і любов

[144] У наші дні народження, а також під час святкування Різдва та Дня подяки ми надто часто занурюємося в егоїстичні задоволення, тимчасом як слід звернути увагу на милосердя й доброту Бога. Господь незадоволений, що під час цих щорічних подій ніхто не згадує про Його доброту, Його постійну турботу, Його незмінну любов (*Review and Herald*. 23 грудня 1890 р.).

Поставте Божі вимоги на перше місце

Насамперед потрібно виконувати Божі вимоги. Ми порушуємо Божу волю, віддаючи Йому те, що залишається від нашого доходу, коли всі наші уявні потреби вже задоволені. Перш ніж витратити якусь частину нашого заробітку, нам слід відділити й віддати Богові ту

частку, яка належить Йому. У старозавітні часи на вівтарі безперервно підтримувався вогонь, і на ньому спалювали жертву подяки, демонструючи, що людина всім завдячує Богові. Якщо бізнес, яким ми займаємося у світі, процвітає, то Бог благословляє нас. Частину прибутку від цього бізнесу слід віддавати бідним, а більша його частка має бути використана на Божу справу. Коли ви віддасте Богові те, що належить Йому, Він освятить решту і благословить для нашого добра. Якщо ж людина обкрадає Бога, утримуючи ту частину, яку Він вимагає, Боже прокляття лежить на всьому прибутку (Свідчення для Церкви. Т. 4. С. 477).

Наш Божественний Взірець

Основа Плану спасіння – Жертва. Ісус залишив царські оселі й заради нас став убогим, аби ми збагатилися Його зубожінням. Усі, хто приймає це спасіння, куплене для них такою безмежною жертвою Божого Сина, наслідуватимуть приклад істинного Взірця. Христос був тим наріжним Каменем, і ми повинні будувати на цій основі. Кожен повинен мати дух самозречення й самопожертви (Свідчення для Церкви. Т. 3. С. 387). [145]

Христос цінує подвиги любові

Христос цінує учинки щирої люб'язності. Коли хтось робив Йому послугу, Він благословляв того з небесною ввічливістю. Ісус не нехтував найпростішою квіткою, зірваною дитячою рукою та з любов'ю принесеною Йому. Він приймав дари від дітей і благословляв їх, записуючи їхні імена до Книги життя. У Писаннях помазання Марією Ісуса згадується як учинок, котрий вирізняє її з-поміж усіх інших Марій. Діла любові й поваги до Ісуса – це свідчення віри в Нього як Сина Божого (Бажання віків. С. 564).

Жодна жертва, принесена від щирого серця і з радістю в душі, не вважається малою (Наочні уроки Христа. С. 359).

Божа частка і наша частка

Єдиний засіб, до якого вдається Бог задля успішного просування Його справи, – це дарування людям майна. Він дає їм сонячне світло й дощ; з Його волі ростуть і розпускаються квіти, Він дає людям здоров'я і можливість заробляти гроші. Усі наші блага ми отримуємо з Його щедрих рук. Зі Свого боку Він бажає, щоб люди виражали свою вдячність, повертаючи Господу Його частину в десятинах, добровільних пожертвуваннях, мирних жертвах і жертвах за гріх (Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 150).

[146]

Цінність дару любові

Бог з радістю вшановує дар люблячого серця, надаючи йому найбільшій ефективності в служінні Йому. Якщо ми віддали наші серця Ісусові, то також принесемо Йому свої дари. Наше золото, срібло, наші найцінніші земні скарби, наші найвищі розумові й духовні здібності будуть з доброї волі присвячені Тому, Хто полюбив нас і віддав Себе за нас (Бажання віків. С. 65).

Умова процвітання

Пожертвування, що надходили від євреїв на релігійні й добродійні цілі, загалом становили одну четверту частину їхніх прибутків. При такому великому податку можна було сподіватися, що народ зубожіє, однак виходило навпаки: вірне виконання цих обов'язків було однією з умов добробуту. Наступна Божа обітниця мала здійснитися саме за умови їхнього послуху. «Задля вас Я не дозволю шкідникам нищити на полі ваші врожаї, а виноградна лоза у винограднику не залишиться без плоду... Усі народи називатимуть вас щасливими, а ваша країна вважатиметься бажаною, – говорить Господь Саваот» (Мал. 3:11, 12) (Патріархи і пророки. С. 527).

Кожна пожертва і її мотив записуються

Мені було показано, що ангел, який веде запис, точно фіксує кожную пожертву, присвячену Богові й покладену до скарбниці, а також те, на що були використані ці гроші. Боже око помічає не лише кожную копійку, пожертвовану на Його справу, а й дух, з яким це робиться. Мотив, яким керувалася людина, також записується. Жертовні й віддані Богові люди, які повертають те, що належить Йому, отримують нагороду. Навіть якщо пожертвовані кошти були використані неправильно і не досягли мети, яку переслідував дарувальник, – прославлення Бога та спасіння душ, ті, хто пожертвував від щирого серця, звернувши погляд на Божу славу, усе одно не втратять своєї нагороди (Свідчення для Церкви. Т. 2. С. 518, 519). [147]

[148]

Розділ 6

[149]

Основні принципи управління

[150]

Прагнути до мети

[151]

Формальна організація Суботньої школи, а для цього іноді витрачається час, необхідний для важливіших справ, не має закривати ту мету, заради якої і створюється Суботня школа. Нам слід щоразу з обережністю підходити до методів роботи і формальностей, які відводять убік від справжньої мети, задля досягнення якої ми працюємо. Існує небезпека занадто перейматися організацією, і тоді Суботня школа стає нудною, тимчасом як вона повинна, навпаки, сприяти відпочинку й відновленню сил.

Чистота й простота Суботньої школи не має потонути в безмежній різноманітності форм, тоді неможливо буде приділити достатньо уваги релігійним інтересам. Краса й успіх школи – у її простоті й безкорисливому служінні Богові. Нічого не можна зробити без порядку й дотримання правил, але надмірна увага до них може відсунути на задній план більш серйозні й важливі обов'язки. З учнями слід менше говорити про зовнішні приготування й систему і значно більше про спасіння душі. Це має стати основним принципом роботи школи.

Небезпека формалізму**[152]**

Давня історія про Христову любов, яку повторюватимуть учителі й керівник Суботньої школи, матиме таку силу, котра переконає і наверне душі, якщо в серці живе любов.

Якщо любов Христа й ніжність торкнулися вашого серця, ви зможете працювати для добра ваших учнів. Необхідно завжди пам'ятати про простоту Євангелія. Отримуючи допомогу згори, ми можемо сумлінно працювати для Господа. Слід постійно нагадувати учням, що без роботи серця всі наші зусилля виявляться марними.

Кожен рух учителів і керівників школи має демонструвати любов і прихильність. Формалізм слід замінити щирою старанністю й енергією. Уся атмосфера в школі має бути просякнута Христовою любов'ю, і тоді учні навчатися ставитися до такої любові як до найдосконалішого методу навчання. Для суворості чи прискіпливості немає місця ні в Суботній, ні в загальноосвітній школах. Серця вчителів, а також усіх, хто відіграє головну роль у школі, мають бути далекі від цього.

Пишатися слід не формами роботи школи, не формальним проведенням заходів, а тим добрим, що здійснюється в процесі навернення душ до Ісуса Христа. Можна виготовити машини, які виконають будь-яку команду людини, працюючи з абсолютною точністю, але в них не буде душі. Так і школа, у якій переважає формалізм, схожа на неживий мармур. Коли всі, пов'язані зі школою, усвідомлюють відповідальність своєї роботи і розуміють, що трудяться не лише заради цього життя, а й заради вічності, тоді в кожному відділенні школи пануватимуть порядок і гармонія (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 89, 90).

[153]**Формалізм – зло**

Зло походить не від організації, а від абсолютизації ролі цієї організації і від применшення значення життєво важливого благочестя. Коли форма й машинальний підхід

переважають і просту роботу перетворюють на складну через масштабне планування, тоді й виникає зло, а докладені зусилля приносять непропорційно мало плодів. Насправді організація має протилежну мету, і знищення організації подібне до знесення спорудженої будівлі. Шкідливі результати видно як у роботі Суботньої школи, так і в роботі місіонерського суспільства, і з'явилися вони внаслідок перебільшення ролі формальної організації та відкидання живого досвіду. Школа зазнала багато уявних удосконалень, але вони несли на собі печатку людську, а не Божу. У Суботню школу на посади адміністраторів і вчителів прийняли бездуховних людей, які не мали живої зацікавленості; а тим часом будь-яка справа може бути успішною тільки з допомогою Святого Духа...

Усе було б по-іншому, якби з'явилися люди, які повністю присвятили себе Богові й використали свої таланти для роботи в Суботній школі, які безперервно поглиблюють пізнання та вдосконалюють освіту, щоб навчати інших кращих методів, які слід застосовувати в цій роботі. Проте в жодному разі працівникам Суботньої школи не личить шукати методи, за допомогою яких можна робити шоу, витрачати час на театральні постановки й музичні вистави, бо від цього ніхто не отримує користі. Яка користь у тому, що дітей вчать готувати промови для урочистих заходів? Їх необхідно вести до Христа, і замість того щоб витрачати час, гроші й сили на показові виступи, слід спрямувати всі зусилля на збирання снопів.

Здається, багато хто вважав, що головне в роботі Суботньої школи – це організувати заняття учнів так, щоб вони діяли відповідно до певного набору форм та установок; і варто лише набрати вчителів, як робота у школі просуватиметься сама собою. Часто на вчительські посади приймають людей, які не можуть вести душі до Христа, оскільки вони самі не цінують їх; а люди, які не цінують душу так, щоб працювати для Ісуса, відганятимуть охочих прийти до Нього. «Хто не зі Мною, той проти Мене,

і хто [зверніть увагу на ці слова] зі Мною не збирає, той розкидає» (Матв. 12:30). Учителі, які не відчують своєї відповідальності за справу навернення учнів до Ісуса, стануть байдужими до істини й легковажними; тоді атмосфера, якою вони оточують свої душі, почне проганяти людей від Христа. Маючи такий викладацький склад, школа постійно стикатиметься з труднощами, бо якщо вчителі викладають, не маючи жодної зацікавленості в роботі, учні матимуть такий самий дух (Основи християнської освіти. С. 253, 254).

Працівники Суботньої школи потребують освячення

[155]

У Суботній школі повинні працювати люди, які присвятили себе Богові, тобто чоловіки й жінки, які мають тверду віру та щире ставлення до людей, які палають духом і цікавляться всім, що стосується справи Христа. Їм треба трудитися невпинно, вкладаючи в роботу всі свої сили, яких би жертв вона не вимагала; необхідно покласти себе на вівтар і з благаннями і сльозами молити Бога про навернення молоді, яка перебуває під їхньою опікою. Нехай охочі працювати для Бога в Суботній школі розіпнуть свої егоїстичні прагнення і нічого не роблять наперекір чи з марнославства, але в покорі вважають одне одного більшим за себе. Нехай найбільшим прагненням працівника Суботньої школи буде бажання навчити молодь виконувати свій обов'язок з благоговінням і простотою.

Найбільше Суботня школа потребує не різноманітних заходів, а пізнання духовних істин. Як же необхідно працівникам Суботньої школи хрещення Святим Духом, аби стати справжніми місіонерами для Бога! Їм слід навчатися максимально напружувати розум, щоб удосконалювати своє знання біблійної істини. Учителям Суботньої школи треба щодня молитися про Божественне керівництво та світло, які дозволять відкривати мо-

[156]

лодим скарби Священного Слова. Чому б не впокоритися перед Господом і не дозволити Святому Духові виявлятися у вашому характері й вашій роботі? Аж надто багато формалізму й рутини в діяльності працівників Суботньої школи, а все це має властивість відводити душу від Джерела живої води (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 73, 74).

Підготовка до роботи в Суботній школі

Серед нас мало освічених і талановитих людей, і ми не маємо достатньо підготовлених фахівців, щоб керувати нашою Суботньою школою і церквами. Багато братів, які знають істину, усе ж таки не розуміють її настільки, аби вміти відстоювати свої погляди. Вони не готові проповідувати істину так, щоб людям відкрився її священний піднесений характер. Такі люди потребують не більшої свободи дій, а більш ґрунтовної підготовки. Ніхто не може передбачити все, що йому, можливо, доведеться робити. Працівник школи може опинитися в таких ситуаціях, де від нього потрібна проникливість і продумана аргументація, а тому саме честь Христа диктує нам необхідність збільшити кількість добре підготовлених працівників; таким працівникам швидше вдасться донести істину ясно і розумно, адже представляти її слід у манері, максимально позбавленій недоліків (Основи християнської освіти. С. 256, 257).

Залежність від Бога

[157]

Суботня школа не відповідає задуму Господа, адже надто великі надії покладаються на форму й організацію, позбавлену життєдайної Божої сили, необхідної для навернення душ, за які помер Христос. Це має змінитися, якщо наша Суботня школа прагне до тієї мети, заради якої існує... Коли директори та вчителі щиро служитимуть Богові, вони навчатимуться не лише приймати

рішення, а й виконувати їх. Щойно працівники Суботньої та загальноосвітньої шкіл займуться дорученою справою із цілковитим усвідомленням своєї залежності від Бога, одразу до їхніх людських зусиль приєднається Христова благодать, послана згори. Важливо, щоб кожен працівник розумів: переконання і навернення душ є результатом поєднання людської праці з Божественною силою.

Служіння для здобуття душ

Цілковите посвячення душі Богові має відрізнити і вчителів, і директорів Суботніх шкіл, а також служителів, які проповідують з кафедри, бо й ті, й інші однаково зайняті роботою щодо здобуття душ для Христа. Кожен на своєму місці зобов'язаний трудитися для нерозкаяних грішників так, як працював Христос, у душі любові. Саме таку роботу хотів би бачити в Суботній школі Господь... Божі ангели, які споглядають обличчя Небесного Отця, стежать за дітьми й молоддю, яких ви, живі посередники Бога, навчаєте шляхів спасіння. Подумайте про це, учителі й директори, на вас дивляться небесні ангели, коли ви виконуєте роботу, за характером якої судитимуть про вашу вірність чи невірність Христові...

[158]

Допомога Святого Духа

Керівниками та вчителями Суботньої школи мають бути віруючі люди, які позбулися своєї звичної байдужості. Не можна викладати безцінні уроки істини в нудній, неживій манері; до людських зусиль, спрямованих на навернення душ до Христа, необхідно за допомогою щоденного спілкування з Господом додавати життєдайну силу, енергію перебування під яскравими променями Сонця Правди. Працівники Суботньої школи повинні постійно думати про Христа, щоб їхні думки та спонукання мали духовний характер, а манера й методи викладання були продиктовані Святим Духом. Святий Дух у Своєму

найвищому прояві дасть людям можливість використати всю свою енергію, оскільки Бог працює у них, викликаючи в них бажання і дію за Своєю доброю волею.

«Без Мене, – говорить Христос, – не можете робити нічого!» (Івана 15:5). Працівник не залишиться без підтримки. Божий Дух даний йому для того, щоб він міг виконувати те, що до вподоби Богові, не дбаючи про тіло та про задоволення потреб. Отже, учителю, керуйся Святим Духом. Як Божий Дух привертає серця дітей і молодих людей, так і ти привертай до себе дітей і молодь любов'ю та ніжністю, спонукаючи і просячи їх віддавати їхні серця Богові.

[159] Діти й молодь є власністю Христа, бо Він заплатив за них надзвичайно високу ціну. Ісус любить малюків, Він зі співчуттям і жалем дивиться на молодих, оскільки знає, як сатана намагатиметься відвести їх на широку дорогу, роблячи все, щоб вона здавалася привабливою в недосвідчених очах. Ісус же просить ангелів узяти недосвідчені душі під особливу опіку й наглядати за ними весь час, поки вони перебувають удома, у загальноосвітній чи Суботній школі. Святий Дух веде безперервну боротьбу за душі молодих, намагаючись привести їх до Бога; і той, хто служить Йому, також відчуватиме відповідальність чесно працювати на ниві навернення душ до Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 41, 44).

Потрібна непохитна відданість

Така терпелива, молитовна й переможна відданість, якою володіли ці Божі святі [Калев, Анна і Тавита], – це рідкість, але Церква не зможе процвітати без неї. Вона потрібна і в Церкві, і в Суботній школі, і в суспільстві (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 109).

Успішна співпраця

Працівники Суботньої школи потребують особливого наповнення Духом Христовим. Вони не можуть бути спів-

працівниками Христа, доки Він вірою не поселиться в їхніх серцях... Необхідні рішучіші зусилля в усьому, що стосується виховання релігійної культури. Керівники та вчителі повинні прагнути до цілковитої гармонії, співпрацюючи з батьками й учнями. Нехай кожен працівник здобуде мудрість і тактовність, щоб цілеспрямовано й організовано виконувати ту роботу, яку вимагає Бог. Ми повинні розвивати в собі тактовність та гостру проникливість і не втрачати можливості робити добро (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 20).

[160]

Святий Дух – основний фактор успіху

Аби бути справжніми наставниками, здатними відновлювати в пам'яті учнів усе, чого вони їх навчали, учителі Суботньої школи потребують керівництва й настанов Святого Духа. Саме Святий Дух знаходить у пам'яті тих, хто проповідує істину про Спасителя світу, зрозумілі, чіткі образи слів і діянь Христа, щоб вони могли максимально звеличити образ Ісуса в очах своїх учнів. Допомога Святого Духа необхідна і при організації Суботньої школи, тоді відповідальні посади директорів, адміністраторів і вчителів обіймуть не випадкові, а Божі люди.

Погано, якщо управління школою перебуває в руках однієї людини, оскільки вона нав'язуватиме школі свій спосіб мислення та свої ідеї; у школі мають працювати люди, здатні пропонувати свіжі думки та стимулювати процес її духовного розвитку. Керівником школи можна призначити людину з великим досвідом покірного служіння Богові, але при цьому слід враховувати не особисті вподобання вчителів або учнів, а ту користь, яку принесе школі це призначення. Коли вже очевидно, що школа отримає переваги завдяки зміні керівника та появі працівників, які непокояться про душі, тоді нехай ніщо не завадить цій зміні. Люди, для яких не кар'єра є головною у житті, навіть якщо їх усунуть з посади внаслідок такої перестановки, охоче візьмуться за будь-яку іншу роботу,

[161]

що сприятиме духовному зростанню й розвитку учнів Суботньої школи. У літніх і досвідчених працівників сформувалося уявлення про те, що саме допоможе просуванню Божої справи, тому молодим людям слід брати приклад зі старших братів у Христі, які довели своє сумлінне ставлення до справи, і на цьому прикладі вчитися мудрості й тактовності, без яких неможливо досягти успіху, що супроводжує будь-яку сумлінну роботу...

Важливі запитання

У чому причина того, що в Церкві багато людей, які не утвердилися, не вкоренилися в істині? Чому в Церкві можна зустріти людей, котрі блукають у темряві й не бачать світла; людей, чиї свідчення мляві, холодні та сповнені нарікань? Чому зустрічаються такі, які готові зійти на манівці й заборонений шлях, хто завжди має в запасі сумну історію про спокуси й невдачі? Чи відчувають члени Церкви свою відповідальність? Чи непокояться пастори та пресвітери Церкви про слабких і заблудлих? Чи розуміють вони, що невпевнені ризикують втратити свою душу? Чи намагалися ви, як словом, так і особистим прикладом, поставити тих, які помиляються, на міцну Скелю? Чи розуміють учителі й адміністратори Суботньої школи, що сенс їхньої роботи полягає в тому, щоб спрямовувати стопи молодих на безпечні шляхи, і що їм не можна зважати на свої егоїстичні бажання, якщо вони хочуть вести душі до Господа? Кожна сфера нашої діяльності потребує рішучого перетворення.

Життєдайна сила

Чудові можливості залишаються невикористаними в роботі Суботньої школи. Дозвольте людям з різними дарами працювати і з Божою допомогою робити все можливе, спасаючи молодь. Не дозволяйте тим, хто звик працювати формально, бездушно, зосереджувати у своїх руках усе

керівництво школою – вони впроваджуватимуть дотримання певних звичаїв, численних правил, від яких школа почне задихатися. Порядок у школі необхідний, як необхідне і знання правил та інструкцій, але значно більше ми потребуємо духовного знання. Нам потрібні життєдайні сили, палкий ентузіазм, активність, щоб у школі панувала атмосфера істинного благочестя й чистоти і було релігійне зростання, аби страх Божий пронизував усю Суботню школу, а керівники не задовольнялися формальним процесом, а використовували б максимум засобів, сприяючи перетворенню школи в найблагородніший, найперспективніший навчальний заклад у світі. Бажати цього і прагнути до цього має кожен працівник Суботньої школи.

Потрібні справжні керівники

Очолювати Суботню школу повинні люди, які мають чудову інтуїцію, уміють з допомогою Святого Божого Духа розгадувати людські характери й розуміють фази їхнього становлення, виявляють тактовність і мудрість у спілкуванні з різними типами людей. Багато хто може формально обійняти посаду директора, але потрібні люди, які стануть справжніми керівниками. Багато хто може виконувати формальні функції директора досить розумно, але вони не здатні вселити мужність і надію, спонукати мислити, мобілізувати енергію і так оживити Суботню школу, щоб вона перетворилася на життєдайну силу і цей процес став незворотним.

[163]

Величезне поле діяльності відкривається також і перед учителями; їм треба намагатися знайти такі методи роботи, які допомагали б спрямовувати та стимулювати розвиток дитячих сердець. Багато вчителів просто недалекоглядні, щодо молоді вони обирають такий стиль поведінки, який не тільки не обіцяє гарних результатів, а й, навпаки, замість прогресу призводить до занепаду. А найбільше працівникам та учням потрібне наповнення Святим Духом; щоб не впроваджувалися поспішні реформи і

було стійке зростання в благодаті, необхідний безперервний розвиток духовних сил і духовного життя (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 91-94).

Неповноцінна робота через нестачу справжніх керівників

[164] Наші Суботні школи надто поверхові. Керівникам необхідно орати глибші борозни, їм потрібно вкладати у справу більше зусиль. Їм слід бути більш старанними учнями Біблії і мати глибший релігійний досвід, щоб знати, як зробити Суботню школу такою, якою її бажає бачити Господь, і як вести дітей і молодь до Спасителя. Ось один із напрямків нашої роботи, що втрачає ефективність через нестачу кваліфікованих, проникливих людей, які відчувають свою відповідальність перед Богом щодо використання своїх сил не задля задоволення власного марнославства, а для добра (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 111).

Машинальна і бездуховна робота

Ми маємо підняти нашу роботу на вищий рівень. Нехай Дух Христа наповнить життям душі церковних працівників. Тоді плани й методи роботи відповідатимуть її меті – здобувати душі для Ісуса Христа. У наших великих церквах, де багато дітей і молоді, існує небезпека такої організації роботи Суботньої школи, коли вона перетвориться на просту формальність, налагоджений, але бездуховний механізм. У ній не буде Христа (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 14).

Обрання служителів

Жінки-християнки можуть благотворно впливати на молодь і дітей. Здібності, якими їх наділив Бог, слід пов-

ністю присвятити на служіння справі Вчителя. Багато християнок мають і проникливість, і сумлінне ставлення до справи, але потребують близького спілкування з Богом. Вони шукатимуть нові методи та способи розвитку характеру й навчання молоді, знаходитимуть можливості використати таланти, які дав їм Бог.

Підбираючи час від часу нових працівників для роботи в школі, не керуйтеся власними вподобаннями, а довіряйте відповідальні посади тим, хто, на вашу думку, любить і боїться Бога, хто звертатиметься до Господа за порадою. Без любові до Бога та благоговіння перед Ним людина, яким би інтелектом вона не володіла, не стане добрим працівником. Ісус говорить: «Без Мене не можете робити нічого!» (Івана 15:5). У питаннях прийому на роботу нових працівників не слід покладатися на вибір, який зробили самі учні Суботньої школи. Часта зміна працівників буде корисною для школи, адже характер однієї людини не повинен формувати характери інших. Можливо, ця особистість має чудові якості, проте є у неї і слабкі сторони. Інший, прийшовши на це місце, можливо, виявить уміння там, де його не виявив колишній працівник. Різні характери й різні позитивні риси сприятимуть появі свіжих ідей, а це дуже важливо. Насамперед вибирайте тих, хто в простоті ходить в істині, хто любить та боїться Бога і навчається у Його школі. Такі працівники поведуть учнів уперед та вгору. З мудрими вчителями учні матимуть більшу зацікавленість досліджувати Боже Слово та глибше осягати Писання. Нехай темою кожного уроку стане Христос. Уроки, які Спаситель виклав Своїм учням, надзвичайно важливі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 83, 84).

Поради керівникам

Організація роботи Суботньої школи – серйозна справа, і ті, хто керує нею, повинні діяти мудро й обережно. Яка прекрасна й важлива робота – впливати на розум, залишати правильний слід у пам’яті, формувати гармонійний

характер! Мудро чинить той наставник, який прагне розбудити таланти й енергію учня та уникає нудних повчань і вичитування моралі.

У різні часи я отримувала листи, автори яких цікавилися обов'язками директора Суботньої школи. В одному такому листі автор, засмучуючись з приводу того, що не може пробудити в учителях та учнях глибшу зацікавленість, повідомляв, що витрачає багато часу на бесіди з ними. Він пояснював усе, що їм, на його думку, важливо зрозуміти, і все одно спостерігав яскраво виражену байдужість. Річ у тому, що він не торкнувся їхніх релігійних почуттів. Цьому широкому братові в Христі та всім іншим, які стикаються з такими труднощами в роботі, я хотіла б відповісти так: з'ясуйте, чи не на вас лежить відповідальність за відсутність релігійної зацікавленості.

Не вичитуйте нотацій

Багато керівників охоче беруться до діла, але не вміють надихнути учнів трудитися. Такі керівники потребують простоти й духовних роздумів. Перед учнями і на педагогічній раді вони виголошують довгі й нудні промови, стомлюючи своїми зауваженнями як учителів, так і учнів. Такі виступи зовсім недоречні. Повчання таких керівників погано поєднується з реальними потребами школи; оскільки самі вони не мають духовного співчуття у своїх серцях, то не можуть викликати співчуття у серцях інших людей. Вони не усвідомлюють, що довгими, нудними бесідами знищують зацікавленість і любов до школи...

Коли серця працівників Суботньої школи почнуть взаємодіяти з Христом, коли Він перебуватиме в них живою вірою, тоді вони не виголосять і половини своїх теперішніх промов, не виявлять пихатості, що відрізняє деяких з них тепер; їхні слова, промовлені з любов'ю, досягнуть сердець, і між ними, учителями, учнями й іншими членами церкви запанує цілковита згода.

Сила в простоті

Справжній вихователь обов'язково поведе за собою своїх слухачів. Його промови будуть короткими, але наповненими сенсом. Вони будуть іти від серця, сповненого співчуття, тепла й любові до дорогоцінних душ. Його переваги як педагога можуть бути обмежені, а природні здібності зовсім незначні, але любов до роботи й бажання трудитися в покорі дозволять йому пробудити глибоку зацікавленість і в учителях, і в учнях. Серця молодих потягнуться до нього. Він працюватиме не формально. Можливо, йому вдасться як з учителів, так і з учнів видобувати дорогоцінні діаманти духовних та інтелектуальних істин, і тоді, навчаючи інших, він сам навчатиметься. Учні, не пригнічені його фундаментальними промовами, простими словами розповідають про те, яке враження справив на них урок. А в результаті – глибокий і живий інтерес до школи. Учитель зробив Євангеліє Христа доступним для розуміння учнів. Серця учнів розтанули, і тепер він може формувати їх за образом свого Вчителя.

[168]

Живий, гострий розум є безперечною перевагою, але сила викладача полягає в тому, що він серцем пов'язаний зі Світлом і Життям світу. Він любитиме людей і постійно намагатиметься піднести їх до небесного. Він не з тих, хто вічно звинувачує інших, навпаки, його серце сповнене жалю. Він сам собі не здаватиметься великим і не шукатиме способу надати значущості своїй постаті, зміцнити власну гідність; він уособлюватиме собою покору Ісуса. Він розуміє істинність слів Христа: «Без Мене не можете робити нічого!» (Івана 15:5). Ось такі вчителі вкрай необхідні. Бог працюватиме з ними. «Навчіться від Мене, – говорить Христос, – бо Я лагідний і покірний серцем» (Матв. 11:29). Багато хто з тих, хто працює в Суботній школі, потребує Божественної освіти. Їм не вистачає духовної проникливості, яка б дала змогу зрозуміти потреби тих, заради кого вони працюють...

Уникайте критики

[169] Директори, ніколи не сваріться та не жалійтеся в присутності вчителів чи учнів. Якщо ви бажаєте добра Суботній школі, відкладіть убік батіг і справляйте такий вплив, який всіх налаштує на Божественний лад і змусить прислухатися до вашої думки. Складаючи плани й інструкції для Суботньої школи, максимально враховуйте волю вчителів та учнів. У деяких школах панує дух неприязні й засудження, велике значення надається формальності й різним правилам, тимчасом як співчуття та любов не беруться до уваги. Нехай усі будуть життєрадісними. Якщо в когось сумно й важко на душі, то слід, перш ніж входити до класу Суботньої школи, відігнати від себе ці хмари печалі. Мати, яка постійно розповідає дітям про свої негаразди й докоряє їм за невдячність, не може розраховувати на їхній послух і розуміння. Те саме стосується і вас, директорів Суботньої школи. Якщо школа виходить з-під вашого контролю, не кричіть про це на весь світ, бо тоді ваш вплив лише зменшиться, краще спокійно застосуйте такі способи впливу, які виправлять зло. Думайте та вчіться, як самим дотримуватися дисципліни в школі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 16-19).

Дитяча спостережливість

Був такий директор Суботньої школи, який, звертаючись з якогось приводу до учнів, виголосив дуже суху, багатослівну й нецікаву промову. Одна мати запитала свою десятирічну дочку, чи сподобався їй виступ. Маленька дівчинка відповіла: «Він усе говорив, говорив, але так нічого й не сказав». Так от, я думаю, нам не хотілося б почути подібні думки щодо нашої роботи. Ми хочемо, щоб рівень підготовки працівників Суботньої школи був якомога вищим, тоді ми зможемо досягати успіху, навчаючи інших того, чого навчилися самі (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 111, 112).

Пунктуальність

Недолік багатьох полягає в тому, що вони завжди запізнюються на початок занять у Суботній школі. Вони [170] дуже педантичні в усьому, що стосується їхнього особистого часу, не дозволяють собі втратити ні години, ні хвилини; але дозволяють собі довго спати в суботу вранці, забуваючи, що даремно витрачають значну частину Господнього часу. Адже субота – один день із семи, що належить Господу, і Бог вимагає, щоб ми присвячували цей день Йому. Витрачаючи час надаремно, ці люди обкрадають Бога. Запізнення спричиняє метушню в домі, і часто вся родина запізнюється на урок Суботньої школи, а можливо, і на богослужіння. То невже ми не в змозі прокидатися разом із півнями і підносити Богові хвалу й подяку? Спробуйте, брати та сестри. Увечері все приготуйте і прийдіть в Суботню школу або до церкви вчасно; так ви не тільки порадуєте одновірців, а й отримаєте благословення для себе (Наставник молоді. 19 березня 1879 р.).

Пунктуальність і рішучість у роботі та в Божій справі надзвичайно важливі (Свідчення для Церкви. Т. 3. С. 500).

Починайте в призначену годину

Не слід перетворювати конференцію або молитовне зібрання на стомливий захід. Якщо є змога, усім треба прийти в призначену годину; не треба чекати тих, хто спізнюється хоч на пів години, хоч усього на 15 хвилин. Якщо присутні лише двоє, вони можуть претендувати на обітницю. Зібрання необхідно починати вчасно, скільки б людей на ньому не було (*Review and Herald*. 30 травня 1871 р.).

Ставлення до заблудлих учнів

[171]

Працюючи в Суботній школі, ми покликані спілкуватися з тими, хто помиляється, впадає в гріх та оману. Христос у Своему Слові дав нам прості уроки, як поводитися із за-

блудлими, але багато хто не застосовує цих уроків у житті. Вони не вивчали їх і не зберігали дбайливо у своєму серці, аби Святий Дух міг освітити затемнену свідомість, розплавити і розтрошити скам'яніле серце і вчителя, й учня. Святий Дух зробить серце сприйнятливим, співчутливим і позбавить його гордості й егоїзму.

Учителеві Суботньої школи треба бути готовим до того, що учні поводитимуться погано і дратуватимуть його. Проте він не має права промовляти грубі слова і виявляти емоційну нестриманість, бо, чинячи так, учитель почне вдаватися не до меча Духа, а до зброї сатани. Погану поведінку учня не можна залишати без уваги, її необхідно виправляти, правил треба суворо дотримуватися і поважати справедливість, але, визнаючи все це, учитель повинен, беручи приклад з Господа, поєднувати справедливість із милосердям. Нехай він вдивляється в Голгофський хрест і побачить, як милосердя та істина зустрілися, як правда і мир поцілувалися. Ось так, через Божественну жертву, людина може примиритися з Богом. Споглядаючи Христову любов, ви почнете ставитися до молодих як до молодших членів Господньої сім'ї. Ви пам'ятатимете про те, що вони є власністю Христа, і захочете ставитися до них так само, як ставився до вас Господь.

[172]

Грубе звернення аж ніяк не допоможе підліткові побачити свої помилки та виправитися. Нехай шкільні правила та інструкції виконуються в дусі Христа, і коли необхідна догана, нехай ця неприємна процедура здійснюється зі змішаними почуттями смутку й любові. Не думайте, що ви можете відкрито засуджувати учня і в такий спосіб принижувати його перед школою. Ви покажете дітям поганий приклад, а що посієш, те й пожнеш. Ніколи не оголошуйте факти поганої поведінки якогось учня за межами того кола, у якому вони мають бути відомі, бо в такий спосіб ви викличете співчуття до того, хто винен, оскільки складеться враження, ніби з ним вчинили несправедливо. Розголошуючи подробиці справи порушника, ви віддаєте його на поталу сатани, і згодом він

покотиться вниз і вже не зупиниться. Христос довготерпеливий до нас, і ми маємо уподібнюватися до Господа. Він не зрікається нас через помилки, а викриває, ніжно і з любов'ю приваблюючи нас до Себе.

Потрібні мудрість і терпіння

Якщо ви бачите, що в цьому класі не вдається змусити учня підкорятися вимогам, переведіть його до іншого, можливо, інший учитель зможе заповнити прогалини в його вихованні. Чого не вистачає одному вчителю, то є в іншого, але якщо ви завоюєте довіру підлітка і прив'яжете його до свого серця узами співчуття й любові, то зможете здобути душу для Христа. Характер свавільного, впертого, незалежного хлопчика зміниться. [173]

Хоч до учнів необхідно проявляти любов і співчуття, проте ці прояви не повинні бути вибірковими, учитель не має виявляти свої уподобання, це була б його явна слабкість, яка викликала б в учнів підозру й ревності. Діти швидко визначають уподобання вчителя, а улюбленець класного керівника часто змагається з ними в силі, здібностях та спритності. Він може уявити себе головним; і якщо Христос не дасть учителю благодаті, той почне демонструвати свою слабкість, стане нетерплячим, прискіпливим і суворим. Неформальний лідер класу рано чи пізно розкриє свій задум іншим учням, і розпочнеться боротьба за владу в класі. Якщо вчитель стриманий і керує класом твердою, терплячою рукою, він придушить бурхливий дух непокори, збереже самоповагу і викличе повагу до себе з боку учнів. Коли ж порядок буде відновлено, настане час продемонструвати доброту, лагідність і любов. Цілком імовірно, що «заколот» спалахуватиме знову і знову, але не поспішайте обрушити на учнів свій гнів. Не допускайте різкого тону, розмовляючи з порушниками порядку, не позбавляйте мужності душу, яка веде боротьбу із силою темряви. Зберігайте спокій, і нехай ваше серце в молитві звернеться до Бога по допомогу. Ангели стануть

поряд з вами й допоможуть підняти прапор проти ворога, тоді, можливо, ви не відкинете заблудлого, а навпаки, зможете повернути до Христа ще одну душу (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 77-80).

[174]

Як завоювати повагу

Учителі мають зрозуміти: які б труднощі не трапилися на їхньому шляху, вони повинні справлятися з ними в дусі Христа. Не відповідайте у войовничому дусі. Вам доведеться зіткнутися зі свавіллям, упертістю, лінню й легковажністю, але за будь-яких обставин, навіть надзвичайних, виявляйте доброту й любов, терпінням і витримкою підтримуйте прихильність учнів до вас, і нехай у них завжди буде привід дізнатися, що ваше єдине бажання – робити їм добро. Покажіть своїм учням, що довіряєте їм. Завітайте до них, запросіть до себе додому. Нехай вони побачать, що ви любите їх не лише на словах, а й на ділі.

Учителеві не потрібно захищати якісь особливі права на власну гідність, оскільки він не має іншого способу завоювати повагу своїх учнів, окрім як християнською поведінкою, проявом доброти та християнського співчуття. Учитель повинен навчати учнів так, як Христос навчав апостолів. Йому треба залишити у їхній свідомості такий слід, який згодом не зітреться. Під його впливом учням треба розвиватися відповідно до Божественного Взірця, і якщо вчитель саме такий, то у вічності він отримає свою нагороду. Учитель повинен пробуджувати у своїх учнях високі моральні почуття і вселяти в них бажання відгукуватися на вплив Божественних сил.

Не ламайте волю учня

[175] Егоїстичні, дратівливі, деспотичні, грубі й неделікатні люди, які не звикли зважати на почуття ближніх, ніколи не повинні працювати вчителями. Вони будуть украй негативно впливати на учнів, формуючи їх відповідно до

свого характеру і в такий спосіб увічнюючи зло. Такі люди спробують зламати волю хлопчика, якщо він неслухняний; але ж Христос нікому не давав права так поводитися із заблудлими. Виявляючи Божественну мудрість, покору й лагідність серця, учителі зможуть керувати волею учня, спрямовуючи його на шлях послуху, проте нехай ніхто не думає, що любов учня можна завоювати погрозами. Ми маємо працювати так, як Христос.

Багато хто недооцінює серйозність недоліків власного характеру, водночас визнаючи шкідливий вплив таких самих рис в інших людях. Усюди ми зустрічаємо людей, які навіть не усвідомлюють, що деякі риси їхнього характеру потребують виправлення. Інші здатні бачити неприємні якості власної особистості, але на зауваження з боку реагують болісно, вважаючи, що вони викликані несправедливим ставленням. Учителеві слід уважно досліджувати власне серце у світлі вічності, щоб учні бачили в ньому такі риси характеру, які він бажає бачити в них. Йому слід щодня «відвідувати заняття» в школі Христа, щоб удосконалюватися й зуміти передати ближнім те, що сам отримав від Господа.

Самодисципліна

Учитель, який бажає навчити учнів дисципліни, спочатку має сам визнати дисципліну Христа. Ісус сказав: «Хто піде за Мною, той не ходитиме в темряві, але матиме Світло життя» (Івана 8:12). У променях Божественного світла ви можете працювати так, як трудився Христос, бо Його світло може через вас освітлювати стежку кожного нерозкаяного грішника, з яким ви спілкуєтеся. Ви справді наставляєте на Божу дорогу? Якщо ви навернений учитель, то зможете переконувати, а не примушувати, приваблювати, а не відштовхувати душі тих, за кого помер Христос. Ви будете охороняти овець і ягнят Христової отари, охороняти й піклуватися про них. Якщо вони відіб'ються від отари, ви не залишите їх помирати, а вирушите на пошуки заблудлого,

[176]

щоб урятувати його. І все Небо буде готове допомогти вам у цій добрій справі. Дивлячись на ваші зусилля, ангели допоможуть вам знайти ключ до серця невинного й непокірного. Христос у Своїй безмірній щедрості пошле вам особливу благодать і силу. Тоді ви станете справжнім Божим співпрацівником, об'єднаєте свої та Христові зусилля для спасіння заблудлих, і плоди вашої праці й любові дозріють не лише в цьому світі, а й у вічності (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 80-82).

Пам'ятаймо власний досвід дитинства

[177] Окремі батьки – та й учителі також – здається, забувають, що самі колись були дітьми. Вони неприступні, холодні та безсердечні. Де б їм не доводилося зустрічатися з молоддю: удома, у загальноосвітній чи в Суботній школі, у церкві, – скрізь вони поведуться серйозно, а на їхніх обличчях відображаються суворість і докір. Дитячі веселощі та сміх, невгамовна активність молодості не знаходять виправдання у їхніх очах. Дрібні провини сприймаються як тяжкі гріхи. Такий осуд не має нічого спільного з Христовою дисципліною. Виховані під осудом, діти бояться своїх батьків чи вчителів, вони не люблять їх і не довіряють їм своїх дитячих переживань. Деякі з найцінніших властивостей розуму й серця дітей завмирають і гинуть, наче ніжні паростки від пориву крижаного вітру.

Усміхайтесь, батьки, усміхайтесь, учителі! Якщо у вашому серці сум, то нехай він ніяк не позначиться на вашому обличчі. Нехай ваше обличчя сяє теплим світлом люблячого, вдячного серця. Зніміть із себе залізну маску величчя, підіть назустріч дитячим потребам і допоможіть дітям полюбити вас. Ви повинні завойовувати їхню любов, якщо хочете, щоб духовна істина, яку ви викладаєте, закарбувалася у їхніх серцях (Основи християнської освіти. С. 68).

Сила мовчання

Охочі контролювати інших повинні насамперед контролювати самих себе. Нестриманість у стосунках з дитиною чи юнаком лише образить їх. Коли батько чи вчитель втрачає самовладання і хоче сказати щось необдумане, нехай він краще помовчить. У мовчанні прихована чудова сила.

Учителеві треба бути готовим зустрітися з вадами та впертими серцями. Проте він ніколи не повинен забувати, що колись сам був дитиною і не завжди слухався. Навіть тепер, коли вже став зрілим, здобув освіту й досвід, він часто помиляється і потребує прощення і терплячого ставлення. [178] Виховуючи юнацтво, учителеві слід завжди пам'ятати, що його учні мають таку саму схильність до гріха, як і він сам. Молодим постійно доводиться вчитися, але одним робити це значно важче, ніж іншим. Працюючи з проблемним учнем, учителеві треба виявляти терпіння, не засуджувати відсутність знань, а використовувати будь-яку можливість, щоб підтримати й заохотити його. До чутливих, нервових учнів учителю слід виявляти лагідність. Усвідомлення власної недосконалості має безупинно підштовхувати його до прояву співчуття й терпіння в спілкуванні з тими, хто бореться з труднощами.

Заповідь Спасителя «Усе, що тільки бажаєте, щоби чинили вам люди, те чиніть їм і ви» (Матв. 7:12) має стати правилом для всіх, хто виховує дітей і молодь. Вони молодші в Господній сім'ї, але, як і ми, вони успадкували благодать життя. Цієї Христової заповіді потрібно дотримуватися у стосунках з наймолодшими, найбільш невмілими і навіть з найбільш проблемними й неслухняними...

Розкриті обійми Христа

Божественний Учитель з терпінням ставиться до заблудлих, незважаючи на їхню гріховність. Його любов не холодне, Його зусилля, спрямовані на те, щоб повернути їх у віру, не слабнуть. З розкритими обіймами Він чекає

[179] грішних, бунтівних і навіть віровідступників, щоб знову і знову повернути їх. Серце Христа стискається, коли Він бачить безпорадну маленьку дитину, яка стала жертвою грубого поводження. Крик людського страждання, досягнувши Його слуху, ніколи не залишається поза увагою. Хоч у Його очах цінні всі, найбільше співчуття і любов Він виявляє до грубих, неговірких, упертих, бо Він рухається від причини до наслідку. Хто найлегше піддається спокусі й найбільше схильний грішити, той є об'єктом Його особливої охорони й турботи.

Кожному батькові й кожному вчителю треба виховувати в собі душевні якості Того, Хто сприймає біди знедолених, страждальців і спокушених як власні. Йому слід бути тим, хто може «співчувати необізнаним і тим, які заблукали, адже й сам оточений неміччю». Ісус ставиться до нас значно краще, ніж ми заслуговуємо; і так само ми маємо поводитися з людьми, які нас оточують. Поведінку батька або вчителя не можна виправдати, якщо вона не збігається з тією, яку вибрав би Спаситель у подібних обставинах (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 119-121).

Необхідність дисципліни й порядку

У наших Суботніх школах слід підтримувати дисципліну й порядок. Діти, які відвідують ці школи, повинні цінувати привілеї, якими вони користуються, і дотримуватися шкільних правил (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 7, 8).

[180] Якщо Христос вірою перебуває в серці вчителя, гріх здається йому огидним. Плекаючи любов, доброту й ніжність до учнів, він відчуватиме, що він як вірний раб має дисциплінувати учнів і підтримувати порядок у своєму класі. Якщо він цінує істину, то любов Спасителя виявлятиметься в його словах і поведінці. Боже Слово для нього не мертва буква. Він служитиме не лише язиком, а й серцем (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 25, 26).

Зберігайте самовладання

Учні у вашому класі можуть бути зіпсованими й упертими, схильними до зла, вони можуть серйозно випробувати ваше терпіння, і все ж таки їхні серця – це ґрунт, у який ви можете посіяти небесне насіння, що принесе врожай на добро. Якщо вчитель не наповнений Божим Духом, він розчарується, утратить самовладання і може грубим словом або суворою доганою зруйнувати весь свій вплив (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 44).

Докори, звинувачення, обурення марні

Якщо ваші учні бешкетники й непосиди, марно докоряти, звинувачувати їх і сердитися. Пам'ятайте: ви повинні бути терплячим співпрацівником Бога, оскільки все Небо зацікавлене в роботі, яку ви виконуєте, а будь-який аспект Божої справи передбачає нелегку працю душі. «Зберіться з силами і виявіть усю мужність...» (1 Сам. 4:9). Запитайте у свого Господа, Котрий зазнав приниження та смерті на хресті, яких учинків Він очікує від вас. Візьміть із собою усі довірені вам таланти й віддайте їх торговцям. Завдяки Божій благодаті ви зможете виконати для Господа безцінну роботу. У вашому розпорядженні все багатство Божих ресурсів. Молитвою і вірою ви зможете вхопитися за Божі обітниці та задовольнити свої потреби. [181]

Сила любові

Присвятіть себе й усе, що маєте, на служіння Тому, Хто полюбив вас і віддав Себе за вас. Ісус говорить: «У цьому прославлений Мій Отець, щоб ви приносили багатий урожай і стали Моїми учнями» (Івана 15:8). Ці слова важливо пам'ятати як працівникам Суботньої школи, так і служителям. Нині ми маємо чудову можливість посіяти дороге цінне насіння, яке дасть паростки та принесе плоди для вічного життя. Зараз у вас є можливість стати запахом

життя – на життя, і коли ви зможете розповісти ближнім істину, куплену дорогою ціною, вона нестиме в собі життєдайну силу, яка вплине на серця та приведе їх до Христа. Коли Ісус приваблює до Себе і Його однодумці працюють разом з Ним, яким воістину кам'яним має бути те серце, що не наповниться Божою любов'ю і не пом'якшиться її силою (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 69, 70).

Конкурси і призи

[182] Суботнього ранку (Маршалтаун, Айова, табірне зібрання, 16 серпня 1884 р.) велика група дітей і дорослих зібралася для проведення занять Суботньої школи. Заняття невдовзі розпочалися, і всі, окрім кількох людей, які вибрали місця поза наметом, поділилися на класи. Проте й цих небагатьох не залишили осторонь; призначили вчителів і сформували два чи три класи. Усі працювали, наче бджоли; у наметі та за його межами було чути гомін голосів. Робота в цій Суботній школі була організована добре, заняття проводилися регулярно й були дуже цікавими [Цей абзац із *The Review and Herald*, 21 жовтня 1884 р., був пропущений у книзі *Свідчення щодо роботи Суботньої школи*].

На прохання присутніх я виступила з 30-хвилинною промовою, у якій я застерегла їх від такої організації роботи Суботньої школи, коли вона перетворюється на формальність. Нам не варто наслідувати недільні школи, не треба також зацікавлювати учнів врученням будь-яких призів. Перспектива отримання нагороди породить суперництво, заздрість і ревності, а найбільш старанні й гідні не отримають визнання. Учні не повинні підраховувати, скільки віршів вони можуть вивчити й повторити, бо для честолюбної дитини це стане надто великою напругою, а в інших просто опустяться руки.

Не намагайтеся застосовувати в Суботній школі подібні методи, нехай краще керівники та вчителі докладають усіх зусиль для того, щоб життя в школі стало змі-

стовним і цікавим. Це було б благословенням, якби всі навчали так, як Христос! Він не ставив за мету привернути до Себе увагу красномовством або приголомшливою глибиною почуттів. Навпаки, Його мова була простою, а думки Він висловлював ясно й чітко; але Христос говорив з любов'ю і лагідністю. Намагайтеся у своїй манері викладання бути максимально схожим на Нього. Зробіть свої заняття цікавими. Нехай буде помітно, що ви ретельно підготувалися до уроку і він вам надзвичайно цікавий. Не допускайте легковажного або поверхового тлумачення Святого Письма, а готуйтеся проникнути в саму суть істини (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 110, 111).

Суботня школа і богослужіння

[183]

Суботня школа в N, коли туди прийшов працювати брат Е., почала викликати зацікавленість. Школа так подобалася молодим, що вони забували про інші свої релігійні обов'язки. Часто після закінчення занять директор Суботньої школи, деякі вчителі й досить велика кількість учнів разом поверталися додому. Поверталися вони з таким почуттям, ніби сьогодні виконали свій обов'язок і жодні інші обов'язки їх не обтяжують. Коли лунав дзвін, сповіщаючи всіх про початок богослужіння, і християни, вийшовши з будинків, прямували до церкви, то дорогою вони зустрічали багатьох учнів Суботньої школи, які поверталися додому. І якою б важливою не була тема проповіді, зацікавленості у більшості відвідувачів Суботньої школи вона не викликала. Учні не вважали, що їм необхідно слухати проповідь, присвячену серйозним біблійним питанням. Оскільки багато дітей не відвідувало богослужіння, невелика кількість присутніх не отримувала великої користі від проповіді Слова, адже вони сприймали її як нудний обов'язок (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 7).

Суботні школи для Малих груп

У багатьох місцях можна організовувати групи людей, які дотримуються суботи. Найчастіше це будуть невеликі зібрання, але їх ніяк не можна залишати поза увагою, не можна допускати, щоб вони припинили своє існування через нестачу належних особистих зусиль і підготовки. Не слід передчасно відмовлятися від цієї роботи. Перш ніж залишити своїх підопічних і розпочати роботу в іншій сфері місіонерської діяльності, переконайтеся, чи всі пізнали істину, чи всі зміцнилися у вірі та чи виявляють новонавернені зацікавленість до будь-якої сфери роботи...

[184] Практика місіонерства показує: якщо людям бракує працьовитості, якщо їх не вчать трудитися, завойовувати серця, проводити зібрання, виконувати свою частину місіонерської праці, то яким би великим не був талант проповідників, вони зведуть нанівець майже всю роботу. Багато чого треба зробити і в Суботній школі, зокрема допомогти людям усвідомити їхній обов'язок і виконати його. Бог закликає учнів працювати для Нього, і служителям треба спрямовувати їхні зусилля (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 109).

Суботня школа на табірних зібраннях

Дорогі брати і сестри, які беруть участь у наших табірних зібраннях, ми хочемо звернутися до вас із коротким посланням, присвяченим Суботній школі. Це один з важливих напрямків роботи, і до її організації не слід ставитися легковажно. Проводити цікаві заняття в Суботній школі – це означає поглиблювати ту роботу, яку виконує служитель, стоячи за кафедрою і проповідуючи істину так, щоб повернути слухачів у віру. І якщо його зусилля підкріплять своєю працею зацікавлені працівники Суботньої школи, то результатом стане безліч добра. Проте недостатньо організувати Суботню школу так, щоб вона працювала як добре налагоджений механізм. Вона по-

винна мати працівників-практиків, учителів, які підтримують живий зв'язок з Богом, прагнуть навчатися самі, присвячують своїй роботі час, віддають моральну енергію і не заспокоюються доти, доки не побачать позитивних результатів...

Важливо, щоб заняття в Суботній школі під час табірних зібрань проводилися організовано, швидко та якісно. Тоді, повернувшись додому, учасники зібрань допоможуть Суботнім школам у різних церквах триматися потрібного напрямку. Не дозволяйте бізнесу чи іншим інтересам відтіснити на задній план проблеми Суботньої школи й не вважайте їх незначними (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 12-14).

[185]

Рекомендація щодо місцевих об'єднань

Навчання з організації роботи Суботньої школи потрібно проводити в домашніх церквах, бо це дає змогу пов'язати її з конкретними цілями й зусиллями та досягти стійких результатів. Навчанням зовсім не обов'язково повинні займатися служителі Церкви, вони мають сприяти духовним інтересам громади. Завдання служителів – навчити інших працювати. Вони повинні наставляти людей, як прийти до Господа і як вести до Нього інших (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 113, 144).

Конгреси Суботньої школи

[Примітка. Після виступу Е. Уайт на Комітеті Генеральної Конференції біля озера Гогуак, поблизу Батл-Кріку, штат Мічиган, 14 липня 1890 р., різні служителі поставили запитання, на які вона відповіла. Запитання щодо роботи Суботньої школи наведені нижче].

Запитання: Як ви вважаєте, сестро Уайт, чи слід об'єднувати під час проведення одного заходу для працівників Суботньої школи практичні заняття з усіх конкретних видів роботи? Чи треба під час табірних зібрань

проводити заняття для літературних євангелістів, місіонерських працівників і заняття в кулінарних школах?

[186] Відповідь: Звичайно, ні, табірні зібрання не місце для таких занять. Вони мають проводитися, але в інший час та в іншому місці.

Запитання: Можливо, слід скликати нараду для обговорення конкретних напрямків роботи Суботньої школи, щоб розглянути всі деталі?

Відповідь: Ви маєте рацію. І нехай увесь тягар тієї чи іншої роботи несуть ті, хто нею безпосередньо займається, не змушуючи людей, які приїхали на табірне зібрання, вникати в непотрібні подробиці. У цій сфері роботи в присутніх немає конкретних обов'язків. Час занадто дорогий, щоб витрачати його надаремно (Свідчення щодо роботи Суботньої школи. С. 114).

Зміст

Передмова	3
Важливість і мета роботи Суботньої школи.....	5
Важлива робота.....	5
Дивовижна сила для добрих діл	5
Божі знаряддя.....	6
Найефективніший засіб для здобуття душ	6
Неоціненний вплив	6
Перетворювальна сила	6
Сила для Церкви.....	7
Широке й важливе поле діяльності	7
Гідні тривалого служіння.....	8
Щедра нагорода.....	9
Школа вивчення Біблії.....	10
Досліджуйте Боже Слово	10
Не нехтуйте уроками Суботньої школи.....	11
Нікчемні виправдання недбалості	12
Уся сім'я має об'єднатися для вивчення Біблії.....	13
Копайте глибше в пошуках скарбів істини	14
Порівняйте текст із текстом.....	14
Біблія написана для простих людей.....	15
Заміна Біблії белетристикою.....	15
Дух дослідження – неодмінна умова.....	16
У душі учня.....	16
Уникайте суперечок.....	17
Плекайте постійне бажання навчатися	19
Учитель сам має навчатися.....	20
Слухайте неупереджено.....	21
Особисте дослідження	22
Обітниця про злиття більшого світла	22
Нове значення знайомих текстів.....	23
Відхилення від біблійних орієнтирів.....	23
Молодь, яка здатна протистояти ересі.....	24
Бар'єр від спокуси.....	24
Божественна допомога в пошуку істини.....	25
Служіння без душевної віддачі.....	25
Вивчення з молитвою.....	25

Божий метод передачі знань	27
Як приготуватися до майбутніх випробувань.....	28
Щоденне вивчення Біблії.....	28
Запам'ятовування уроку.....	29
Наша щоденна духовна їжа.....	30
Співпраця сім'ї та Суботньої школи.....	30
Навчайте скромності й покори	31
Результати батьківських невдач.....	32
Вістка Христа відкинута	33
Батьки як вихователі	33
До землі чи до небес?	34
Навернення молоді.....	35
Нехтування небезпечне.....	35
Найважливіша робота.....	36
Батьки в Суботній школі	36
Вивчайте урок щодня.....	37
Навчіть дотримуватися суботи.....	37
Любов Христа до дітей.....	37
Знайдіть час для вивчення уроку	38
Батьки повинні допомагати дітям.....	39
Заняття в Суботній школі важливіші, ніж у загальноосвітній.....	39
Старанне вивчення щедро винагороджується	40
Засіб здобуття душ для Христа	41
Найвища мета.....	41
Спочатку власне спасіння, а потім служіння.....	41
Завзяття пропорційне привілею	42
Найважливіший урок	43
Знати і передавати істину іншим	43
Найбільша потреба	44
Як джерело живої води.....	45
Чого Бога справа потребує найбільше?	45
Вплив істини.....	46
Запитання для кожного вчителя й учня	47
Обіцянка сили і мудрості.....	48
Обов'язок працювати для інших.....	48
Віра в Божі обітниці	49
Заняття мають бути одухотворені.....	50
Індивідуальний підхід.....	50
Роль учителя в класі	51
Відвідування вдома	52
«Паси ягнята»	52
Не нехуйте дітьми.....	53

Спрямувайте малу отару.....	53
Зберіть малюків.....	54
Релігійний досвід дітей	55
Дитячі серця найбільш сприйнятливі.....	55
Сила хриstopодібної ніжності.....	56
Добрий ґрунт для підготовки працівників Христа.....	57
Роль Суботньої школи в підготовці місіонерів	58
Підготовка до біблійної роботи.....	58
Ставлення до християн з інших церков.....	59
Дух терпимості.....	59
Прагніть до високих ідеалів.....	60
Учитель і його робота.....	61
Найвища з усіх наук.....	61
Підбір учителів.....	61
Найважливіші риси.....	63
Урівноважений розум, гармонійний характер	63
Одяг і поведінка	64
Представник істинної релігії.....	65
Самоаналіз.....	67
Приклад учителя.....	67
Богобоязливий, але життєрадісний.....	68
Вплив учителя.....	69
Не втрачайте терпіння в роботі зі свавільними.....	70
Терпимість до інших.....	71
Самовдосконалення	72
Умови для розвитку здібностей.....	73
Учителі мають подавати приклад	73
Взірець – Христос, а не людина.....	74
Любов спонукає до дії.....	75
Простота і чуйність.....	76
Щоразу пропонуйте нові теми.....	77
Перетворювальна сила релігії.....	78
Запитання, що торкаються серця	78
Цінна кожна мить	79
Зовнішність як дзеркало характеру.....	79
Розвиток характеру.....	80
Практична спрямованість уроків.....	81
Помічники вчителя.....	81
Виявлені помилки.....	82
Духовна лінь.....	83
Суперечка в класі.....	83
Читання матеріалу з місця	84

Поверховий підхід	84
Довгі й нудні коментарі	85
Що означає бути Божим співпрацівником?	85
Робота, зіпсована неосвяченими зусиллями.....	86
Спокуса показати себе.....	87
Служити всім серцем	87
Спасіння душ – найвища мета.....	88
Наполегливість винагороджується	89
Звеличуйте Христа	89
Цілі класи повинні повернутися.....	90
Найбільша радість	91
Збір щотижневих місіонерських пожертв	92
Вдячність за минулі досягнення.....	92
Регулярність і систематичність пожертв.....	92
Систематичні щотижневі жертвування.....	93
Велика честь.....	94
Боже провидіння випереджає нашу щедрість.....	94
Коли ми втомлюємося жертвувати.....	95
Розширення роботи.....	95
Не просіть про скорочення витрат	96
Зробимо все можливе?.....	96
Моліться за місії та жертуйте.....	97
Пошук способів і коштів	97
Розвиток місіонерської роботи у своїй країні.....	98
Бог винагороджує вірних управителів.....	98
Що могло би бути?	99
Постійна нагорода для тих, хто жертвує регулярно.....	99
Вищі мотиви, а не співчуття	100
Подолання природного егоїзму.....	100
Дітей слід навчити щедрості	101
Обмеження уявних потреб	102
Не потрібне нездорове стимулювання.....	102
Велика кількість малих дарів.....	103
Пожертвування з нагоди дня народження.....	103
Нагадування про Божу турботу і любов	104
Поставте Божі вимоги на перше місце.....	104
Наш Божественний Взірець.....	105
Христос цінує подвиги любові.....	105
Божа частка і наша частка.....	106
Цінність дару любові	106
Умова процвітання	106
Кожна жертва і її мотив записуються.....	107

Основні принципи управління.....	108
Прагнути до мети.....	108
Небезпека формалізму.....	109
Формалізм – зло.....	109
Працівники Суботньої школи потребують освячення.....	111
Підготовка до роботи в Суботній школі.....	112
Залежність від Бога.....	112
Служіння для здобуття душ.....	113
Допомога Святого Духа.....	113
Потрібна непохитна відданість.....	114
Успішна співпраця.....	114
Святий Дух – основний фактор успіху.....	115
Важливі запитання.....	116
Життєдайна сила.....	116
Потрібні справжні керівники.....	117
Неповноцінна робота через нестачу справжніх керівників.....	118
Машинальна і бездуховна робота.....	118
Обрання служителів.....	118
Поради керівникам.....	119
Не вичитуйте нотації.....	120
Сила в простоті.....	121
Уникайте критики.....	122
Дитяча спостережливість.....	122
Пунктуальність.....	123
Починайте в призначену годину.....	123
Ставлення до заблудлих учнів.....	123
Потрібні мудрість і терпіння.....	125
Як завоювати повагу.....	126
Не ламайте волю учня.....	126
Самодисципліна.....	127
Пам'ятаймо власний досвід дитинства.....	128
Сила мовчання.....	129
Розкриті обійми Христа.....	129
Необхідність дисципліни й порядку.....	130
Зберігайте самовладання.....	131
Докори, звинувачення, обурення марні.....	131
Сила любові.....	131
Конкурси і призи.....	132
Суботня школа і богослужіння.....	133
Суботні школи для Малих груп.....	134
Суботня школа на табірних зібраннях.....	134
Рекомендація щодо місцевих об'єднань.....	135
Конгреси Суботньої школи.....	135

BOOKSON

Інтернет-книгарня

ХРИСТІЯНСЬКІ КНИГИ

для
всієї
сім'ї

**ЗАМОВЛЯЙ ЛЕГКО –
ОТРИМУЙ ШВИДКО**

+38 (099) 45-595-45
shop@bookson.com.ua
www.bookson.com.ua

Поради щодо роботи Суботньої школи

Еллен Уайт

Директор видавництва **В. Кулага**

Головний редактор **І. Джердж**

Переклад **О. Кучеренко**

Редагування **Л. Шаповал**

Коректор **І. Джердж**

Комп'ютерна верстка **О. Черневич**

Дизайн обкладинки **В. Кривицька**

Відповідальна за друк **Т. Грицюк**

Формат 84x108/₃₂. Папір офсетний. Друк офсетний.

Підписано до друку 08.07.2024. Гарнітура Cambria Math.

Наклад 2 000 прим.

Свідоцтво: серія ДК №787 від 28.01.2002 р.

Видавництво «Джерело життя»,

04052, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А

тел. +38 (099) 45-595-45,

e-mail: dzherelo@ukr.net

bookson.com.ua